



VUOSAAREN KESKUSTA

– Julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma

14.8.2020

MASU PLANNING

JOHDANTO	3
LÄHTÖKOHDAT JA KONSEPTI	
Konteksti	6
Alueen luonne	6
Alueen kehittyminen	7
Julkisten ulkotilojen konsepti	10
Liikkuminen	11
Auto- ja joukkoliikenteen tavoiteverkko	11
Jalankulku ja pyöräilyn tavoiteverkko	12
Kadut ja aukiot	13
Nykytila ja tulevaisuus	13
Kaupunkitila	14
Tilojen luonne ja toiminnot	14
Korkotaso ja julkisuus	15
Orientoituminen	16
Päivänvalo-olosuhteet	17
Valaistus	18
Periaatteet	18
Vihreä infra	19
Lähtökohdat ja periaatteet	19
Kestävän ympäristörakentamisen periaatteita	20
Viher- ja virkistysalueet ja yhteydet	21
Kasvillisuus ja hulevesien hallinta	22
Kasvillisuuspaletti - esimerkkilajeja	23
SUUNNITELMA	
Yleissuunnitelma	25
Keskeiset kadut ja aukiot	26
Avainkohdat	27
OSA-ALUEET	
MOSAIKKITORI	30
Lähtökohdat	30
Mittakaavavertailu	31
Aksonometrinen näkymä	32
Toiminnallisuus	33
Kasvillisuusperiaate	34
Kalusteet ja varusteet – esimerkkejä	35
Pyöräparkki – tutkielmat	36
Periaateleikkaukset	38
VIOTORIN LAAJENNUS	41
Lähtökohdat	41
Aksonometrinen näkymä	42
Periaateleikkaus	43
MOSAIKKIAUKIO	45
Lähtökohdat	45
Aksonometrinen näkymä	46
Periaateleikkaus	47
MOSAIKKIRAITTI JA MOSAIKKIPOLKU	49
Periaateleikkaukset	49
MOSAIKKIPUISTO	52
Lähtökohdat	52
Pohjaote	56
Aksonometrinen näkymä	57
Periaateleikkaus	58
Näkymäkuva	59
KUVALÄHTEET	60



Suunnittelualueen raja 1:4000

Pohjakartta: ortoilmakuva 2019, kartta.hel.fi

Vuosaaren keskustan julkisten ulkotoilujen yleissuunnitelma on toteutettu konsulttityönä Helsingin kaupungin toimeksiantona aikavälillä joulukuu 2019 – kesä 2020.

Työssä on tarkasteltu Vuosaaren keskusta-alueen julkisten ulkotoilujen yleispiirteistä maisemallista ja kaupunkikuvallista ilmettä, kaupunkivihreän monipuolisia mahdollisuuksia, elämyksellisiä ja viihtyisiä, kaikille avoimia ulkotiloja sekä liikenteen pääperiaatteita. Työssä on lisäksi yhteensovitettu suunnitelmia samaan aikaan käynnissä olevan kunnallisteknisen yleissuunnitelman kanssa sekä tuotu esiin tarkemmissa suunnitteluvaiheissa tutkittavia teemoja.

Suunnittelualue ja työn lähtökohdat

Julkisten ulkotoilujen suunnittelun lähtökohtana on Helsingin kaupungin laatimien asemakaavamuutosten ja maankäytön viitesuunnitelman mukainen kaupunkirakenne. Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on elinvoimaisen keskustan rakentaminen Vuosaaren yli 40 000 asukkaan kaupunginosalle. Vuosaaren keskustan kaupunkikuvalliset periaatteet pohjautuvat Helsingin uuteen yleiskaavaan ja siitä johdettuihin suunnitteluperiaatteisiin (Kslk 15.11.2016).

Vuosaaren keskusta muuttuu tulevaisuudessa nykyistä kaupunkimaisemmaksi keskustatoimintojen alueeksi, jossa on asumisen, liiketoilujen ja palvelujen toimintoja sekä monipuolisesti mahdollisuuksia oleskeluun ja virkistykseen. Alueen liikkumismuodoissa painotetaan erityisesti laadukkaita, kaupunkimaisia kävely-ympäristöjä, pyöräilyä sekä sujuvaa joukkoliikennettä. Puistojen, aukoiden ja katujen suunnittelun lähtökohtana on muodostaa alueen ominaispiirteisiin tukeutuvaa, vehreää, toiminnallisesti houkuttelevaa ja eri ikä- sekä käyttäjäryhmiä palvelevaa ympäristöä, joka on myös kaunista ja kestävä. Julkisten ulkotoilujen laadukas ja vehreä ilme osoittaa tavoitteet myös korttelialueiden ja puolijulkisten ulkotoilujen suunnitteluun.

Keskusta-alue jakautuu Vuotien ja metroradan myötä voimakkaasti kahtia, ja alueella on useita keskenään eriluonteisia, eri aikoina rakentuneita osa-alueita. Alueiden identiteettiä sekä omaleimaiset maiseman ja luonnon erityispiirteet ovat muodostaneet vahvan perustan suunnittelutyölle. Alueen asukkaita luonnehtii erityisesti monikansallisuus. Kaikille avoimet toimintamahdollisuudet sekä eriarvoistumisen torjuminen ovatkin tärkeitä lähtökohtia julkisten tilojen suunnittelulle.

Työryhmä

Julkisten ulkotoilujen yleissuunnitelman on laatinut maisema-arkkitehtitoimisto MASU Planning Oy. Projektin muotoiluvastaavana on toiminut maisema-arkkitehti Malin Blomqvist, ja projektipäällikkönä on toiminut maisema-arkkitehti Elina Kataja. Päävastuullisena suunnittelijana on toiminut maisema-arkkitehti Laura Kakkola. Lisäksi työryhmään ovat kuuluneet arkkitehti Anna Kintsurashvili, maisema-arkkitehti Angels Garcia Andreu sekä maisema-arkkitehti yo:t Rosaliina Luminiitty ja Linnea Westerlund. Osana julkisten ulkotoilujen yleissuunnitelmaa laaditusta liikennesuunnitelmasta ovat vastanneet Seppo Karppinen ja Heikki Väänänen Sitowise Oy:stä.

Työn ohjausryhmään Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta ovat kuuluneet Elise Lohman, Petri Leppälä, Tuukka Linnas, Janne Antila, Heikki Takainen, Jari Hurskainen, Karri Kyllästinen, Reetta Kuronen, Janika Tirinen ja Risto Niinimäki.

Erillisen kunnallisteknisen yleissuunnitelman laatimisesta on vastannut Sitowise Oy, jossa projektipäällikkönä on toiminut Erkki Sarvi.



Mosaiikkitori.



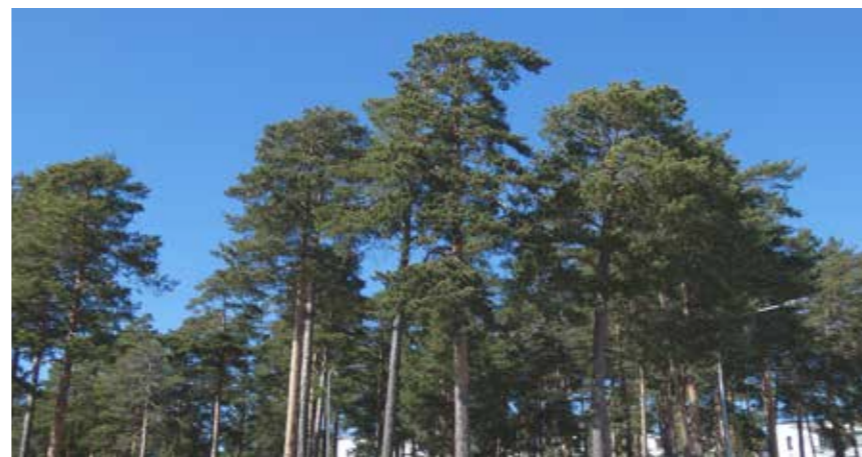
Vuotalon julkisivu.



Vuotori.



Urheilutalon pihan männikkö.



Mosaiikkipuisto ja Urheilutalon aidattu piha.

Valokuvat 05/2020.

Tavoitteet

Suunnittelutyön tavoitteena on määrittellä Vuosaaren kehitettävän keskustan julkisten ulkotilojen toiminnalliset ja ekologiset periaatteet sekä kaupunkikuvallinen ja maisemallinen ilme. Lähtökohtana on kulttuurisesti ja ekologisesti kestävä, sosiaalista monimuotoisuutta tukevan sekä taloudellisesti toteuttamiskelpoisen kaupunkitilan kehittäminen Vuosaaren keskustan eri osa-alueilla. Yleissuunnitelma toimii tarkemman suunnittelun pohjana, ja lisäksi työssä on tutkittu tarkemmin muutamia avainkohtia.

Suunnittelussa korostetaan kokonaisvaltaisia ekologisia ja vihreän infrastruktuurin ratkaisuja, ja näiden periaatteiden eteneminen yleissuunnittelusta toteutukseen sekä kunnossapitoon asti on merkittävä läpileikkaava periaate. Tärkeänä lähtökohtana suunnittelulle toimivat vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen ja hulevesien käsittely kokonaisvaltaisesti osana kaupunkiympäristön ratkaisuja, jotta voidaan luoda viihtyisää, omaleimaista ulkotilaa.

Elävän ja elämyksellisen keskusta-alueen suunnittelu ja toteuttaminen vaativat monialaista yhteistyötä ja koordinoitua sekä lähtökohtien laajaa ymmärrystä. Yleissuunnitelman pohjalta laadittavien katu- ja puistosuunnitelmien ja asemakaavamuutosten tavoitteena on ottaa mahdollisimman paljon huomioon yleissuunnitelmassa esitetyt periaatteet:

- Kestävyys ja kokonaisvaltainen vihreän infrastruktuurin periaatteet, jatkuvuus yleissuunnitelmasta toteutukseen ja ylläpitoon
- Vihreä, turvallinen ja esteetön ympäristö, jonka mittakaava on inhimillinen
- Viihtyisä, laadukas ja kaikille käyttäjille mahdollisuuksia tarjoava kaupunkitila, joka ottaa huomioon niin nykyiset kuin uudet asukkaat ja käyttäjät, tukien toiminnallisuutta ja kaikille avoimia aktiviteettejä
- Omaleimaisen, tunnistettavan ilmeen muodostaminen keskusta-alueen eri osille sekä kytkeminen ympäröivien alueiden identiteettiin
- Monikulttuurisuus alueen voimavarana, näkyminen mm. kaupunkitilassa ja -tapahtumissa
- Houkuttelevat, viihtyisät jalankulun yhteydet ja oleskelualueet, kaupunkitilassa vaeltelu ja pysähtymisen/viihtymisen paikat sekä toisaalta tehokkaammat, suoralinjaiset reitit
- Luonteva liittyminen viereisiin alueisiin, kytkeytyminen eri toimintoihin sekä ekologiseen verkostoon
- Kasvillisuuden monipuolisten mahdollisuuksien hyödyntäminen, kerroksellisuus ja monilajisuus sekä luonnon monimuotoisuus
- Pohjavesialueen ottaminen huomioon kaikessa suunnittelussa. Maanvaraisten alueiden vaaliminen, hulevesien monipuolinen hyödyntäminen

LÄHTÖKOHDAT JA KONSEPTI

Tässä luvussa käsitellään Vuosaaren keskustan julkisten ulkotilojen suunnittelun kaupunkikuvallisia ja ympäristöllisiä lähtökohtia sekä esitellään liikennesuunnittelun, kaupunkivihreän ja valaistuksen periaatteita.



Vuosaaren keskusta sijaitsee eri aikakausina rakentuneiden alueiden ympäröimänä – ikään kuin eri alueiden solmukohtana, jossa eri aikakaudet ja tunnelmat kohtaavat. Keskusta-alueen nykyinen identiteetti liittyy pitkälti metroasemaan ja kauppakeskukseen, ja keskustan nykyinen ainoa tornitalo toimii maamerkinä. Myös suunnittelualueen sisällä on ajallisia kerrostumia – Vuotalon, Vuotorin ja kauppakeskuksen muodostama kaupunkikuvallinen kokonaisuus ja akseli edustavat 1990-luvun suunnittelua, Urheilutalon alkuperäiset osat ja nykyinen Tehtaanpuiston koulu hieman vanhempaa kerrostumaa.

Suunnittelualueen länsireunalla kulkee koko Vuosaaren kaupunginosan läpi jatkuva keskuspuisto – puistojen ketju sekä metsä- ja puustoisien verkoston osa, joka kytkee eriluonteiset vihalueet yhteen pohjoisen Mustavuorelta aina merelle saakka. Lähimmät laajat puistokokonaisuudet ovat Punakivenpuisto pohjoisessa ja Mustankivenpuisto etelässä. Ulappasilan tuntumassa puustoinen verkosto kapenee käytännössä vain kulkuyhteydeksi.

Keskusta-alueella halkoo tilallisesti ja toiminnallisesti muuta ympäristöä matalammalla kulkeva Vuotie ja metrorata. Suunnittelualueen pohjoisreunassa sijaitsee Vuosaarentie ja idässä Porslahdentie. Ulappasilta ja kauppakeskus toimivat tärkeinä Vuotien ylityskohtina. Vuotien arkkitehtoninen ilme on viimeistelty ja edustaa 1990-luvun suunnittelua.

Keskustan pohjoispuolella sijaitsee Keski-Vuosaaren 1960-luvun ihanteita henkivä metsälähiö, joka on merkittävä maisemallinen ja arkkitehtoninen kokonaisuus laajoina, vehreine korttelipihoineen. Idässä Vuosaaren huvila-asutuksen aikaa edustaa Nordsjön kartano puistoineen. Etelässä uudempaa ajallista kerrostumaa edustavat 2000-luvulta rakentunut merellinen Aurinkolahti ja Uutelan kanavaympäristö. Kallahden alue Mustankivenpuistoineen on myös yhtenäinen oma kokonaisuutensa 1990-luvun ja vuosituhaten alun vaihteesta.



1943



1969



1988



1997



2005



2019



1800-luvun loppupuoli oli huvila-asutuksen aikaa, ja Vuosaari oli suosittu kesäviikkokohde.

1940-luvun alussa keskustan alue oli vielä pääosin metsäistä lukuun ottamatta Sasekan tiili- ja kevytbetonitehdasta ja hiekkakuoppaa alueen länsipuolella.

1960-luvulla lähiörakentaminen käynnistyi Keski-Vuosaassa ja Vuosaari liitettiin Helsinkiin vuonna 1966. Nykyisen Vuosaaren keskustan alueella toimineen tehtaan vaikutus jatkui tuotannon lopettamiseen (1978) asti.

1980-luvulla Vuosaaren urheilutalo ja lukio olivat keskustaan ensimmäisenä nousseet rakennukset.

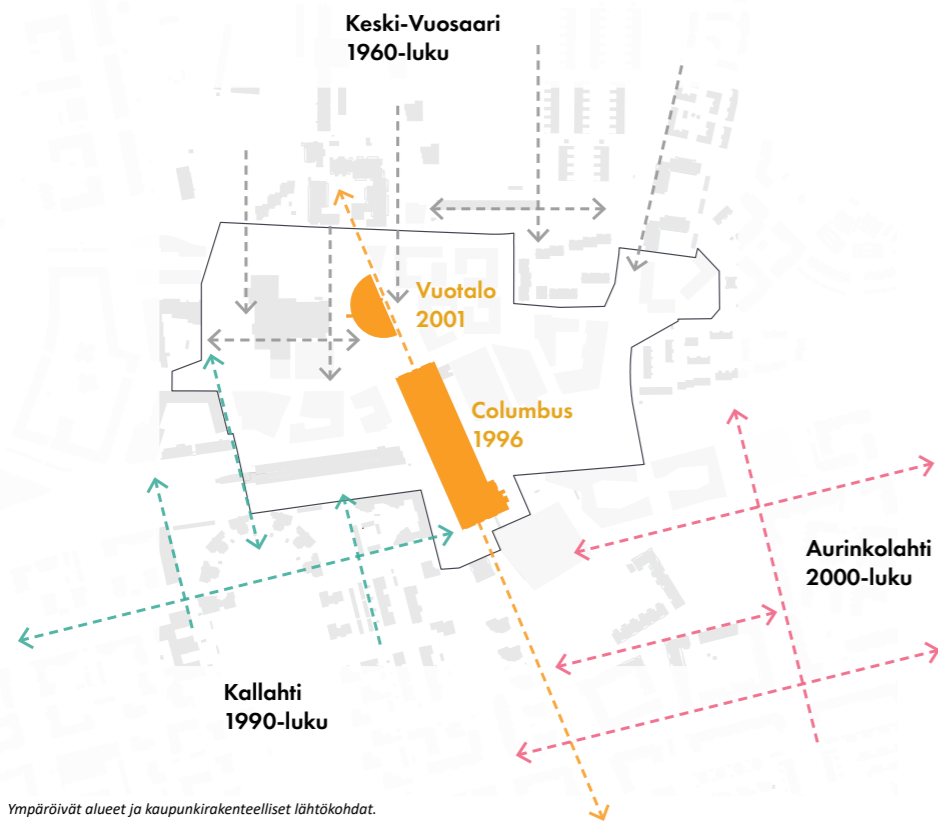
Aluetta etelässä halkova Vuotie ja sen ylittävä kauppakeskus Columbus loivat perustan keskustamaisen alueen rakentumiselle. Samoihin aikoihin (1998) metro aloitti liikennöinnin Vuosaaren vasta valmistuneella metroasemalla.

Vuotalo aloitti toimintansa vuonna 2001 viimeistellen keskustan nykyisten rakennusten sarjan.

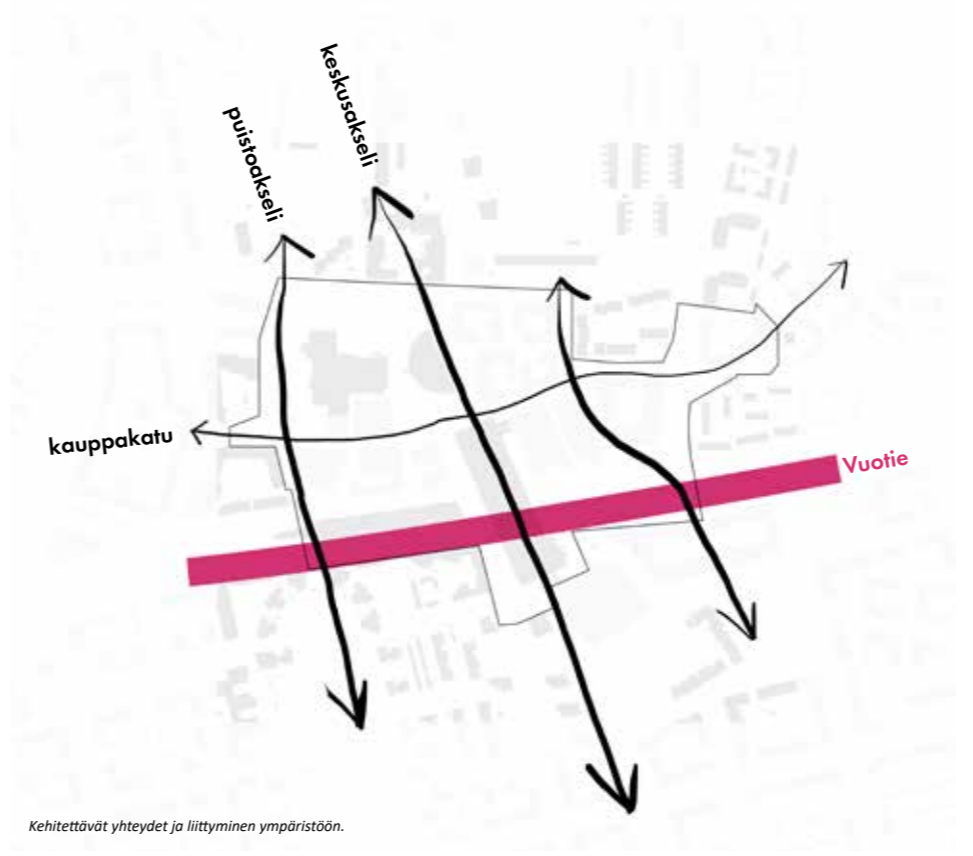
2000-luvun alkuvuosina Vuosaaren kehittyminen keskittyi erityisesti etelään Aurinkolahden alueelle. Vuonna 2017 Vuosaari valittiin Vuoden kaupunginosaksi Kotiseutuliiton valtakunnallisessa kilpailussa.

Kaupunginosan keskustaa kehitetään edelleen 2020-luvulla. Ensimmäiseksi on toteutumassa uusi lukiorakennus ympäristöineen, joka avaa nykyistä parempia yhteyksiä Kallahden alueelle ja vahvistaa pohjois-eteläsuuntaista puistoakselia.

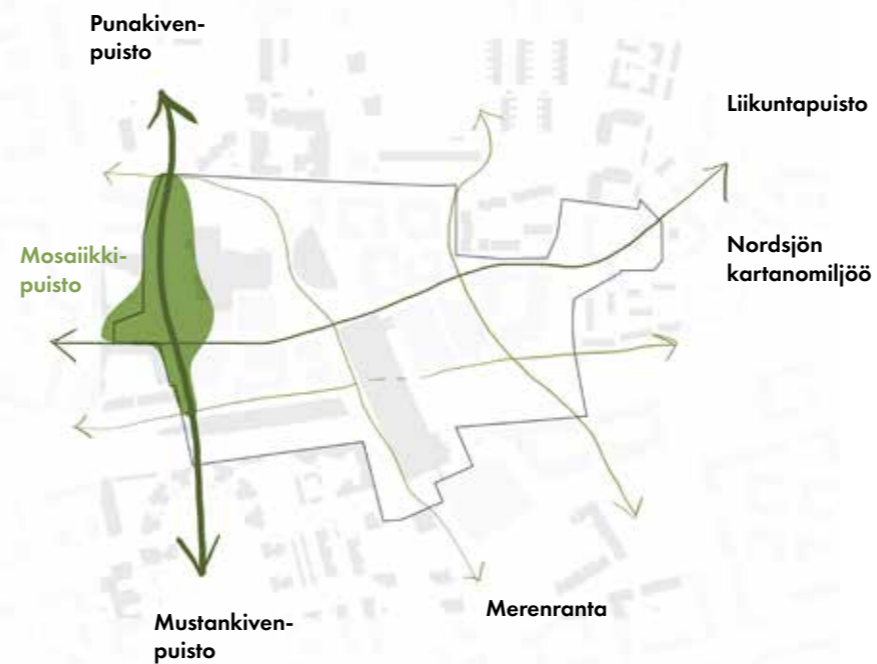




Ympäröivät alueet ja kaupunkirakenteelliset lähtökohdat.



Kehitettävät yhteydet ja liittyminen ympäristöön.



Luonnonympäristö, ulkoilu ja virkistys

Ympäröivät alueet ja kaupunkirakenteelliset lähtökohdat

Vuosaaren nykyinen keskusta muodostuu eri vuosikymmeninä toteutuneista aluekokonaisuuksista; 1960-luvun Keski-Vuosaari, 1990-luvun Kallahti ja 2000-luvun Aurinkolahti. Näiden poltepisteessä keskustan keskeiset julkiset rakennukset Vuotalo ja kauppakeskus Columbus ympäristöineen (2000-luvun vaihe) synnyttävät oman koordinaatiston kaupunkirakenteeseen. Eri aikakausina rakentuneet ympäröivät alueet kaupunkikuvallisine ominaispiirteineen ja koordinaatistoinen kohtaavat Vuosaaren keskustassa asettaen kiinnostavia lähtökohdia alueen julkisten ulkotilojen kehittämiseksi.

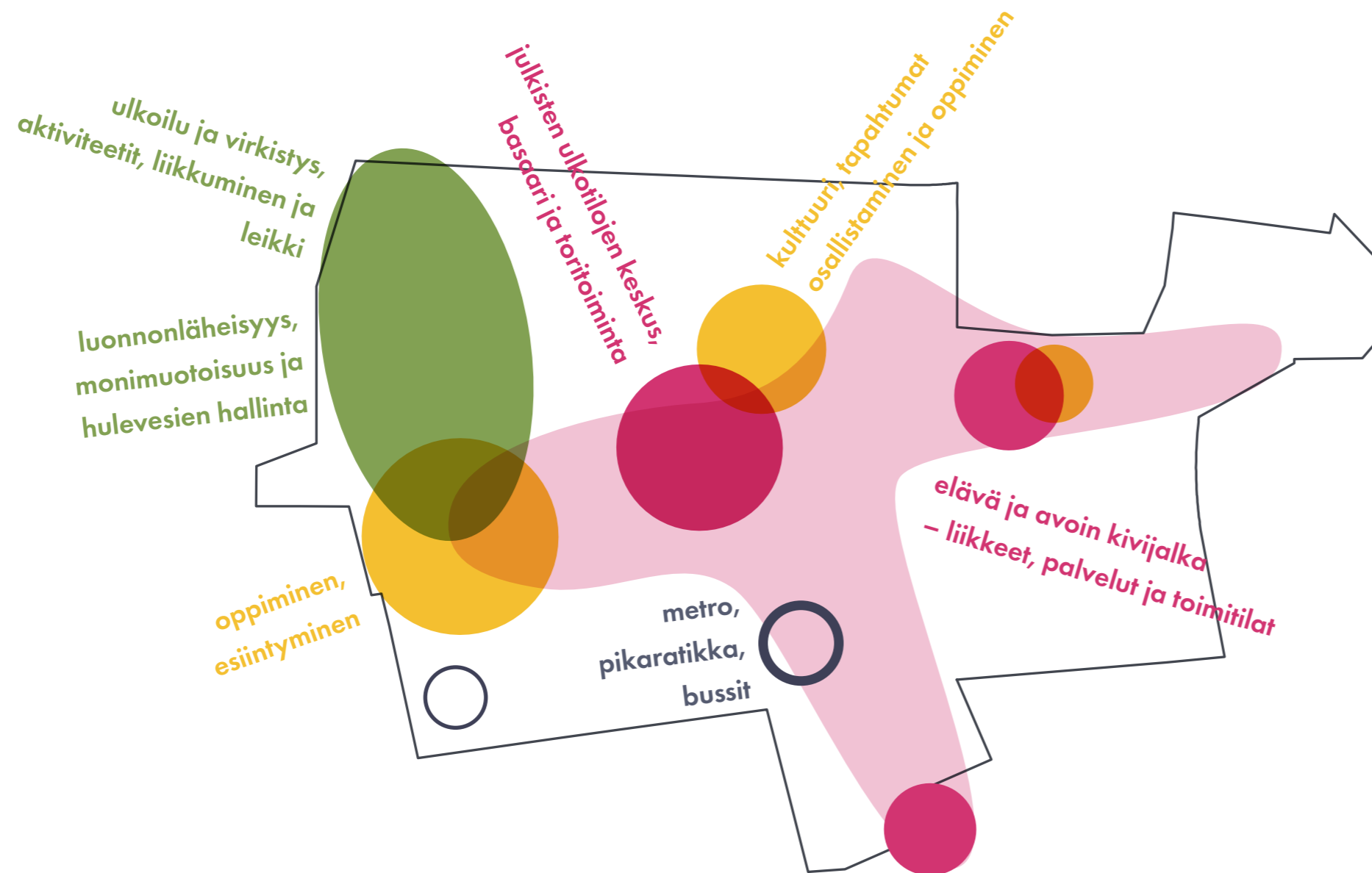
Kehitettävät yhteydet ja liittyminen ympäristöön

Vuosaaren keskusta muuttuu tulevaisuudessa nykyistä kaupunkimaisemmaksi. Ympäröivä kaupunkirakenne synnyttää reunaehtoja ja lähtökohdia Vuosaaren kehittyvän keskustan kytkeä voimakkaammin ympäröiviin alueisiin. Nykyisellään itä-länsisuuntainen Vuotie keskustan eteläpuolella synnyttää voimakkaan estevaikutuksen alueiden välillä. Tavoitteena on voimistaa ja kehittää olevia jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä Ulappasilan, Valkopaadentien ja Porslahdentien kohdilla. Nämä ylitykset muodostavat pohjois-eteläsuuntaisten yhteyksien selkärangan kehittyvän keskustan ja ympäröivien alueiden välillä.

Keskusakseli näkyy kaupunkitilassa muun muassa nykyisten Vuotalon, Kauppakeskus Columbuksen ja Aurinkolahden puistotien linjauksissa. Keskustan lävitse kulkeva keskusakseli luo suoran kulkuyhteyden merenrannalle ja merestä muodostuu keskeinen näkymälinjan pääte. Suunnittelualueen länsiosassa sijaitseva Mosaikkipuisto toimii porttina Vuosaaren keskuspuiston pohjois-eteläsuuntaiseen puistojen ketjuun. Yhteyttä kehitetään metsä- ja puustoisien verkoston osana ja tärkeänä virkistysyhteytenä. Puistoakselin keskellä Mosaikkipuisto muodostaa tärkeän vihervälialueen keskustan tiivistyvän kaupunkirakenteen välittömään läheisyyteen. Tulevaisuudessa itä-länsisuuntaisen pääyhteyden muodostaa kauppakeskuksen sisäänkäynnille ja julkisen liikenteen terminaalille johtava "kauppakatu". Suunnittelun tavoitteena on muodostaa kauppakatu viihtyisäksi jalankulkualueeksi, jota rytmittävät kivijalkaan sijoittuvat liiket ja palvelut, sekä vaihtelevat, omaleimaiset ja laadukkaat kaupunkitilat toimintoinen ja tapahtumainen.

Luonnonympäristö, ulkoilu ja virkistys

Alueen kaupunkirakenteen tiivistyessä luonnon monimuotoisuuden, vihreän infrastruktuurin ja hiilineutraaliuden tavoittelemisen edellyttää paikoin teknisiä ratkaisuja. Kansirakenteille sijoittuvat pihat ja julkiset ulkotilat vaativat erityistä tarkkuutta viherrakentamisen ja lajivalintojen suhteen. Suunnittelualueen julkisten ulkotilojen kehittämisessä ja hulevesien käsittelyssä huomioidaan sijainti vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Hulevesiin liittyvissä ratkaisuissa pyritään maksimoimaan pohjaveden muodostumisen edellytyksiä. Pohjaveden suojelutarpeet tulee ottaa erityisesti huomioon rakennusten kellarien, katualueiden ja maanalaisten pysäköintirakenteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.



Kauppa, palvelut ja toimitilojen vyöhyke

Kaupunkirakenteelliset lähtökohdat ja keskeiset akselit luovat pohjan julkisten ulkotilojen toiminnolle ja luonteelle. Kehittyvä kaupunkirakenne ja rakennusten käyttötarkoitukset vaikuttavat ja antavat edellytyksiä kaupunkitilojen luonteelle ja toimintojen (kuten toritoiminta, kulttuuritapahtumat, ulkoilu ja virkistys) levittäytymiseen ja keskittymiseen keskustan alueella.



Kulttuuri, oppiminen ja osallistaminen

Kehittyvä kaupunkirakenne tarjoaa mahdollisuuksia julkisten rakennusten toimintojen levittäytymiselle ulkotilaan, luoden elämää ja kausittaisten tapahtumien mukaan vaihtuvaa kaupunkitilaa. Kaupunkitilojen kehittämisessä tärkeää on asukas- ja käyttäjälähtöinen suunnittelu ja muunneltavuus erilaisiin kausittain vaihteleviin tarpeisiin. Esimerkiksi Vuosaaren lukio, Vuotalo ja uusi Sukupolvitalo voivat tuoda tapahtumia, kulttuuria, taidetta, oppimista ja osallistavaa toimintaa ympäröivään kaupunkitilaan, houkuttellen mukaan asukkaita ja toimijoita.



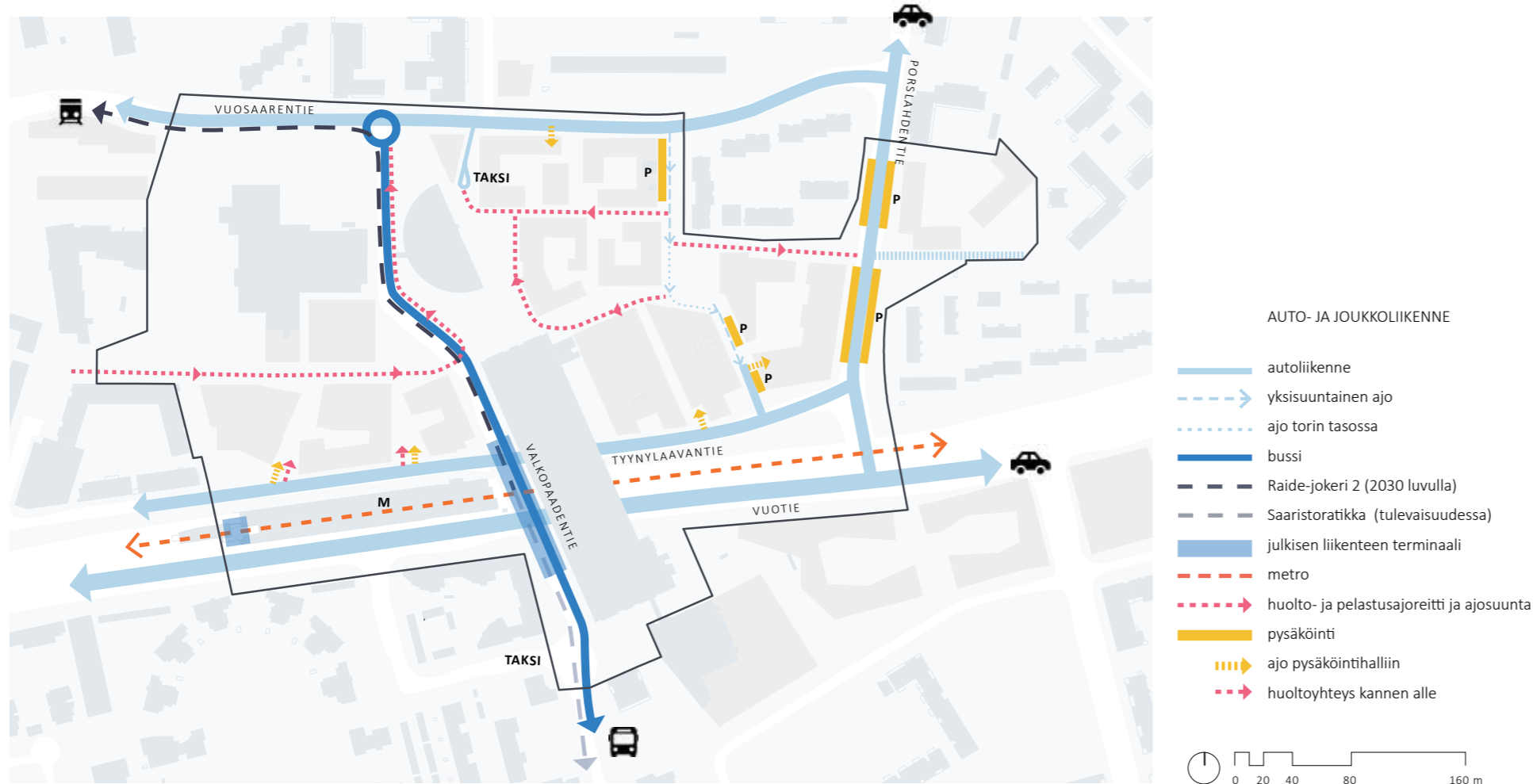
Ulkoilu, virkistys ja luonto

Luonnonläheisyys ja monipuoliset virkistysmahdollisuudet ovat koko Vuosaaren kaupunginosaa määritteleviä ominaispiirteitä ja keskustan kehittämisen keskeinen tavoite. Luonnon monimuotoisuus ja sen tarjoamat virkistysmahdollisuudet näyttäytyvät etenkin Mosaiikkipuistossa, joka osana Vuosaaren keskuspuistoa toimii tärkeänä porttina keskustasta ympäröiville viher- ja virkistysalueille. Keskustan kaupunkirakenteen tiivistyessä pyritään löytämään erilaisia keinoja tuoda vehreyttä myös urbaaniin ympäristöön.



Terminaali

Julkisen liikenteen solmukohdat sijoittuvat metron sisäänkäyntien yhteyteen Valkopaadentiellä ja Ulappasillalla. Vuosaaren keskustan saavutettavuus paranee tulevaisuudessa pikaraidetyhteyden myötä entisestään. Nykyinen metrosisäänkäynti ja bussipysäkkien silta Valkopaadentiellä kehittyä urbaanina joukkoliikenteen terminaalina, joka on keskeinen, alueelle identiteettiä luova porttikohta Vuosaaren keskustaan. Alueen sisääntuloporttien viihtyisyys ja turvallisuus ovat tärkeitä jatkosuunnittelun tavoitteita.



Henkilöautoilu

Henkilöautoilu ohjataan keskusta-alueen ympäri kehämäisesti (Vuosaarentie, Porslahdentie, Tyynyläavantie ja Vuotie). Keskustan itäisiä kortteleita palveleva yksisuuntainen autoliikenteen yhteys kulkee Vuosaarentieltä Sorapolun, Mosaikkiaukion ja Silttikujan kautta Tyynyläavantielle. Mosaikkiaukiolla autoliikenne toteutetaan jalankulun ehdoilla.

Pysäköinti

Asiointiliikenteen, vieraspysäköinnin sekä päiväkodin saattoliikenteen tarpeisiin osoitetaan kadunvarsipysäköintiä Silttikujalle, Sorapolulle, Porslahdentielle ja Vuosaarentielle.

Huoltoajo

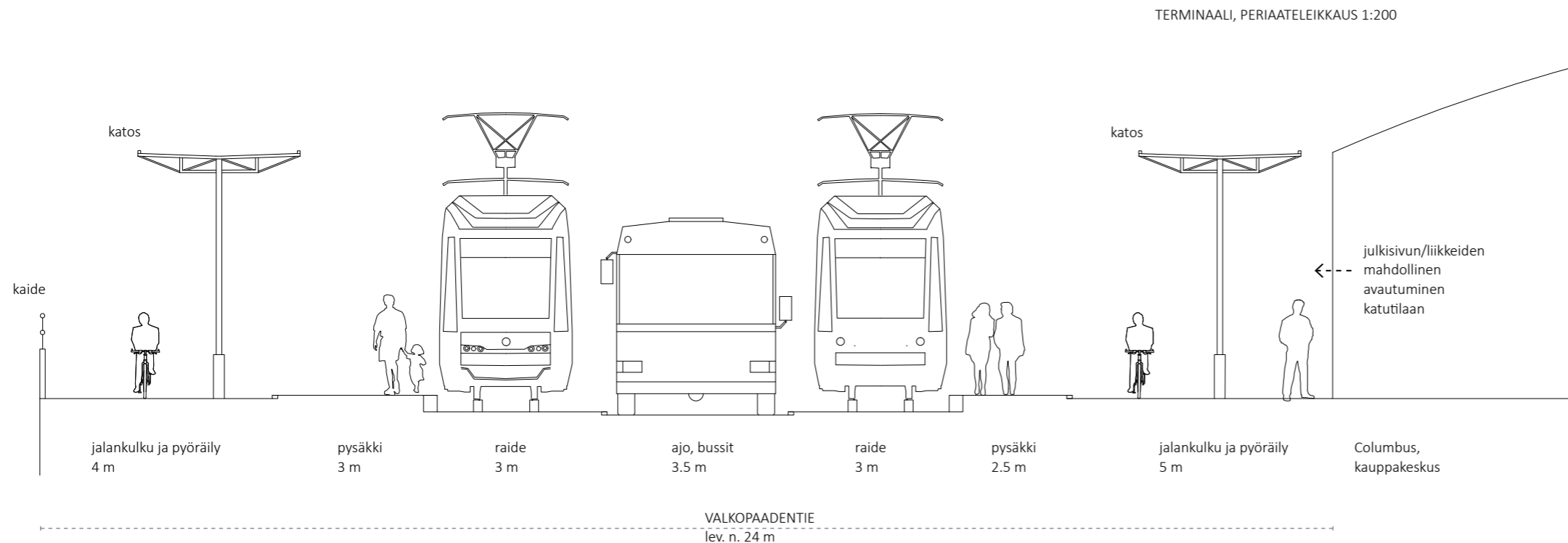
Keskustan itäisten korttelien huolto toteutetaan maantasossa alueen läpi kulkevan autoliikenteen yhteyden kautta, länsipuolen korttelien huolto tapahtuu pysäköintilaitosten maanalaisten yhteyden kautta.

Julkisen liikenteen pysäkit

Julkisen liikenteen pysäkit sijoittuvat metroaseman pääsisäänkäynnin yhteyteen. Valkopaadentie toimii keskustan läpikulkevien ja keskustaan päättyvien bussilinjojen pääyhteytenä pysäkkien sijaitessa metroaseman ja kauppakeskuksen saumakohdassa. Raidejokeri 2:n valmistuessa pysäkkialue toimii pikaraitiotien ja bussilinjojen pääte- ja vaihtopysäkinä.

Taksit

Mosaikkitorin rauhoittamiseksi taksien pysäköinti sijoitetaan Vuotalon eteen. Kauppakeskuksen eteläpuolelle Mustankivenkadulle on mahdollista sijoittaa toinen taksitolppa palvelemaan kauppakeskusta ja terminaalin eteläistä saapumista. Ennen Raide-Jokeri 2:n valmistumista taksitolpan on mahdollista toimia bussipysäkkien yhteydessä Valkopaadentillä.



Vuosaaren terminaalin urbaani ilme ja yhteydet paranevat entisestään pikaraitiovaunupysäkkien sijoituksessa Vuotien sillalle metro- ja kauppakeskuksen sisäänkäyntien yhteyteen. Valokuva Valkopaadentiltä 01/2020.



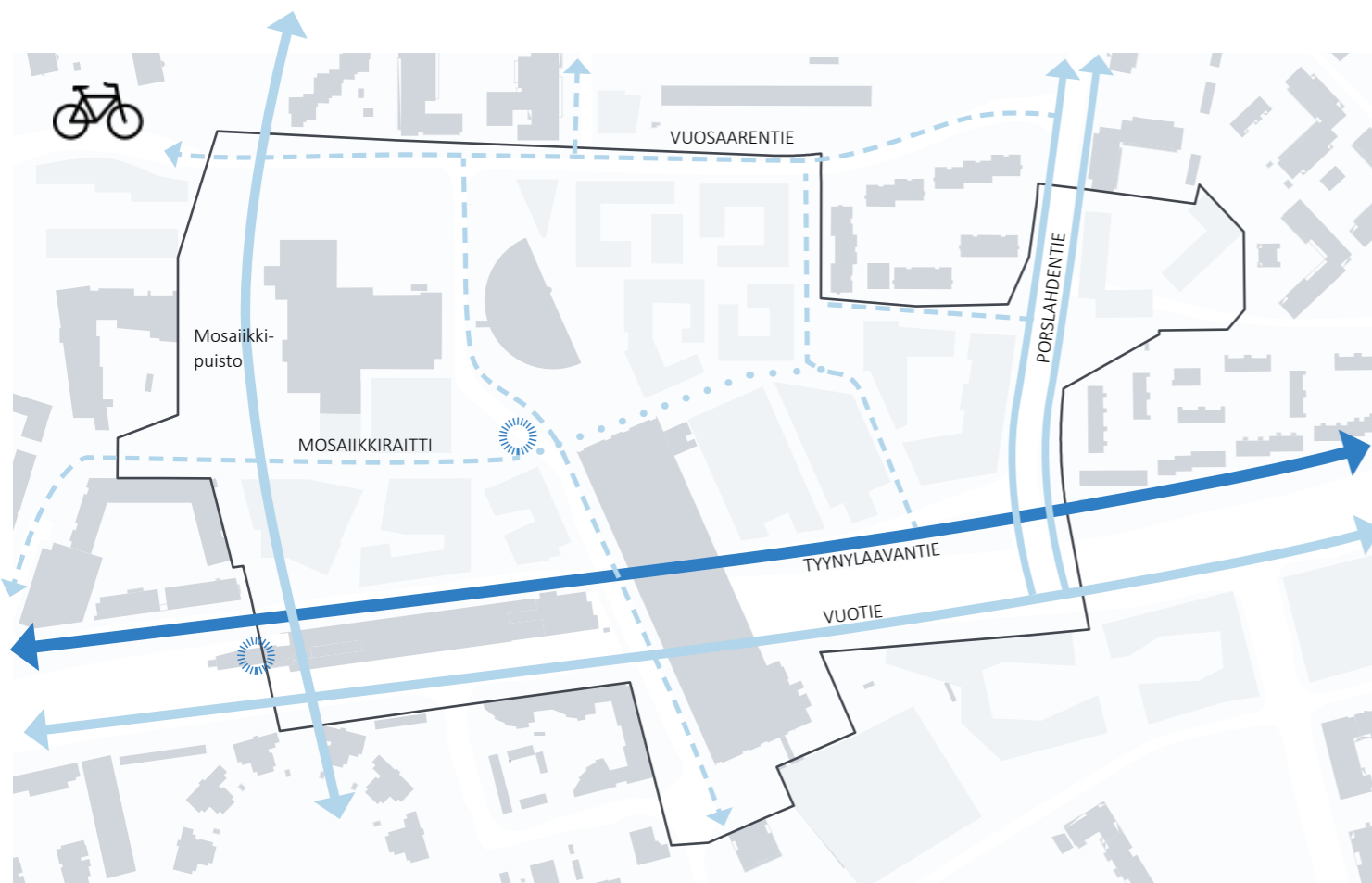
- KÄVELY
- █ pääreitti (pitkittäisyhteys)
 - █ pääreitti (poikittaisyhteys)
 - reitti
 - ⋯ puolijulkinen yhteys

Jalankulku

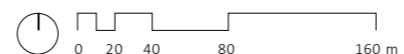
Keskustan jalankulun reitistö rakentuu kolmen pohjois-eteläsuuntaisen pääreitin ympärille. Pääyhteydet ylittävät Vuotien ja metron yhdistäen niiden jakamia alueita toisiinsa. Keskustan lävistävä poikittainen pääreitti kulkee kauppakeskuksen sisäänkäynniltä itään ja länteen. Julkisen liikenteen terminaali sijoittuu keskeisten pitkittäis- ja poikittaisyhteyksien leikkauspisteeseen ollen näin hyvin jalankulkijan saavutettavissa. Jalankulkuverkostoa täydentävät reitit ja korttelien läpikulut tukevat monimuotoisen ja elämyksellisen jalankulkuympäristön muodostumista.

Pyöräily

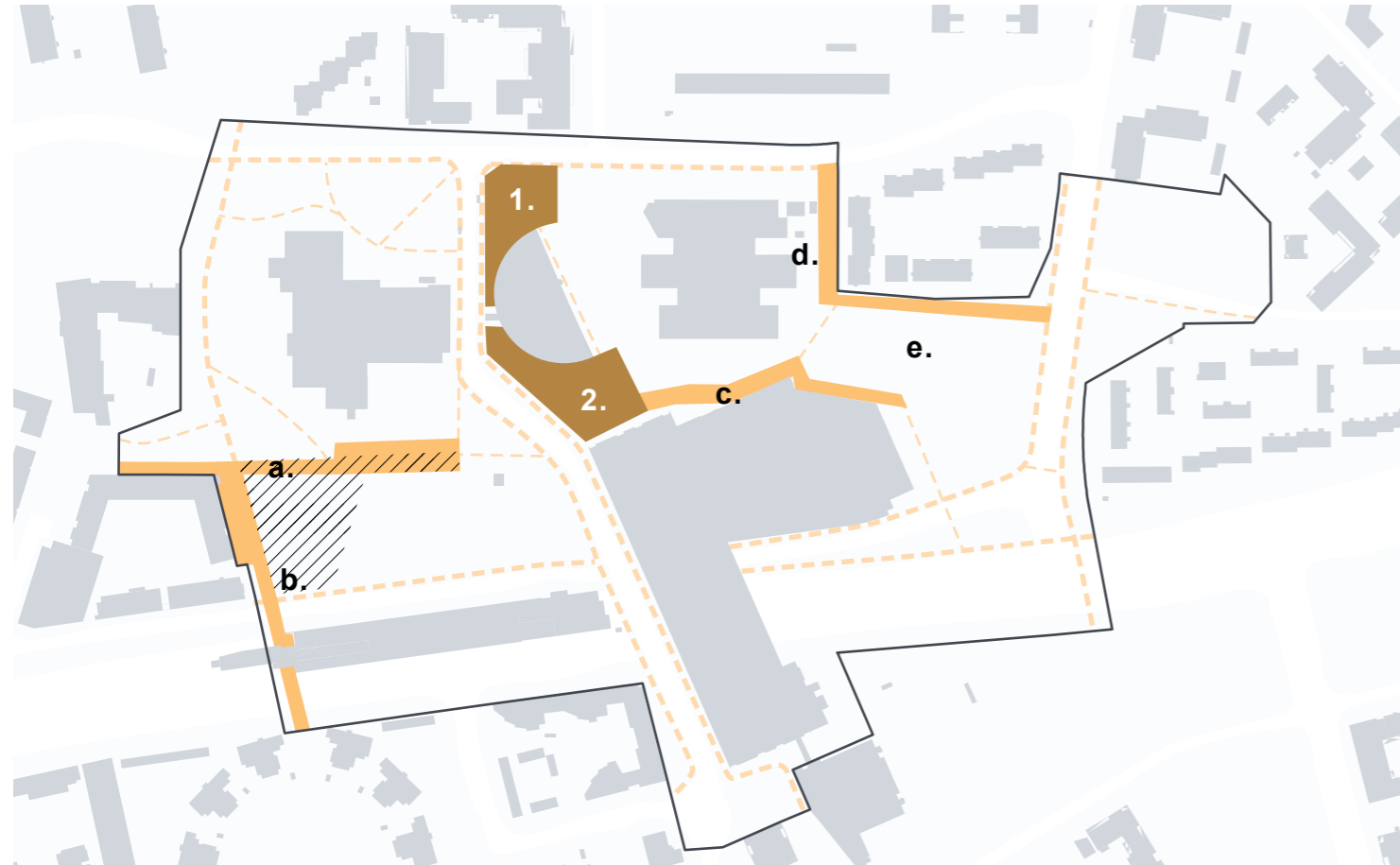
Sujuvat pyöräily-yhteydet kehystävät keskusta-alueetta. Baana kulkee Tyynylaavantien vartta Vuotien pohjoispuolella. Pääreitit kulkevat Porslahdentietä ja Mosaiikkipuiston läpi. Julkisen liikenteen pysäkkien läheisyyteen esitetään keskitettyä, katettua pyöräparkkia, joka mahdollistaa pyörien pitkäaikaisemman säilytyksen esimerkiksi liikennevälinettä vaihtaville. Mosaiikkiraitilla on oma erillinen kaista pyöräilijöille, muuten pyöräily tapahtuu keskustan sisällä jalankulun ehoilla. Lisäksi pienempiä pyöräpysäköintipaikkoja sijoitetaan rakennusten ulko-ovien lähistölle ja varjoisille seinustoille sekä eri kulkureittien varrelle.



- PYÖRÄILY
- █ baana
 - pääreitti
 - - - pyörätie
 - ⋯ pyöräily sallittu
 - ☀ pyöräparkki



NYKYTILA



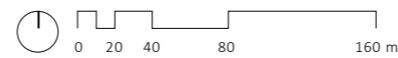
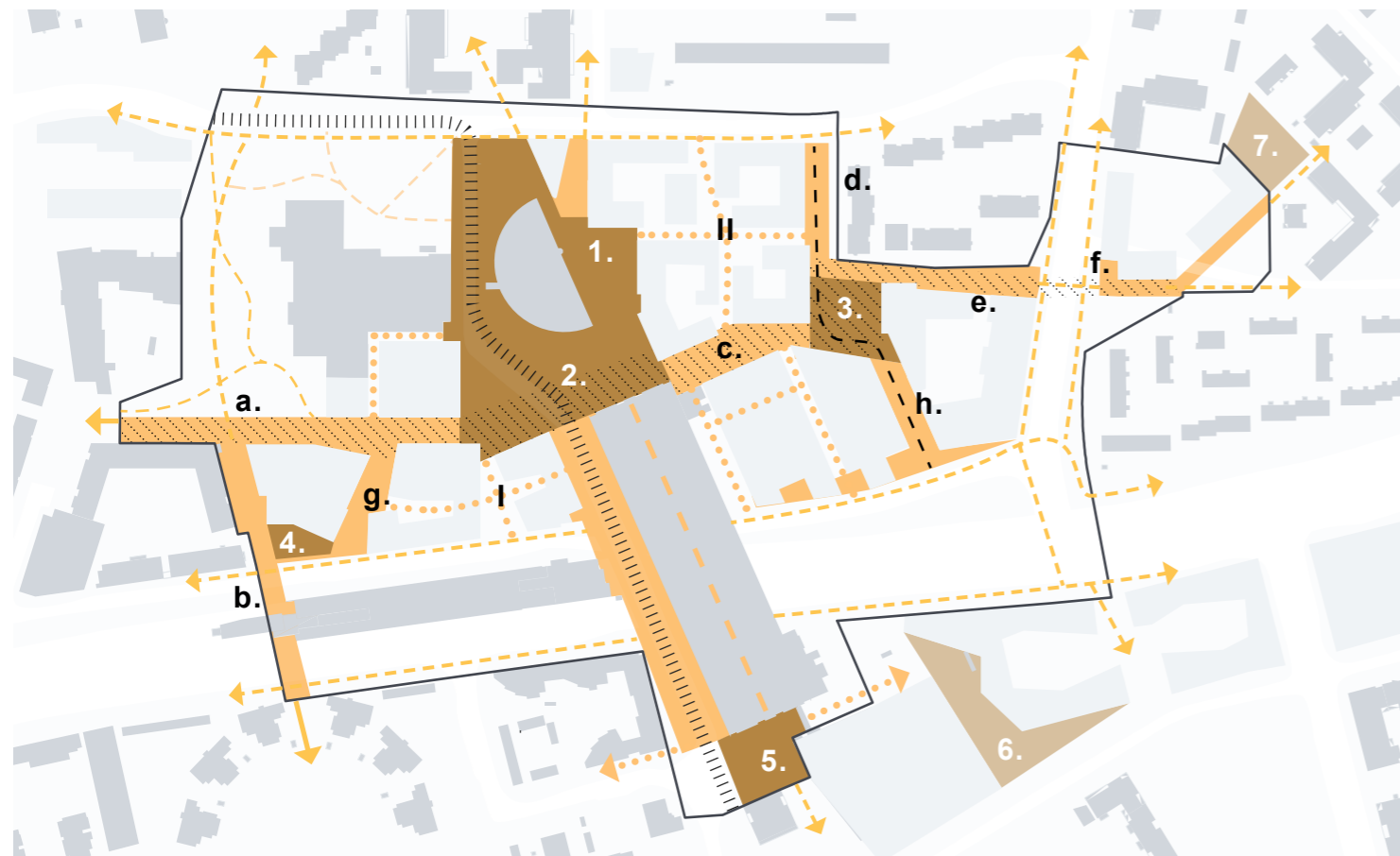
- torit ja aukiot suunnittelualueella
- 1. Vuotori
- 2. Mosaikkitori
- 3. Mosaikkiaukio
- 4. Lukion edusaukio
- 5. Sokeritori

- torit ja aukiot suunnittelualueen ulkopuolella
- 6. Paahtajanaukio
- 7. Keltakanelinaukio

- kävelyn ja pyöräilyn kadut
- a. Mosaikkiraitti
- b. Ulappasilta
- c. Mosaikkipolku
- d. Sorapolku
- e. Porslahdenpolku
- f. Porslahdenkuja
- g. Mosaikkikuja
- h. Silttikuja

- yhteys korttelin läpi
- jalankulkuyhteydet
- yhteys kauppakeskuksen läpi
- autoilu sallittu
- pikaraitiotie
- oleva rakennus
- tuleva rakennus

TAVOITETILA



Katujen ja aukoiden verkosto laajenee alueen tiivistymisen yhteydessä merkittävästi. Vuosaaren keskusta erottuu tulevaisuudessa ympäristöstään toiminnallisena ja monimuotoisena kävelypainotteisena alueena, jota määrittelee ihmisen mittakaava, selkeät ja laadukkaat katutilat ja niiden yhdistämien elämyksellisten kaupunkitilojen sarja.



Kuvia Vuosaaren keskustan nykytilasta 1/2020. Ylhäällä Mosaikkitori, keskellä Vuotalon takajalkusisävy ja alhaalla Ulappasilta.



RAKENNUSTEN TOIMINNOT

- liikerakennukset
- toimistorakennukset
- liike- tai toimitila kivijalassa
- kokoontumisrakennukset
- opetusrakennukset
- liikenteen rakennukset
- sukupuolitalo
- asuinrakennukset

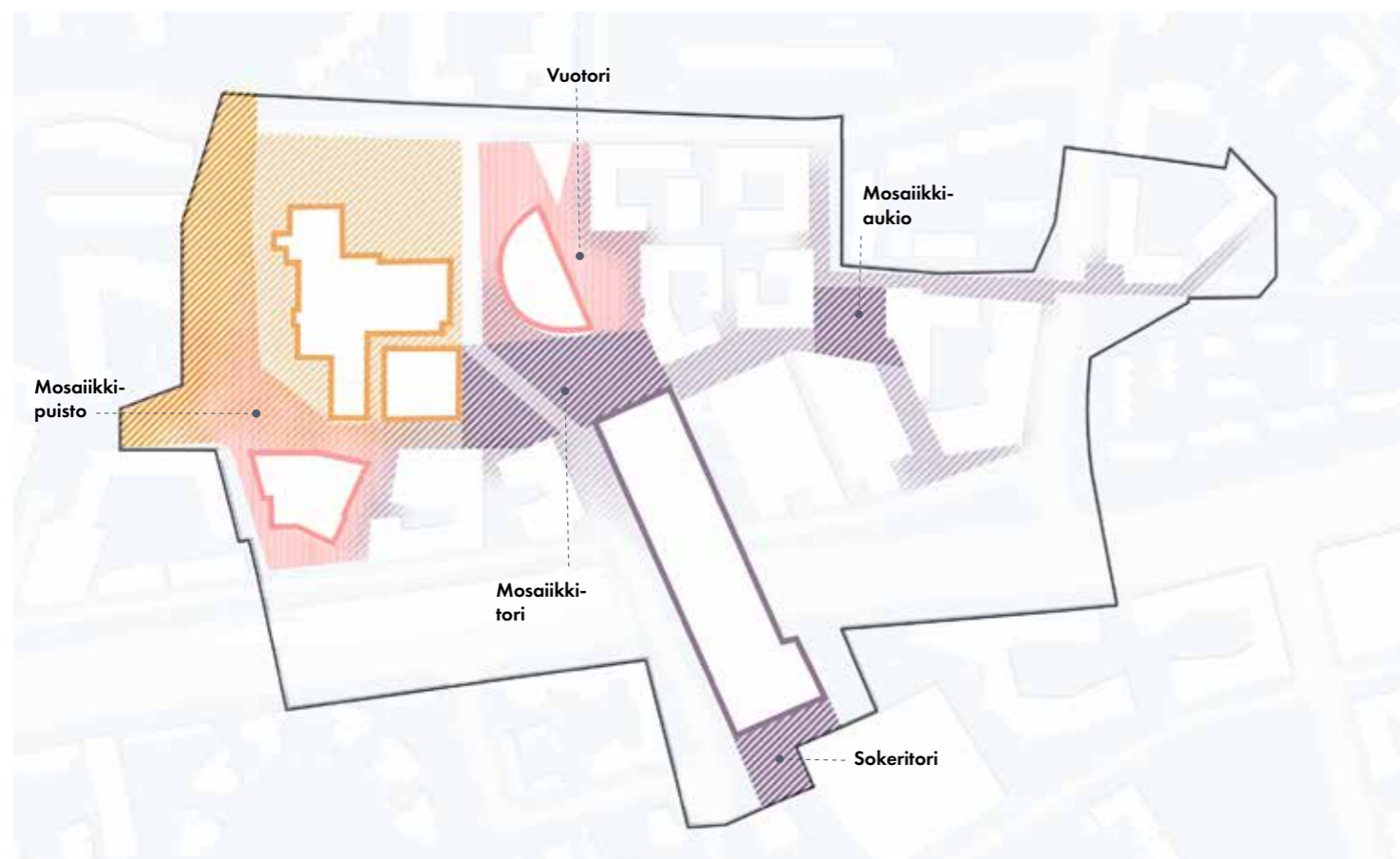
Rakennusten toiminnot

Kaaviossa on esitetty keskeisten, ihmisvirtoja synnyttävien rakennuksien sijainnit. Vuosaaren keskustan toiminnot ja palvelutarjonta luovat alueelle melko tasaisesti ihmisvirtoja ja käyttäjiä aamusta iltaan. Ihmisten liikkumisessa on huomattavissa myös selkeästi vilkkaampia aikoja: Kauppakeskuksen ja Vuotalon kävijämäärät ovat suurimmillaan alkuillasta, ja esimerkiksi Vuotalon konsertit ja tapahtumat luovat ajoittain erittäin vilkkaita ruuhkapiikkejä. Kehitettävät keskeiset kaupunkitilat, Mosaikkipuisto, Mosaikkitori, Vuotori ja Mosaikkiaukio mahdollistavat viereisten rakennusten toimintojen levittäytymisen aktiiviseen julkiseen ulkotilaan.

Alueiden luonne

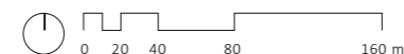
Nykyisten ja uusien rakennusten toimintojen näkyminen kaupunkitilassa elävöittää keskustan julkisia ulkotiloja. Niiden luonne vaihtelee toritoimintaa ja tapahtumia mahdollistavista aukioista ulkoilu- ja virkistyspalveluja tarjoaviin viheralueisiin. Kehittyvän kaupunkirakenteen myötä Vuosaaren keskustan alueelle muodostuu toisaalta luonteeltaan selkeästi tunnistettavia alueita, toisaalta tilasarjoja, joihin liittyy useita lähialueiden toimintoja. Näin koko keskustan kaupunkitila kehittyy monipuoliseksi, houkuttelevaksi kokonaisuudeksi.

Mosaikkipuiston alueella painottuvat virkistykseen ja ulkoiluun liittyvät teemat. Lukion edustalta alkava puisto luo mahdollisuuden hyödyntää julkista ulkotilaa myös oppimisen ympäristönä. Keskeisellä paikalla sijaitsevasta Mosaikkitorista muodostuu kaupallisen ja toritoiminnan keskus, jonka suunnitteluratkaisut mahdollistavat moninaiset tapahtumat. Keskustan kaupallinen sydän on kauppakeskuksen edustalla sijaitseva Mosaikkitori, jonka avoin, vihreä kaupunkitila mahdollistaa runsaiden ihmisvirtojen liikkumisen, viihtymisen ja viipymisen torilla sekä monipuoliset tapahtumat. Vuotalon ympärillä sijaitseva Vuotori ja sen laajennus kehittyvät muuntuvina aukiotiloina, joiden luonnetta määrittelevät erityisesti oppiminen ja kulttuuri.



TILOJEN LUONNE

- virkistys ja ulkoilu
liikunta, leikki ja aktiviteetit
- kulttuuri, tapahtumat
oppiminen ja osallistaminen
- kauppa, palvelut ja toimitilat
kausittaiset ja muuntuvat toiminnot





- KORKOTASO**
- +19
(korttelipihat kannella)
 - +13 ... +15
(keskustan jalanlkulku)
 - +11
(Vuotalon edusta ja Vuosaarentien alikulku)
 - +7 ... +10
(Vuotie ja Tyynylaavantie)
- yhteys tasojen välillä (porras/luiska)

Korkotasot

Keskustaa rajaa etelässä Vuotie, joka sijaitsee alueen alimmalla korkotasolla, n. +8 m merenpinnasta. Vuotien ylittävät kolme pääyhteyttä: Ulappasilta, Valkopaadentie ja Porslahdentie. Osa korttelipihoista sijaitsee kannella n. +19 m korkotasolla. Rakennusten katoilla voi lisäksi olla kattopihoja tai viherkattoja ylempillä korkotasolla.

Vuosaaren keskustan julkiset ulkotilat sijoittuvat pääosin noin +14 metrin korkeudelle merenpinnasta. Mosaikkitori, Vuotori ja Mosaikkiaukio, sekä niihin liittyvät kadut Mosaikkiraitti ja Mosaikkipolku sijaitsevat samassa tasossa, kuten myös korttelien sisäiset yhteydet ja rakennusten kulkuaukkojen reitit.

Mosaikkipuisto sijaitsee hieman ympäristöään matalammalla mahdollistaen hulevesien paikallisen johtamisen alueelle viivytettäväksi ja imeytettäväksi. Puisto laskee matalimmalle Vuosaarentien alikulun kohdalla. Muuta ympäristöä matalammalla sijaitsee myös oleva puuistutus Vuotalon edustalla.

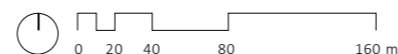
Liikkuminen keskeisten julkisten ulkotoilojen välillä tapahtuu pääsääntöisesti esteettömästi ja samassa tasossa. Joillakin alueilla tasoerot edellyttävät portaita. Esimerkiksi Vuotorin alasasketulla aukiolla portaat muodostavat oleskeltavia tasoja viipymiseen ja viihtymiseen. Alasaskettu aukio voi toimia myös erilaisten tapahtumien katsomona.

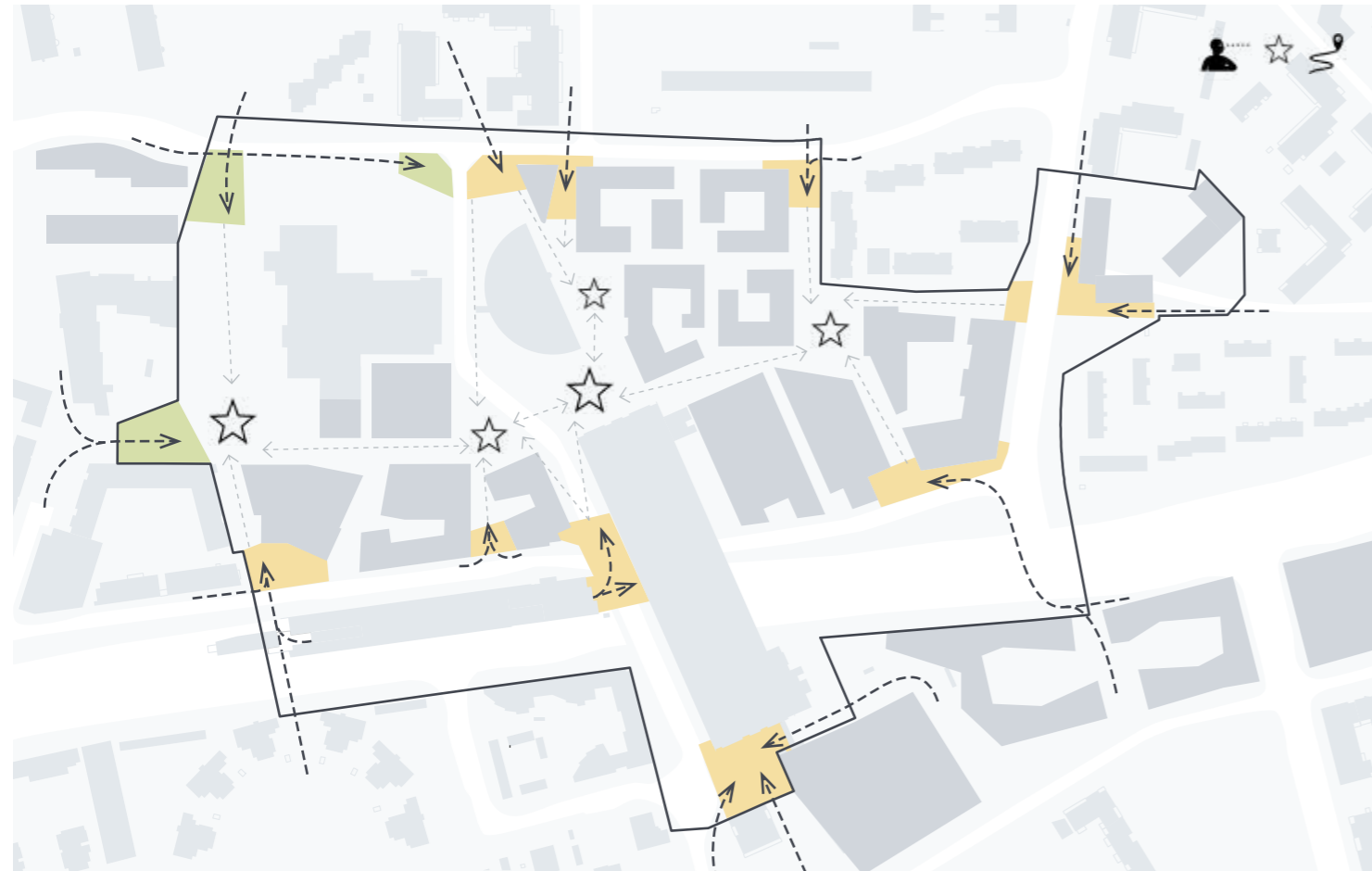
Tilojen julkisuus

Vuosaaren keskusta on pääosin julkista ja puolijulkista kaupunkitilaa. Kaaviossa on esitelty pääperiaatetasolla kaupunkitilojen julkisuusaste. Kauppakeskus Columbuksen ja Vuotalon väliselle alueelle syntyy alueen laajin julkinen torialue, jonka länsireunalla on pikaraitiotie. Puolijulkisia tiloja muodostuu asuinkerrostalokortteleiden välissä kulkeville katuosuuksille, jotka rauhoittavat asuntojen ympäristöä. Yksityiset alueet sijoittuvat pääasiassa kivijalkakerroksen päällä sijaitseviin asuinkerroksiin ja niihin liittyviin kortteli- ja kattopihoihin.

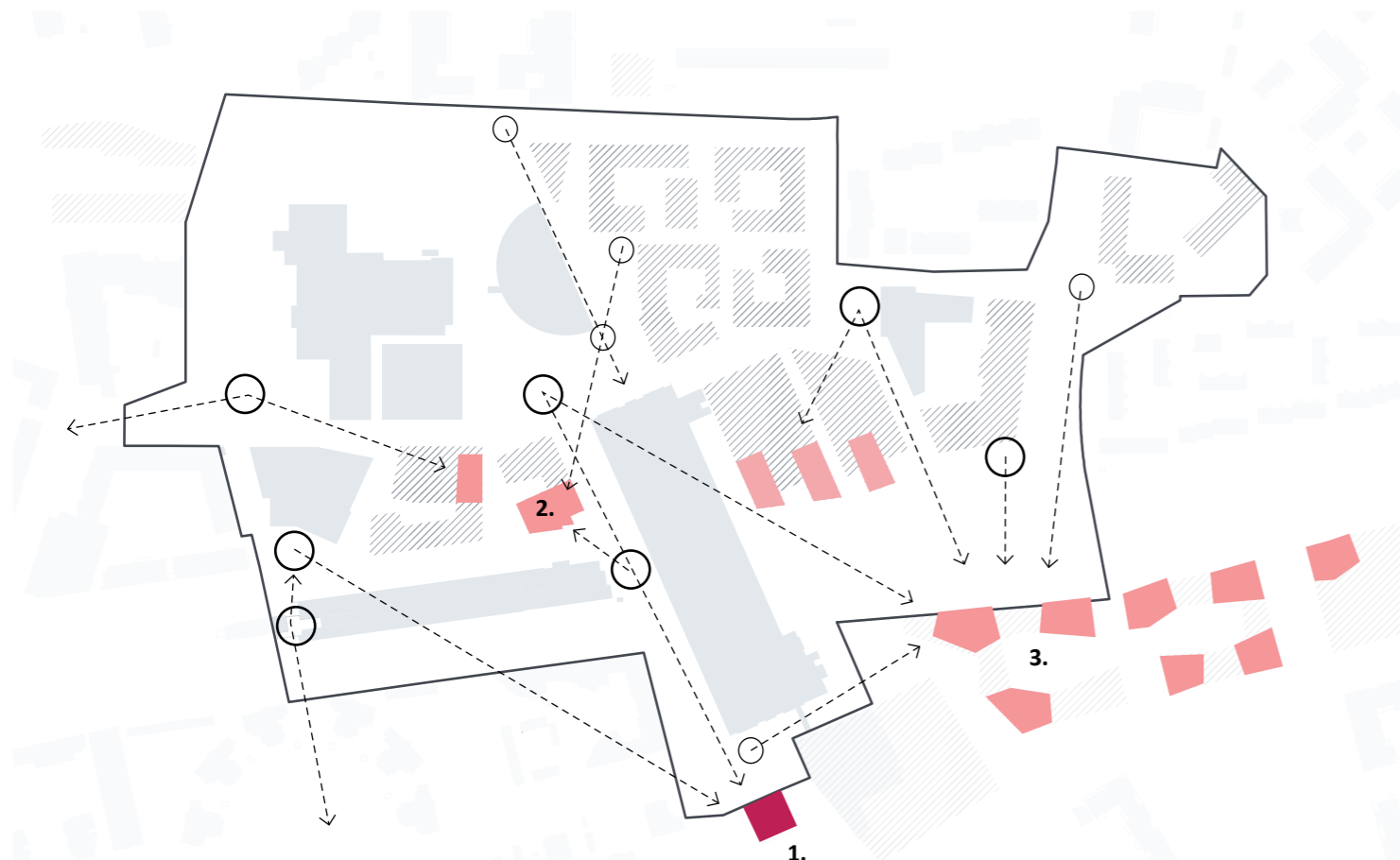


- JULKISUUS**
- julkinen rakennus
 - julkinen kaupunkitila
 - puolijulkinen kaupunkitila
 - yksityinen rakennus
 - yksityinen piha





- VETOVOIMAKOHDAT**
- saapuminen kaupunkitilaan
 - kadulla
 - puistossa
 - saapumissuunta
 - kaupunkitilan sisälle johtava tärkeä näkymälinja
 - kaupunkikuvallinen vetovoimakohta



- MAAMERKIT**
- nykyinen, korkea maamerkkirakennus
 - mahdollinen, tuleva korkea rakennus
 - julkiset ja kaupalliset rakennukset
 - näkymälinja
 - orientoitumispiste



Saapuminen ja vetovoimakohtat

Alueella liikkumisen kannalta merkittäviä ovat tilasarjoina hahmottuvat saapumisaukiot ja sisäiset vetovoimakohteet. Kehittyvä kaupunkirakenne tukee soljuvaa ja vaihtelevareittistä liikkumista kaupunkitilassa. Keskeiset kaupunkitilat ja niiden tunnistettavat elementit kuten vesiaiheet, paviljongit ja kasvillisuus johdattelevat kulkijaa keskusta-alueella, luoden helposti suunnistettavaa ja viihtyisää kaupunkitilaa. Keskeisistä saapumissuunnista tultaessa näkymien päätteeksi hahmottuu kaupunkitiloja, puistoja ja aukioita, jotka viestivät keskusta-alueelle saapumisesta ja houkuttelevat kulkijaa sen suuntaan.

Maamerkkirakennukset

Korkeat rakennukset näkyvät kauas ja luovat tunnistettavia maamerkkejä sekä kiintopisteitä kaupunkitilassa liikuttaessa. Näkymäkselit ja maamerkit helpottavat kaupunkitilassa suunnistamista.



1. Vuosaaren nykyisin ainoa tornitalo Cirrus erottuu alueella useista suunnista katsottaessa. Tulevaisuudessa Vuosaaren keskusta kahaha lisää Cirruksen korkoon yltäviä tornitaloja, etenkin Vuotien eteläpuolelle.



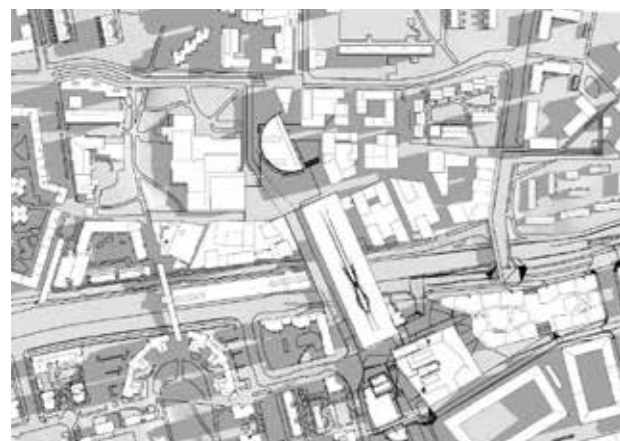
2. Mosaikkikorttelin uudet maamerkkirakennukset muodostuvat tulevaisuudessa merkittäväksi näkymien päätteeksi. Näkymäkuva SketchUp-mallista Vuotorin laajennuksen alueelta kohti lounasta ja Mosaikkikorttelia.



3. Vuotien eteläpuolelle asemakaavoitettu Aromikujan alue korkeine tornitaloineen täydentää horisontissa Cirruksen aloittamaa korkeiden rakennusten sarjaa. Näkymä Sokeritorilta (B & M arkkitehdit)

Kehitettävä ja uusi kaupunkirakenne mahdollistaa julkista ulkotilaa, jonne syntyy päivänvalo-olosuhteeltaan suotuisia paikkoja viipymiselle ja viihtymiselle. Keskeisten kaupunkitilojen: Mosaikkitori, Mosaikkiaukio, Vuotori ja Mosaikkipuisto päivänvalo-olosuhteita käsitellään tarkemmin osa-alue suunnitelmien yhteydessä. (s.28 alkaen)

KESÄKUU



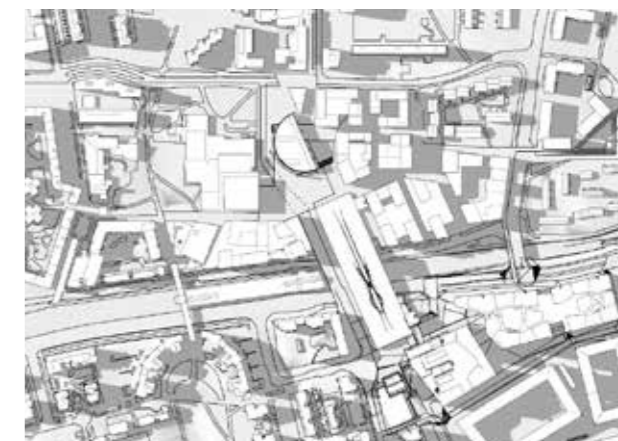
klo 6.00



klo 9.00



klo 12.00



klo 18.00

SYYS-/MAALISKUU



klo 6.00



klo 9.00

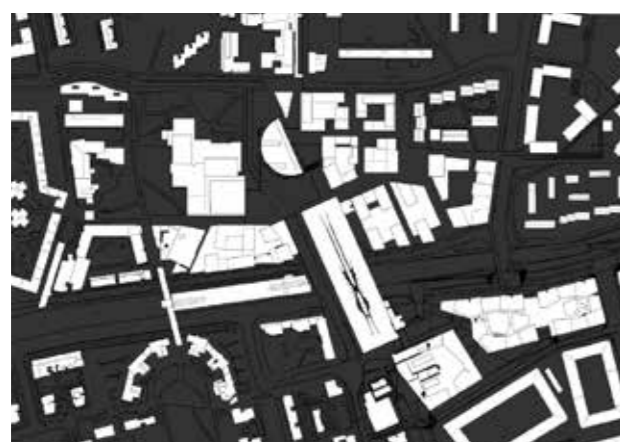


klo 12.00



klo 18.00

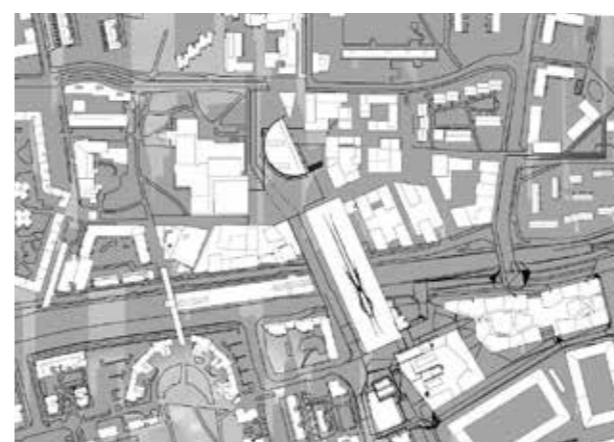
JOULUKUU



klo 6.00



klo 9.00



klo 12.00



klo 18.00



- 1. Mosaikkipuisto**
> virkistysreittien ja toimintojen pehmeä valaiseminen ja paikkojen muodostaminen
- 2. Mosaikkitori**
> ympäristöstä erottuva keskeinen kaupunkitila
> valonmäärän säätely tapahtumien ja vuodenaikojen mukaan
> Vuotalon ilmastointipylväiden valaiseminen
- 3. Terminaali**
> metron sisäänkäynnin edusta kehittyä merkittävänä liikenteen solmukohtana
> esille nostava, turvallisuutta henkivä valaistus
- 4. Kauppakatu**
> ympäristöstä erottuva valastu katu (tolpat / ripustettu valaistus)
- 5. Vuotie**
> valotaide
- julkisivua korostava valaistus**
- arkadin valaistus**
- matala aukion valaistus**
- kaupunkitilaan johdatteleva valaistus**
- pehmeä ja epäsuora valo**
> kalusteisiin ja rakenteisiin integroiminen
> kasvillisuuden ja luonnonelementtien, kuten vesiaiheen korostaminen



Ripustetut valaisimet



Julkisivujen ja arkadien valaiseminen



Vuotien valotaide



Tunnelmaa kasvillisuuden valaisulla

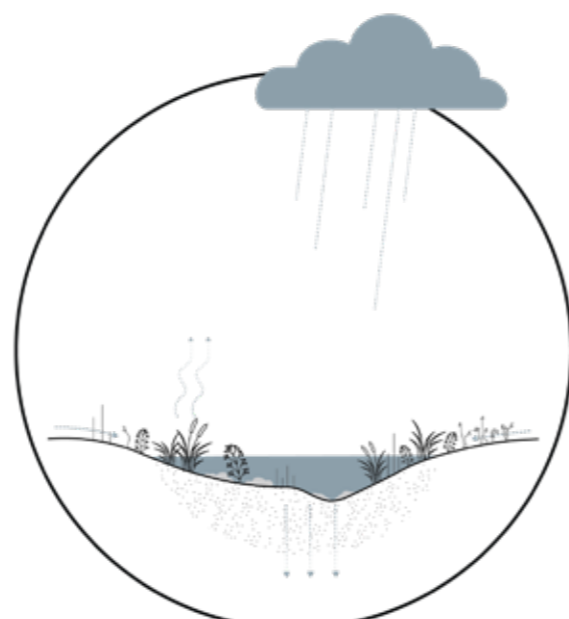


Mosaikkitorin nykyinen valaisinpylväs



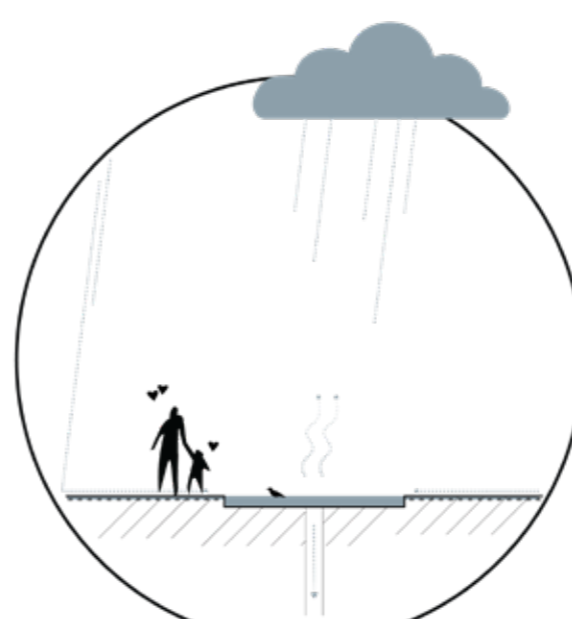
Kummut

Vuosaaren tiivistyvän keskustan alueella on runsaasti kansirakentamista. Kansirakenteen päällä kasvillisuuspinnoitettavat kummut mahdollistavat pikkupuille ja istutuksille riittävän kasvualustan. Sadevesiä voidaan johtaa pintavaluntana kumpuja kohti esim. aukotettujen reunakivien avulla. Kasvialustan vedenpitävyys tulee kiinnittää erityistä huomiota toteutus suunnittelun yhteydessä.



Painanteet

Maanvaraisilla alueilla hulevesien luonnonmukaisen hyödyntämisen mahdollisuudet ovat laajat. Hulevesiä johdetaan esimerkiksi istutettuihin painanteisiin, jotka viivyttävät, imeyttävät ja haihuttavat sekä parantavat vesien laatua ja tasaavat virtaamaa. Samalla monilajiset, kerrokselliset kasvillisuusalueet edistävät luonnon monimuotoisuutta.



Läpäisevät pinnot

Vettä läpäiseviä ja puoliläpäiseviä pintoja voidaan hyödyntää eri puolilla suunnittelualuetta, kunkin alueen ominaispiirteisiin tukeutuen. Vaihtoehtoja ovat esimerkiksi erilaiset nurmi- ja sorasamatut kiveykset ja laatoitukset sekä kivituikka- ja sorapinnat. Myös kourujen ja kivettyjen urien avulla voidaan tuoda hulevesiä näkyviin kaupunkitilassa. Vettä läpäiseviä ja puoliläpäiseviä pintoja voidaan hyödyntää eri puolilla suunnittelualuetta, eri mittakaavoissa ja kunkin alueen ominaispiirteisiin tukeutuen.



Vuosaaren keskustan yleissuunnitelmalle laaja-alaisen taustan luo kestävän kehityksen tavoittelu. Konkreettisemmin ulkotilojen osalta tavoitteena on kytkeytyä alueen nykyisiin vahvuuksiin ja virkistysalueiden verkostoon sekä kehittää keskustan kaupunkimaista ulkotilaa mahdollisimman vihreänä, aikaa kestävänä ja monipuolisia mahdollisuuksia tarjoavana tilana. Vihreä infrastruktuuri eli luonnonympäristöjen, rakennettujen viheralueiden ja erilaisten ympäristön kasvullisten osien muodostama verkosto toimii tässä ”tukirakenteena”.

Vuosaaren keskusta-alueen tiivistyvän, nykyistä kaupunkimaisemman luonteen vuoksi yleisistä kestävyys teemoista erityisesti sosiaalisella ja kulttuurisella näkökulmalla on suuri painoarvo. Tämä tarkoittaa esimerkiksi julkista kaupunkitilaa, joka on turvallinen, viihtyisä, kaikille avoin ja ilmainen käyttää. Ekologinen kestävyys Vuosaaren keskustan ulkotiloissa puolestaan painottuu mm. kasvillisuuden ja kaupunkivihreän monipuoliseen käyttöön sekä hulevesien näkyvään hyödyntämiseen ja paikoin myös imeyttämiseen pohjavedeksi. Reunaehtoja suunnittelulle muodostavat tekniset ja taloudelliset tekijät.

Vihreä infrastruktuuri tukee Vuosaaren keskusta-alueen ilmastokestävyttä ja joustavuutta muutoksiin (resilienssi) sekä edistää hulevesien hallintaa vedenhankinnan kannalta tärkeällä (luokka 1) pohjavesialueella. Vuosaaren keskustan tiiviissä kaupunkirakenteessa vihreä infrastruktuuri muodostuu rakennetuista viheralueista, vehreistä kaduista ja aukioista sekä rakennusten kasvullisista osista kuten viherkatoista ja -seinistä. Lisäksi toiminnalliset yhteydet keskustan alueelta ympäröiville laajemmille virkistysalueille ovat olennainen osa viherverkostoa. Laajat maanvaraiset viheralueet (erityisesti Mosaiikkipuisto) sekä säilyvä puusto ovat erityisen tärkeitä. Tiiviissä rakentamisessa yksittäisetkin kookkaat puut ovat merkittäviä ekologisesti ja viihtyisyyden kannalta. Saksalaiseen tutkimukseen viittaavan Helsingin kaupunkipuulinjauksen (2014) mukaan 100-vuotias kookas kaupunkipuun voi vastata ekologisesti jopa kahtatuhatta puuntaimea.

Viherrakenteilla ja kaupunkivihreällä on suuri paikallinen merkitys hulevesien hallinnassa. Hulevesien käsittely avoimissa järjestelmissä lisää viihtyisyyttä ja luo mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuuden parantamiseen. Vesien ohjaaminen kasvillisuuden käyttöön, viivyttäminen, puhdistaminen kasvillisuuspinnoissa painanteissa sekä puhtaiden vesien imeyttäminen erilaisten teknioiden rakenteiden kautta toimivat pohjaveden hyvän tilan edistäjänä. Hulevesiä on Vuosaaren keskustan alueella ehdotettu käsiteltäväksi esimerkiksi katu- ja aukiotilojen läpäisevien pinnoitteiden avulla, hulevesikouruissa ja viivytävissä kasvillisuuspainanteissa. Kansirakenteiden päälle esimerkiksi Mosaiikkitorilla on ehdotettu laajoja kasvillisuuskuoppareita, joille voidaan istuttaa monipuolista kasvillisuutta ja pienpuustoa.

Pintavesien imeyttämisessä pohjavedeksi Vuosaaren keskustan alueella tulee ottaa huomioon ympäröivien rakennusten perustusten salaojitus ja vesitiiviys soveltuvaan korkeustasoon asti, jotta edesautetaan imeyttämisen edellytyksiä. Vuosaaren keskustan alueilla on myös vielä jäljellä mahdollisesti pilaantuneita maa-alueita aiemman teollisen toiminnan vuoksi, ja näiden maamassojen turvallinen käsittely tulee ottaa tarkemmassa suunnittelussa huomioon. Lisäksi alueella on paljon nykyistä ja suunniteltua uutta kansirakentamista, mittavia teknisen huollon verkostoja ym. teknisiä haasteita, joten laajamittaista imeyttämistä pohjavedeksi ei ole ollut mahdollista esittää. Puhtaiden hulevesien imeyttämistä pohjavedeksi on suunniteltu tehtäväksi pumppaamisen avulla, ja jatkosuunnittelussa voidaan tutkia myös pumpatun veden hyödyntämistä esimerkiksi istutusten käyttöön, taloudelliset tekijät huomioon ottaen.

Suomen ympäristökeskuksen ViherKARA-verkoston määrittelyn mukaan vihreä infrastruktuuri on strategisesti suunniteltu verkosto, johon kuuluu niin luonnollisia kuin ihmisen luomiakin viheralueita, pihojen kasvullisia osia, pienvesisiä ja vesialueita ja muita fyysisiä luonnon elementtejä, ja joka on suunniteltu tuottamaan erilaisia ekosysteemipalveluja ja jota hoidetaan tässä tarkoituksessa. Vihreän infran yhteydessä puhutaan siten sekä laajemmista verkostoista ja niiden osista (käyttäen myös esimerkiksi termejä sini- ja viherrakenne) sekä yksittäisistä kasvullisista alueista tai elementeistä. Vihreän infran yhteydessä puhutaan usein myös ekosysteemipalvelujen käsitteestä – luonnon ihmisille tuottamista hyödyistä.

Olellaisia vihreän infrastruktuurin osalta ovat monitoiminnallisuus ja skaalautuvuus. Monitoiminnallisten vihreiden infrastruktuurin ratkaisujen avulla voidaan vähentää hulevesien määrää sekä välttää tai vähentää kaupunkitilasta johtuvia kustannuksia. Vihreä infrastruktuuri voi tarjota etuja, jotka eivät usein ole helposti mitattavissa. Näitä ovat muun muassa terveydelliset edut ja elinympäristöjen parantuminen kaupunkimaisen alueen biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi. Vihreän infrastruktuurin ratkaisut ovat keskeinen tekijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja riskinhallinnassa.



Vuosaaren pohjavesialue. Suunnittelualue sijaitsee laajalla vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, mikä asettaa vaatimuksia alueen hulevesien käsittelylle.

Lähteitä ja lisätietoa, mm.:
Kaupunkiseutujen vihreän infrastruktuurin käsitteitä. ViherKARA-verkosto. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 39 | 2013. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/42483/SYKERA_39_2013.pdf?sequence=1&isAllowed=y
https://www.stadinilmasto.fi/wp-content/uploads/iwater-pdf/iWater_Vihrea%CC%88_infrastruktuuri.pdf
<https://ilmastotyokalut.fi/vihrea-infrastruktuuri/>
Helsingin kaupungin kaupunkipuulinjaus sekä taustaselvitys ja nykytilan kuvaus (2014). ks. esim. <https://vihreasylyt.fi/kaupunkipuulinjaus/>
Muut Helsingin kaupungin linjat, mm. hulevesiohjelma, viherkatto-ohjelma ja hiilineutraalustavoitteet.



- 1**
- virkistys, henkinen ja fyysinen terveys 
 - viihtyisyys, esteettisyys ja inspiraation lähde 
 - luonnon itsearvo ja arvo perintönä tuleville sukupolville 



- hiilen sidonta 
- veden laadun säätely 
- maaperän muodostuminen ja koostumuksen säätely 
- luonnon monimuotoisuus 



- ravinteiden kierto 
- sade- ja sulamisvesien virtauksen säätely 
- erosion torjunta ja maaperän viljavuus 



- ilmanlaadun säätely 
- pienilmaston säätely 
- energia 

Terveys ja hyvinvointi

- Laajat, kaikille avoimet viheralueet ja vehreät aukiotilat tarjoavat virkistysmahdollisuuksia turvallisesti
- Suositaan suunnitteluratkaisuja, jotka edistävät käyttäjien hyvinvointia, osallisuutta ja luontosuhdetta sekä sitoutumista yhteiseen ympäristöön
- Alueen ominaispiirteiden vaaliminen, oman identiteetin luominen ja vahvistaminen, asukkaiden suhde ympäristöönsä ja kaupunkitilaan, yhteinen alueista huolehtiminen
- Hyötyviljelyn ja hyötykasvien lisääminen myös julkisessa tilassa, syötävät puistot

Maaperä, kasvillisuus ja vesiolosuhteet

- Hiilinielujen säilyttäminen ja lisääminen (viherkatot, -kannet, -seinät, kattopuutarhat, monilajiset istutusalueet)
- Luonnon monimuotoisuus periaatteena ympäristörakentamisessa lisää Vuosaaren keskusta-alueen hiilinielupotentiaalia
- Luonnonmukaisuuden suosiminen istutusalueilla muodostaa alueelle korkeampaa hiilitasetta
- Kasvillisuus sitoo hiilidioksidia ja ylläpitää maaperän hiilivarastoa
- Kaivettavaa maa-ainesta hyödynnetään, vaalitaan ja kierrätetään, koska paikan oman maaperän käyttö vaikuttaa positiivisesti hiilisyötteeseen ja hiilen sitoutumiseen
- Viherkattojen ja kansipuutarhojen kasvillisuus suunnitellaan siten, että se menestyy rakentamisen jälkeen luontaisen sadeveden turvin, pääsääntöisesti ilman kastelua

Materiaalien ja tuotteiden valinta

- Suositaan ekologisesti kestäviä, laadukkaita materiaaleja, joilla on pitkä elinkaari ja jotka ovat korjattavissa ja uudelleen asennettavissa
- Luonnonmateriaalit toimivat hiilivarastoina
- Läpäisevät pinnoitteet mahdollistavat hiilisyötteen maaperään ja sitä kautta maaperän hiilivaraston ylläpitämisen, edistetään ravinteiden kiertoa
- Olemassa olevien rakenteiden ja materiaalien hyödyntäminen ja kierrätys vähentävät alueen kehittämisen hiilijalanjälkeä

Energiansäästö ja ilmanlaatu

- Energiatehokkaat valaisimet ja muut tekniset laitteet, sähkötöiden laitteiden minimoiminen, aurinkosähkö ja uusiutuvan energian hyödyntäminen
- Kasviuonekaasupäästöjen ja muiden ilmanlaatu heikentävien päästöjen vähentäminen rakentamisessa ja kehittämisen tuloksena (houkutteleva kävely ja pyöräily-ympäristö)
- Helppohoitisuus mm. kunnossapidossa vähentää energian käytön tarvetta alueella
- Pienilmaston parantaminen eri keinolla vähentää rakennusten sähkön ja lämmön tarvetta (varjostus kasvillisuuden ja rakenteiden avulla, läpäisemättömien pintojen vähentäminen)

lähteet

KESY: Kestävän ympäristörakentamisen toimintamalli: Toimintaperiaatteet kestävän kehityksen toteuttamiseksi ympäristörakentamisen hankkeissa, Viherympäristöliitto ry

¹ Kaupunkiympäristön ekosysteempipalvelut, Ekosysteempipalvelut aluesuunnittelussa: Helsingin kaupunki, Rakennusvirasto

Hillineutraali Helsinki 2035 Toimenpideohjelma, Helsingin kaupunki, keskushallinnon julkaisuja

Kaupunkisuunnittelijan tarkistuslista maankäytön hiilinielujen lisäämiseen. Ilmastonkestävä kaupunki (ILKKA) - työkaluja suunnitteluun.

Kuntien hiilitasekartoitus osa 1, Helsingin, Lahden, Turun, Vantaan ja Espoon maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöt, hiilinielut ja hiilivarastot. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisu 9/2014

Kierrätysmateriaalien hyödyntäminen viherrakentamisen kasvualustoissa ja rakenteissa. MTT Raportti 161. Eeva-Maria Tuhkanen, Sirka Juhanoja, Tapio Salo. 2014



NYKYYTILA

asemakaavoitetut viheralueet

1. Mosaikkipuisto
2. Omenapuuri
3. Punakivenpuisto
4. Mustankivenpuisto
5. Punakiventien puistometsä
6. Sikuripuisto



TAVOITETILA

viher- ja virkistysverkosto

- kehittävät, verkostoa täydentävät yhteydet
- metsä- ja puustoisien verkoston paikallinen yhteys
- vihersiltana kehitettävä yhteys
- keskeinen, kehitettävä viher- ja virkistysalue
- säilyvä puusto
- matala kasvillisuus

Nykyisellään Vuosaaren keskustan kasvillisuus painottuu suunnittelualueen laidoille. Asemakaavoitettuja, laajempia viheralueita ovat Mosaikkipuisto ja Omenapuuri, jonka paikoille Mosaikkiaukio sijoittuu tulevaisuudessa. Mosaikkipuisto puolestaan säilyy keskeisenä osana alueen viher- ja virkistysverkostoa. Mosaikkipuiston poikki kulkee myös Kallahden ja Mustavuoren välinen metsä- ja puustoisien verkoston paikallinen, kehitettävä yhteys.

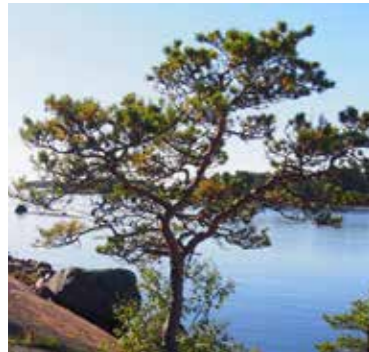


Vuosaaren keskusta-alueen kaupunkirakenteen tiivistyminen vähentää vettä läpäisevää pinta-alaa ja kasvillisuuden peittämiä joutomaa-alueita. Rakentamisen synnyttämää vaikutusta alueen sini- ja viherverkostoon voidaan kompensoida maksimoimalla viherkattojen ja vehreiden kansi- ja kattopihojen määrää uuden rakennuskannan jatkosuunnittelussa.

Kaupunkirakenteen sisään jäävät julkiset ulkotilat ovat intiimejä katutiloja (Mosaiikkiraitti, Mosaiikkipolku) ja toiminnallisia aukioita (Mosaiikkitori, Vuotori ja Mosaiikkiaukio) jotka sijoittuvat suurilta osin kansirakenteen päälle. Helsingin itäisen kaupunginosan keskustana julkisten ulkotilojen käyttöpaine on runsasta ja kasvaa tulevaisuudessa. Tämä edellyttää kasvillisuuden ja hulevesien hallinnan kannalta osin teknisiä ratkaisuja ja huolellista jatkosuunnittelua.

-  **Säilyvä kasvillisuus**
Luonnonläheisyys on osa Vuosaaren alueen identiteettiä. Näyttävien luonnonmukaisten kasvillisuusalueiden säilyttäminen (kuten Urheilutalon pohjoispuolen männikkö) myös kaupunginosan keskustassa tukee alueen omaleimaisen ilmeen säilyttämistä ja voimistamista. Olevan puuston säilyttämisellä on kaupunkikuvan lisäksi merkitystä alueen hiilinieluna.
-  **Pikkupuut ja pensaat**
Kansirakenne asettaa rajoituksia kasvillisuudelle. Pienillä puilla ja pensailla voidaan rajata tilaa ja tuoda auringon paahteelta varjostavaa ja tuulelta suojaavaa lehvää, joka auttaa viihtymisen ja viihtymisen kannalta otollisten pienilmasto-olosuhteiden syntymistä. Puiden sijoittaminen kannella edellyttää kasvualustan ja lajien valinnassa erityistä huomiota. Kumuilla ja korotetuilla istutusaltailla mahdollistetaan puiden menestymisen edellyttävä, riittävä kasvualusta. Kannella menestyvät parhaiten matalajuuriset, kuivuutta, paahdetta ja tuulta kestävä lajit.
-  **Puurivi**
Kookkaampia puita ja puurivejä voidaan toteuttaa kansirakenteiden ulkopuolelle jäävillä alueilla. Puurivit johdattelevat ympäristöstä tulijoita keskustan suuntaan etenkin itä-länsisuuntaisella kauppakatu -akselilla.
-  **Monilajiset istutukset**
Monilajiset istutusalueet tukevat Vuosaaren luonnonläheistä ilmettä ja luonnon monimuotoisuutta. Kannella istutukset nousevat kummuille ja istutusaltaihin, kun taas maavaraiset istutusalueet voidaan toteuttaa painanteina, jotka samalla keräävät, viivytävät ja imeyttävät paikallisia hulevesiä.
-  **Nurmipinta**
Nurmikkoa on siellä, missä halutaan mahdollistaa erilaisia toimintoja (kuten pelailu, auringon otto, picnic). Muualla avoimen maisematilan luomiseksi suositetaan niittyä. Mosaiikkipuiston keskeinen nurmikenttä muodostaa avoimen puistomaisen maisematilan, jonka keskiössä nurmipainanne mahdollistaa paikallisten hulevesien viivytämisen ja imeyttämisen.
-  **Kadunvarren istutukset**
> muodostavat keskustaa kehystävän aiheen
> rajaavat jalankulkuun painottuvaa aluetta vilkaasti liikennöidyistä kaduista
> monilajisten, kotimaisten lajien ja lajikkeiden suosiminen
-  **Kannen raja (viitteellinen)**
-  **Yksityiset pihat**
Maanvarainen piha
> vehreä monilajinen kasvillisuus
> kasvillisuuden säilyttäminen mahdollisuuksien mukaan
> kookkaat puut ja syötävät lajit
> hulevesien paikallinen hallinta
-  **Pääasiassa kansirakenteen päällä oleva piha**
> vaativan kasvupaikan kasvit (lämpötilan vaihtelu, kuivuus, paahde, tuulisuus)
-  **Kattopiha**
> kasvialustan nostaminen rakenteellisesti (kummut, istutusaltaat)
> vaativan kasvupaikan kasvit (lämpötilan vaihtelu, kuivuus, paahde, tuulisuus)
-  **Potentiaalinen viherkatto**
> maksaruoho – niitty – heinäkatto
> tyyppien valinta katon kaltevuuden ja kantavuuden mukaan
-  **Vedenjakaja**
-  **Hulevesien virtaussuunta / kattovesien ohjaaminen**
-  **Painanne**
Paikallisia hulevesiä pyritään viivytämään ja imeyttämään mahdollisimman hyvin alueella. Hulevesiä keräävät painanteet voivat olla kasvipiteisiä puistoon sijoituvia aiheita tai kivettyjä aukiomaisessa ympäristössä. Tavoitteena vesien laadullinen parantaminen ja virtaaman tasaaminen.
-  **Vettä läpäisevä pinta**

PUUT



Metsämänty, *Pinus sylvestris*
10–25 m



Tervaleppä, *Alnus glutinosa*
10–25 m



Rauduskoivu, *Betula pendula*
10–15 m



Rusokirsikka, *Prunus sargentii*
3–6 m

PENSAAT



Rohtokataja, *Juniperus sabina*
200–700 cm ○●



Kääpiövuorimänty, *Pinus mugo*
"pumilio" 0,5–1 m ○



Tyrni, *Hippophaë rhamnoides*
200 cm ○●



Pensassemбра, *Pinus pumila* 'Glauca'
150 cm ○●



Paljakkapaju, *Salix glauca* var. *callicarpaea*
'Haltia', 40 cm ○●

Kasvupaikka

- aurinkoinen
- ◐ puolivarjo
- varjo

HEINÄT JA PERENNAT



Timanttikastikka, *Calamagrostis brachytricha*, 90 cm ○●●



Koristekastikka, *Calamagrostis x acutiflora*
'Karl Forster', 150–180 cm



Nurmilauha, *Deschampsia cespitosa*,
50–100 cm, tupas 20–30 cm ○●



Siniheinä, *Molinia caerulea*
30–120 cm ○●



Ahomansikka, *Fragaria vesca*
20–30 cm ○



Ahokissankäpäle, *Antennaria dioica*
5–30 cm ○



Sinipallo-ohdake, *Echinops bannaticus*
80–120 cm ○●



Kultapiisku, *Solidago virgaurea*
30–100 cm ○



Rantatädyke, *Veronica longifolia*
30–100 cm



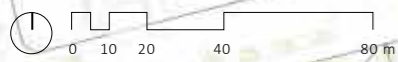
Mäkimeirami, *Origanum vulgare*
30–60 cm ○●

Luonnon ja meren läheisyys ovat Vuosaarelle ominaisia arvoja. Vuosaaren keskustan kasvillisuuspaletti saa inspiraation merenrannan ja mäntykankaiden kasvillisuudesta ja ilmentää kaupunginosan luonnonläheistä ilmettä, joka yhdessä viherrakentamisen ratkaisujen kanssa luo viihtyisää, omaleimaista kaupunkitilaa.

Olevat varttuneet männiköt ovat alueelle tunnusomaisia. Niiden rinnalla erilaiset merelliset puut ja kukkivat pikkupuut luovat monimuotoista maisemaa. Alueella huomioidaan kasvillisuuden positiiviset vaikutukset pienilmastoon ja muodostetaan ikivihreän kasvillisuuden avulla ympärivuotisesti vihreää ilmettä. Kasvillisuudella on tärkeä rooli hulevesien hallinnassa: hulevesien kerääminen ja johdattaminen näkyy kaupunkitilan rakenteissa sekä vehreissä viivytys- ja imeytyspainanteissa.



SUUNNITELMA





Väritetty pohja 1:1000



Suunnitelman avainkohdat ovat suunnitelman kannalta keskeisiä kaupunkitiloja. Näiden alueiden lähtökohdat ja tarkemmat suunnitelmat esitellään seuraavassa luvussa osa-alueittain.

1. Mosaiikkipuisto

- Alueen asukkaita, ulkoilua ja virkistystä, ohikulkua ja ympäröivien rakennusten käyttäjiä palveleva puisto.
- Urheilutalon, monitoimitalon ja lukion tonttien rajojen häivyttäminen, toimintojen levittäytyminen ja puistotilan tehokkaampi käyttöönotto
- Olevan kasvillisuuden säilyttäminen mahdollisuuksien mukaan
- Paikallisten hulevesien näkyvä imeyttäminen ja viivyttäminen puistossa

2. Mosaiikkiraitti

- Sujuva jalankulku ja pyöräily keskustan välillä
- Näkyvä paikallisten hulevesien hallinta
- Katupuistutukset ja istutuspainanteet

3. Mosaiikkitori

- Keskeisin kaupunkitila tapahtumille, toritoiminnalle, viipymiselle ja viihtymiselle.
- Ympäri vuoden toritoimintaa ja erilaisia tapahtumia tarjoava "basaari"
- Runsaiden ihmisvirtojen hallitseminen ja pysähtymisen mahdollistaminen
- Vehreyden tuominen kannella sijaitsevalle kivetulle aukiolle
- Ihmisen mittakaava

4. Vuotorin laajennus

- Vuotalon toiminnan näyttäytyminen kaupunkitilassa
- Osallistaminen, kulttuuri ja oppiminen
- Liikuteltavat ja muunneltavat ratkaisut
- Olevien pensas- ja puustutusten kevyt uudistaminen rikastaa kaupunkitilan käytettävyyttä
- Ulkotilan toimintojen suunnitteleminen yhteistyössä alueen asukkaiden ja toimijoiden kanssa

5. Mosaiikkipolku

- Jalankulkua painottava kävelykatu, jossa huolto- ja pelastusajo
- Elävä kivijalka ja liikkeiden levittäytyminen katutilassa
- Näkyvä hulevesien hallinta (maanvarainen katu)
- Huolto- ja pelastusajoreitti
- Keskeinen kaupakatu
- Pysähtymisen paikkojen luominen reitin varrelle

6. Mosaiikkiaukio

- Alueen asukkaiden yhteinen 'olohuone'
- Yksisuuntainen ajo torin tasossa aukiotilan reunalla
- Viipymistä ja viihtymistä tukevat toiminnot ja rakenteet
- Avointa toritilaa pienimuotoisille tapahtumille
- Näkyvä hulevesien hallinta, viivyttäminen ja imeyttäminen



OSA-ALUEET

Mosaiikkitori

Vuotorin laajennus

Mosaiikkiaukio

Mosaiikkiraitti ja Mosaiikkipolku

Mosaiikkipuisto



MOSAIKKITORI

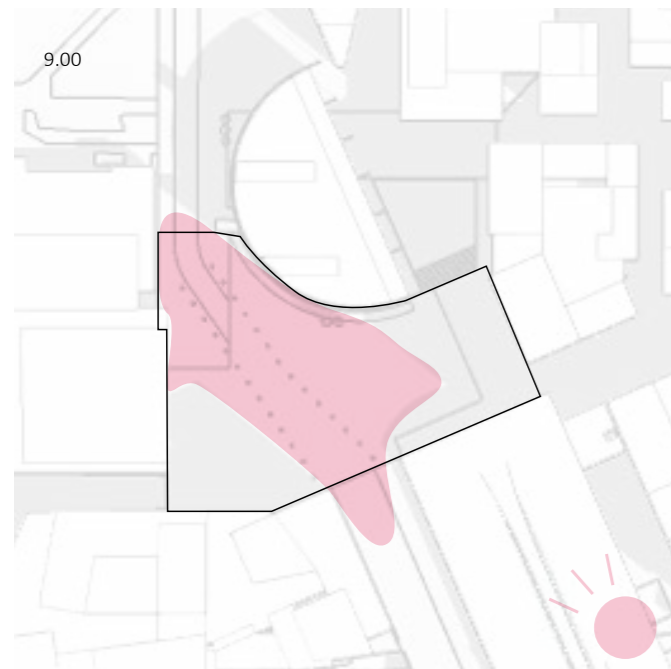
Mosaikkitori on keskustan tilallinen ja toiminnallinen keskusaukio, jota luonnehtivat ajoittain vilkkaat ihmisvirrat, hyvä saavutettavuus joukkoliikenteellä, kaupallisten palvelujen läheisyys ja erilaiset kausittain vaihtuvat tapahtumat.

Nykyisellään tori on avoin, kivetty ja laaja kaupunkitila, joka saa tulevaisuudessa selkeämmät raamit keskustan täydennysrakentamisen myötä. Kehitys antaa mahdollisuuden aukion mittakaavan inhimillistämiseksi ja viihtyisyyden lisäämiselle. Nykyisellään avoin, osan vuodesta tyhjillään oleva kaupunkitila kehittyy elävän kivijalan ympäröimäksi, houkuttelevaksi kohtaamisen tilaksi, joka toritoiminnan lisäksi kutsuu pysähtymään ja viipymään.

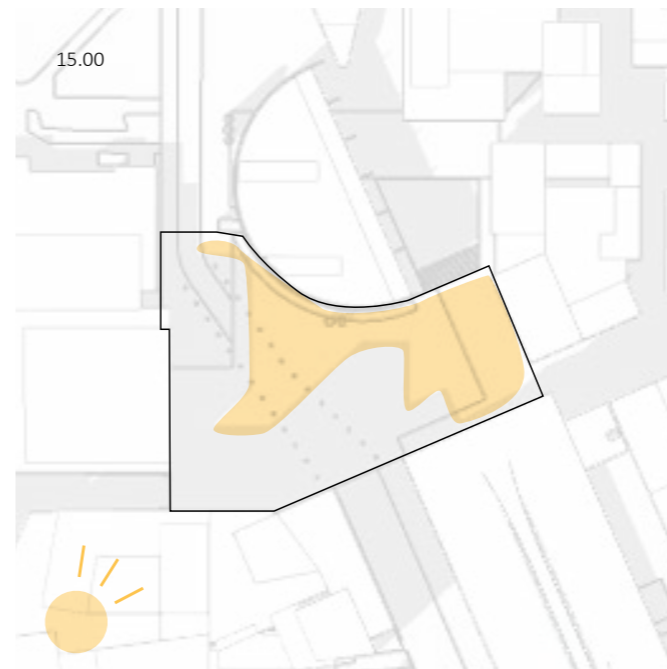
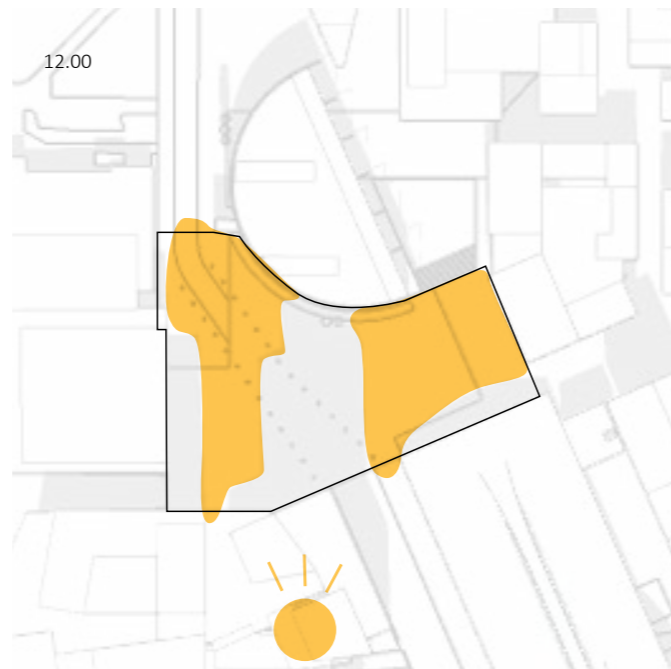
Torin onnistunut kehittäminen edellyttää erilaisten toimintojen yhteensovittamista. Viipyminen, toritoiminta ja sujuvien ihmisvirtojen tilallinen jäsentely luo toimivaa ja monimuotoista kaupunkitilaa. Viihtyisyyden lisääminen lähtee kasvillisuuden tuomisesta Mosaikkitorille, mikä tukee kaupunginosalle ominaisen luonnonläheisen ilmeen syntymistä. Toritoiminnalle ja erilaisille kausittaisille tapahtumille jätetään riittävästi avointa, joustavaa tilaa, jota istumisen ja oleskelun mahdollistavat, reunoille sijoittuvat aiheet kehystävät. Torin eteläreunassa kulkeva kauppakatu sallii ajoittain runsaidenkin ihmisvirtojen ohikulun esimerkiksi julkisen liikenteen pysäkeille.



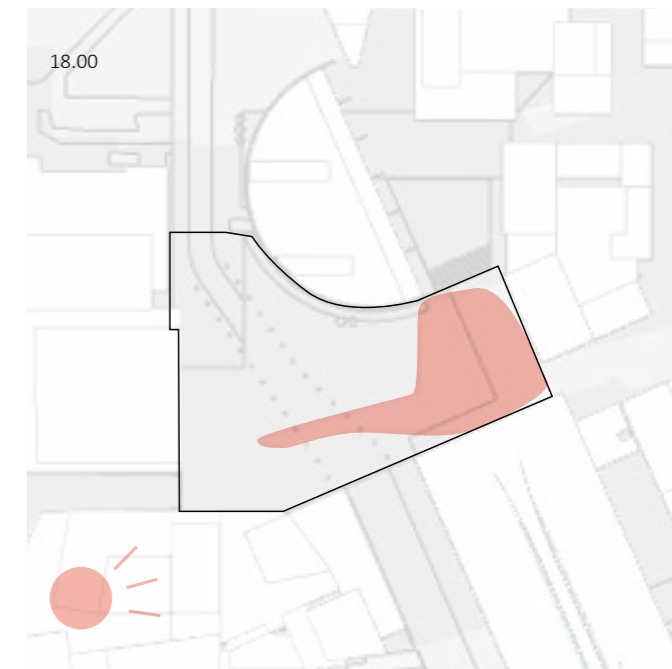
AAMU



PÄIVÄ



ILTA



Valoitusmallinnus on tehty syys- / maaliskuun tilanteen mukaan

Päivänvalo-olosuhteet

Mosaikkitori saa päiväsaikaan tasaisesti auringonvaloa. Aamun ensimmäiset säteet osuvat erityisesti torin länsiosaan. Päivällä aurinko lämmittää puolestaan Vuotalon eteläjulkisivua luoden miellyttävän selustan oleskelulle ja terassille. Iltaurinko valaisee torin itäreunaa ja luo miellyttävän pienilmaston kivijalkakerroksen liikkeiden ja ravintoloiden terasseille. Päivänvalo-olosuhteiden huomiointi kasvilajien valinnassa luo edellytyksiä niiden menestymiselle kansirakenteen päällä. Kasvillisuudella voidaan luoda myös pienilmastollisesti suotuisia pysähtymisen paikkoja esimerkiksi paahteelta varjostavalla lehvästöllä.



Vuotalon kaareva julkisivu rakenteineen luo aukiolla tunnistettavan taustan.



Keskeiset kausikukkaistutukset tuovat väriä yleisilmeltään harmaalle torille.

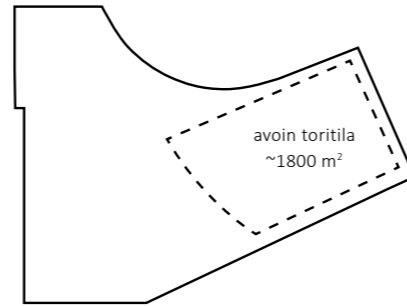


Liikuteltavat istutus- ja oleskeluaiheet tarjoavat pysähtymisen paikan aurinkoisella julkisivulla, avoimen tilan reunassa



Mosaiikkitori vertautuu kokonaispinta-alaltaan Helsingin keskustan keskeisiin tori ja aukiotiloihin. Torin suunnittelussa avoimen toritilan rajaaminen inhimillistä kaupunkitilaa ja synnyttää paikkaan ja asukasmäärään suhteessa sopivan keskusaukion.

MOSAIKKITORI

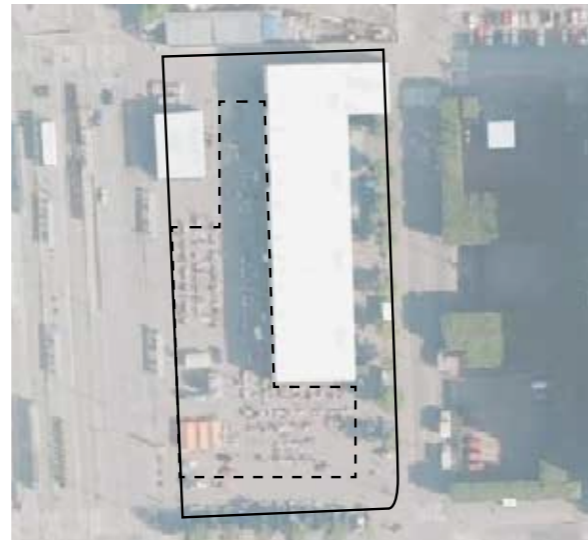


yht. ~6500 m²

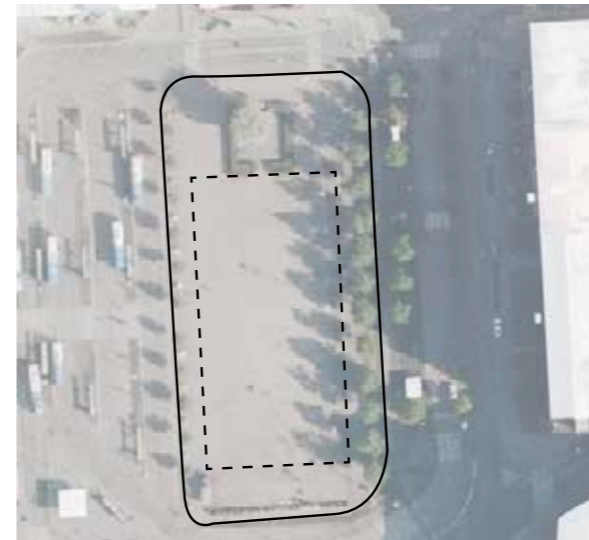
NARINKKATORI



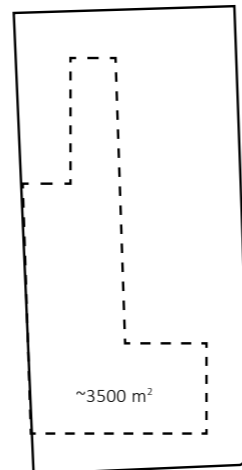
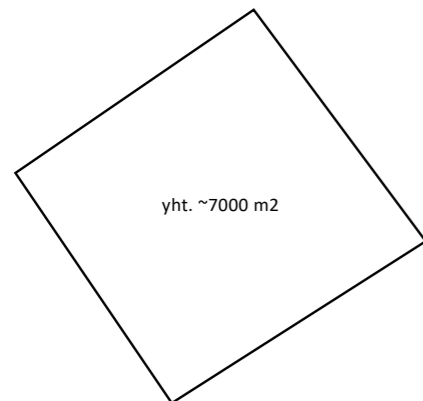
HAKANIEMENTORI
(väliaikainen järjestely)



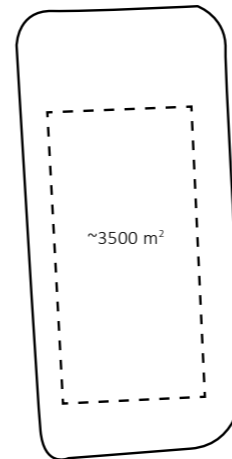
RAUTATIENTORI



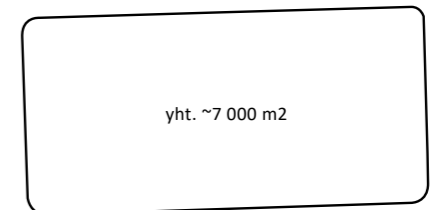
SENAATINTORI



yht. ~9500 m2



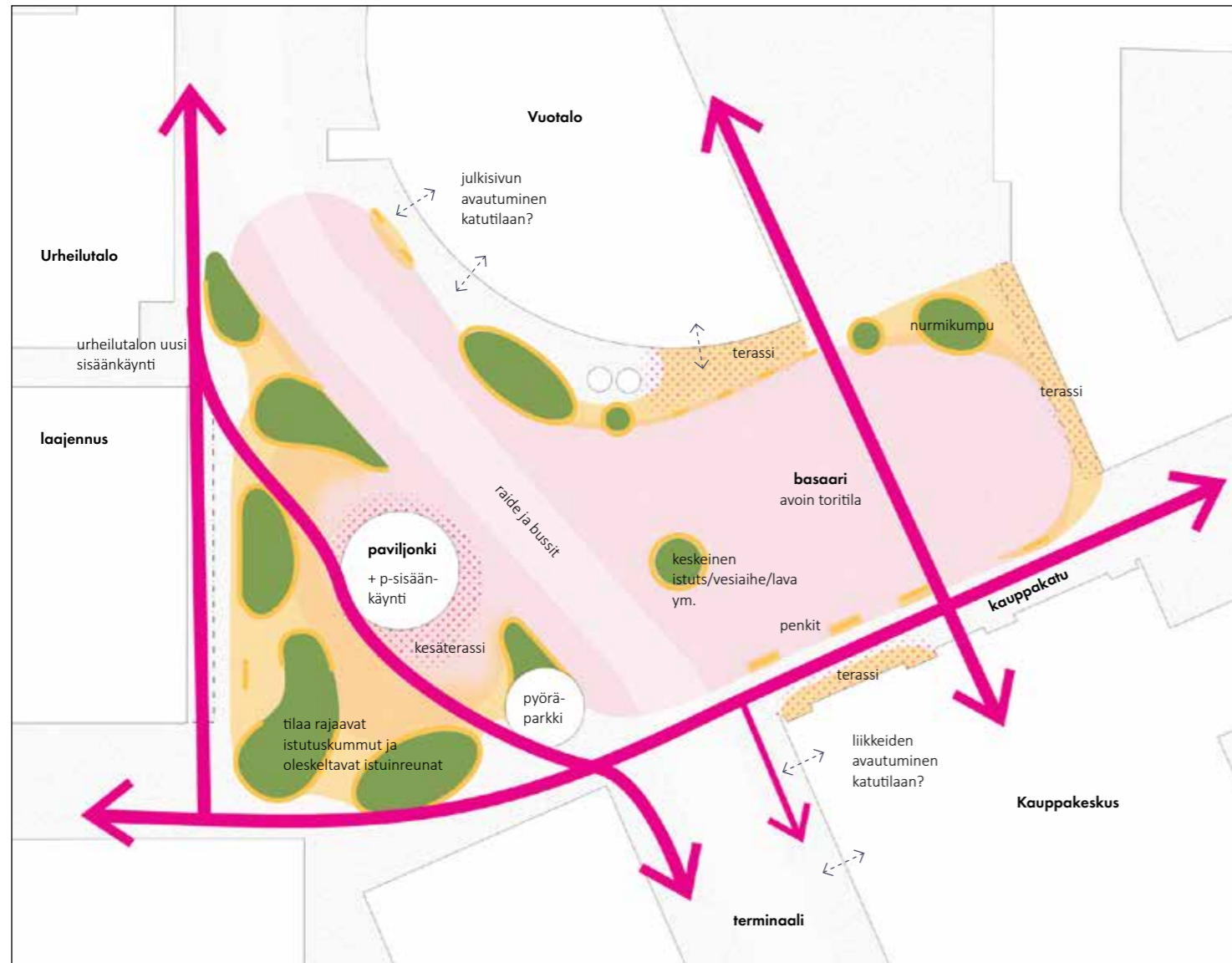
yht. ~8000 m2



yht. ~7 000 m2

Ilmakuvat: Helsingin kaupungin karttapalvelu (kartta.hel.fi).





- TOIMINNOT
- avoin toritila
 - viihtyminen ja viipyminen
 - terassi
 - istuinreuna / penkki
 - tilaa ja toimintoja rajaava istutuskumpu
 - keskeiset kulkuyhteydet



Tilallisuus ja toiminnot

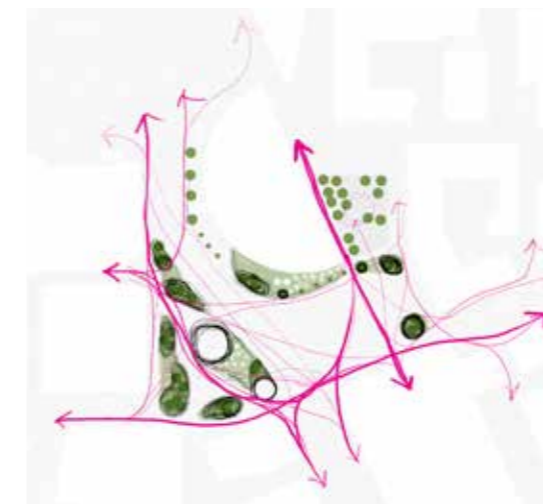
Mosaikkitorin jäsentely toiminnallisesti erilaisiin alueisiin synnyttää tilallista hierarkiaa ja ihmisen mittakaavaa. Pinta-alaltaan laaja Mosaikkitori jakautuu viherkumpujen ja kalusteiden avulla kolmeen osa-alueeseen: avoin toritila, terassit ja oleskelu sekä pohjoisen saapumisaukio. Kaupunkitila on jäsennelty niin, että se mahdollistaa oleskelun lisäksi sekä selkeän ja nopean ohikulun että kiireettömämmän vaeltelevan kulun istutuskumpujen tai torikojujen lomassa.

Kaupunkitilan keskiössä kauppakeskus Columbuksen ja Vuotalon välissä on avoin toritila, "basaari", joka muuntuu vuodenaikojen ja toimintojen mukaan. Avointa, muuntuvaa toritilaa kehystävät istuimet ja istuinreunat.

Tilan ankkurina ja kiintopisteenä toimii keskeinen pyöreä istutusallas, jota ympäröi oleskeltava istuinreuna. Aihe jäsentää tapahtumien välillä avointa kaupunkitilaa. Istutusallas mahdollistaa esimerkiksi asukkaiden ja toimijoiden yhteistyössä toteutettavat kausikukkaistutukset. Keskeinen ympyräaihe voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa esimerkiksi oleskelukalusteena, lavana tai vesiaiheena.

Basaaria ympäröivät, viipymiseen ja viihtymiseen houkuttelevat alueet, jotka syntyvät kumpuihin integroiduin istuinreunoin, penkein ja terrassien liikuteltavin tuolin ja pöytäryhmin. Tilat mahdollistavat eri vuorokaudenaikoina suotuisat pienilmastolliset olosuhteet oleskelulle ja pysähtymiselle. Urheilutalon uusi sisäänkäyntiaukio torin pohjoisreunalla toimii porttina keskustaan pohjoisesta tultaessa.

Porras- ja hissiyhteys Mosaikkitorilta sen alapuolella olevaan pysäköintilaitokseen sijoitetaan torille rakennettavan kahvilapaviljongin yhteyteen. Porras- ja hissiaulaan on yhteys torilta, jolloin se on käytettävissä myös kahvilan ollessa suljettu. Porras- ja hissiuili sijoitetaan siten, että se sopii pysäköintilaitoksen rakenteisiin, eikä sijoitu laitoksen ajoväylälle.



Istutuskumpujen sijoittelu mahdollistaa sujuvan kulun keskustan läpi samalla tarjoten runsaasti vaihtoehtoisia reittejä viipyvään ja kiireettömään kulkuun kaupunkitilassa.

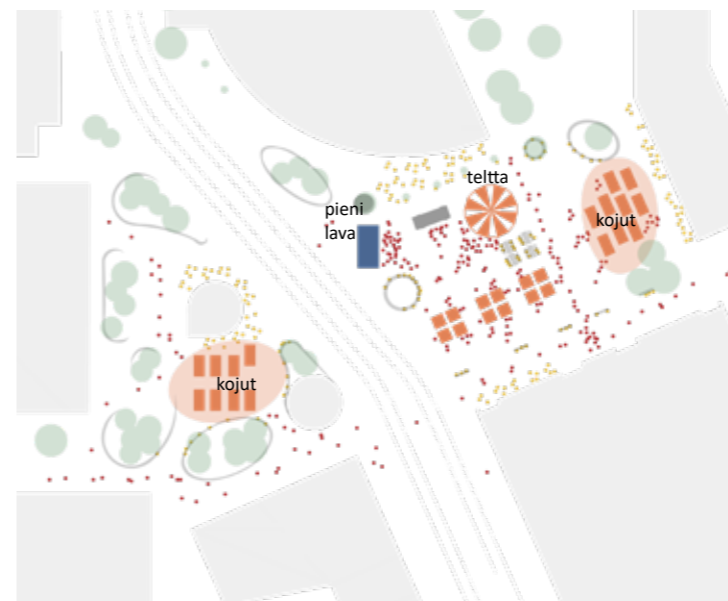
Muunneltavuus ja toiminnallinen kapasiteetti



Toritapahtuma.



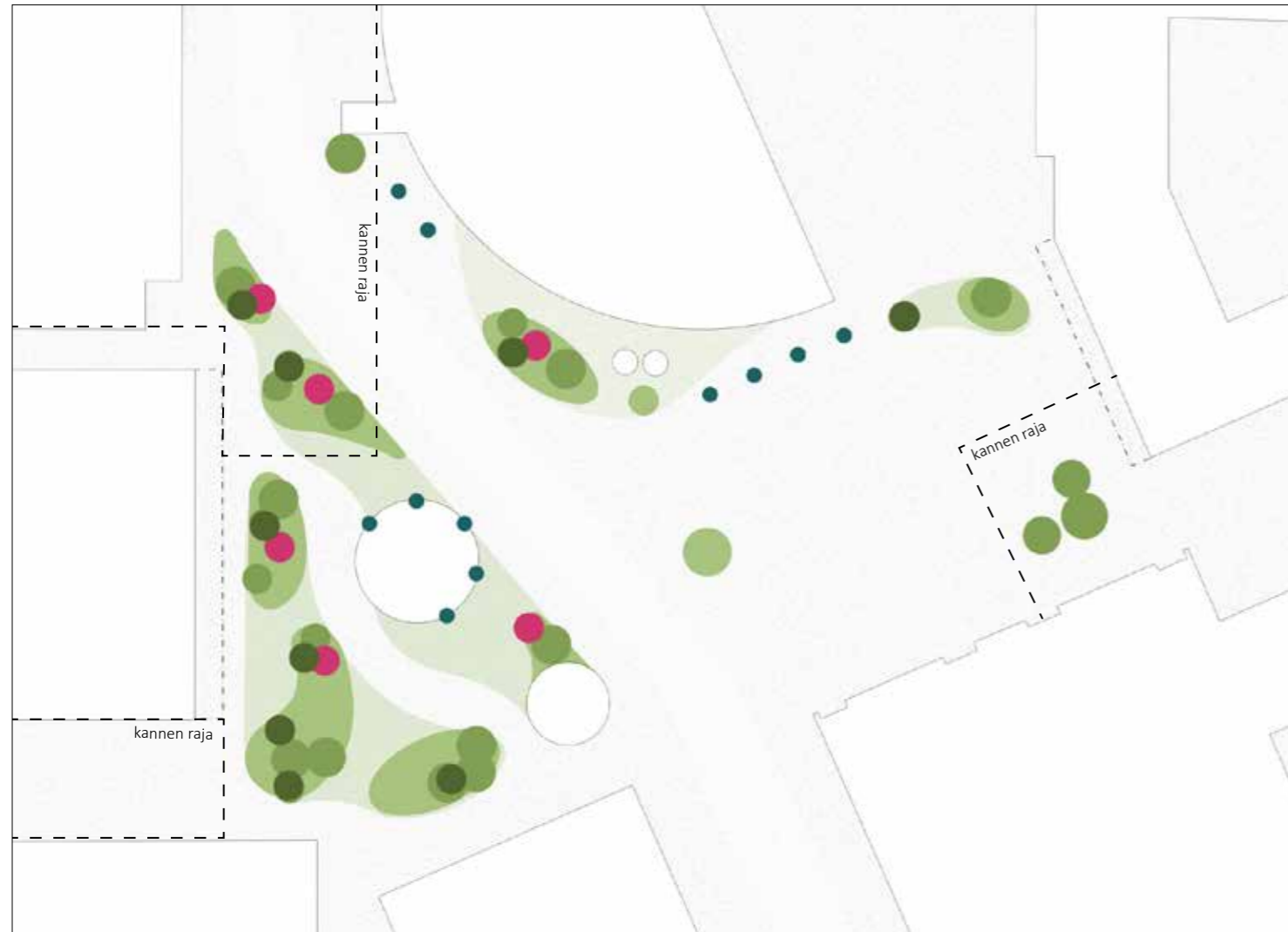
Konsertti.



Sirkus / karnevaalit.



Urheilutapahtuma.

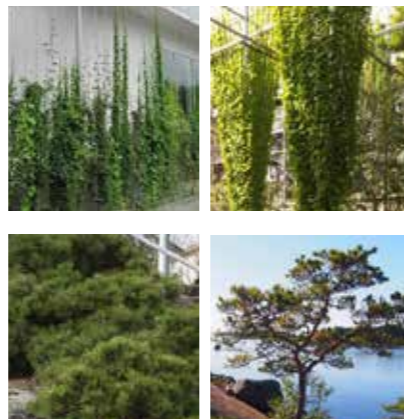


PUUT, PENSAAT JA VERTIKAALIVIHREÄ

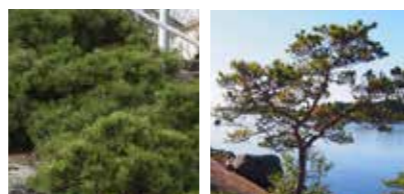
Mosaikkitori sijaitsee suurimmalta osalta kansirakenteen päällä, mikä asettaa reunaehtoja kaupunkitilan kasvillisuudelle. Lajiston tulee olla monimuotoista ja hyvin paahdettua, kuivuutta ja tuulta kestäviä - erityisesti Vuotalon edustalla ja torin itäpuolella. Toritasosta kohoilevat istutetut viherkummut rytmittävät kaupunkitilaa sekä tarjoavat kasvualustaa, joka mahdollistaa pienen puuston istuttamisen kannella.



pikkupuut ja pensaat
Kumpujen päällä sijaitsevat puut jäsentävät avointa tilaa ja edesauttavat miellyttävän pienilmaston muodostumista ja miellyttävien oleskelupaikkojen syntymistä. Kannella menestyvät parhaiten matalajuuriset, kuivuutta ja tuulta kestävät lajit. Maanvaraisilla alueilla voidaan istuttaa koikkaampia puulajeja.

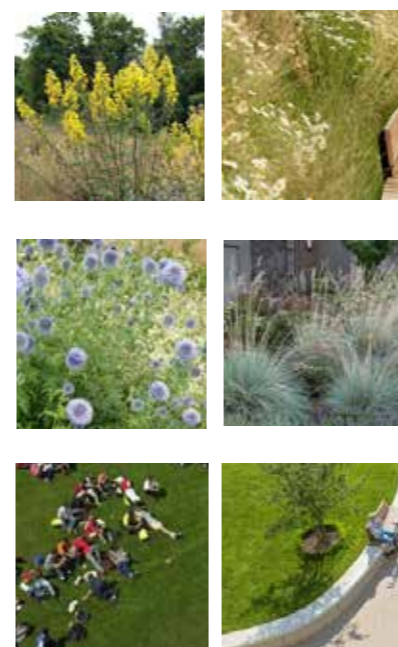


vertikaalivihreä
Vuotalon julkisivuun integroidut tai edustalle sijoittuvat pergolat, ritilät tai vajjerit antavat tarttumapintaa köynnöksille. Nykyisellään kaupunkitilalle selkensä kääntävä julkisivu saa uutta ilmettä ja rajaa rakennuksen edustalla sijaitsevalle terassille.



ikivihreä
Männyt ovat Vuosaaren lähiörakentamisen ajoilta tunnusomainen aihe alueella. Havut osana istutusalueita tuovat vehreyttä kivetulle aukiolle kaikkina vuodenaikoina.

ISTUTUSALUEET

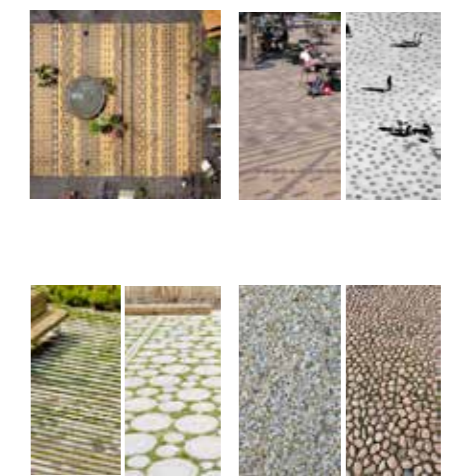


aurinko
Kasvillisuuden menestyminen kannen päällä edellyttää lajeilta hyvää lämpötilojen vaihtelun, kuivuuden, paahteen, tuulisuuden ja pakkasen sietoa. Etenkin aukion aurinkoisimmilla paikalla tulee lajien sopeutua paahteisiin olosuhteisiin.

varjo ja puolivarjo
Torin länsireuna on varjoisampi sitä reunustavien rakennusten ansiosta. Tämä näkyy puolivarjon lajeja suosivassa kasvillisuudessa.

oleskelunurmi
Nurmipinta mahdollistaa oleskelun. Torin laidalle sijoittuvan kummun päältä voi levähtää tarkkailemaan torin tapahtumia.

PINNAT



yhtenäinen torikiveys "matto"
Mosaikkitorin avointa tilaa elävöittää kiinnostava kiveysmosaiikki, joka muodostaa yhtenäisen aiheen ja osoittaa basaarin sijoittumista aukiolle. Torin kiveys voidaan toteuttaa joko esittävänä tai viitteellisenä mosaiikkina, joka luo tunnistettavan ilmeen ja ympäristöstä eroavan kiveysaiheen keskeiseen kaupunkitilaan.

läpäisevä pinta
Keskeisten hualtoajoreittien ja esteettömien pääyhteyksien ulkopuoliset alueet voidaan toteuttaa mahdollisuuksien mukaan läpäisevänä kiveyksenä tai esimerkiksi sorapintana, joka liittyy kumpujen muotokieleen kaarevareunaisina aluekokonaisuuksina. Sora- tai kivituhkapintaiset alueet monipuolistavat kaupunkitilan käyttämällisyyksiä leikkiin ja pelailuun (esim. petankki).



Eri tiloja ja toimintoja tukevat kalusteet tarjoavat viipymisen ja viihtymisen paikkoja keskeisessä kaupunkitilassa. Keskeisiä ihmisvirtojen reittejä vierustavat penkit mahdollistavat levähtämisen kauppareissun varrella, sekä pysähtymisen ihmettelemään torin tapahtumia. Penkkejä täydentävät istutusalueisiin integroidun istuinreunat ja tasot, joissa kasvillisuus luo miellyttävää selustaa oleskelulle. Terrassien liikuteltavat kalusteet luovat elävää kuhinaa torin reunoille. Mosaikkitorin keskiosa on varattu torikojuille ja muille kausittain vaihtuville tapahtumille. Tapahtumien ulkopuolella, suuri pyöreä istutusallas luo kiintopisteen ja katseenvangitsijan avoimen toritilan keskellä.

pyöreä / orgaaninen muotokieli

Kumpujen, istuinreunojen ja materiaalirajojen pyöreät ja orgaaniset muodot Mosaikkitorilla luovat tunnistettavan ja omaleimaisen ilmeen Vuosaaren keskustalle. Niiden soljuvat muodot johdattavat kulkijaa sujuvasti sekä keskeisen kaupunkitilan sisällä että sen läpi.

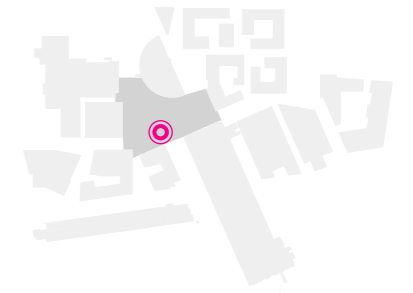
pylväsvalaisimet ja pollarit

Avointa toritilaa rytmittävät toistuvat tasaisin välein sijoitellut pylväsvalaisimet. Toripinnan tasossa kulkeva pikaratikka ja bussit erotetaan hienovaraisesti aksenttina pintamateriaalissa ja matalin pollarein.





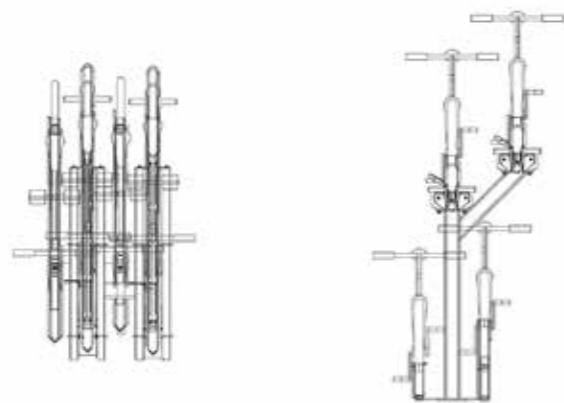
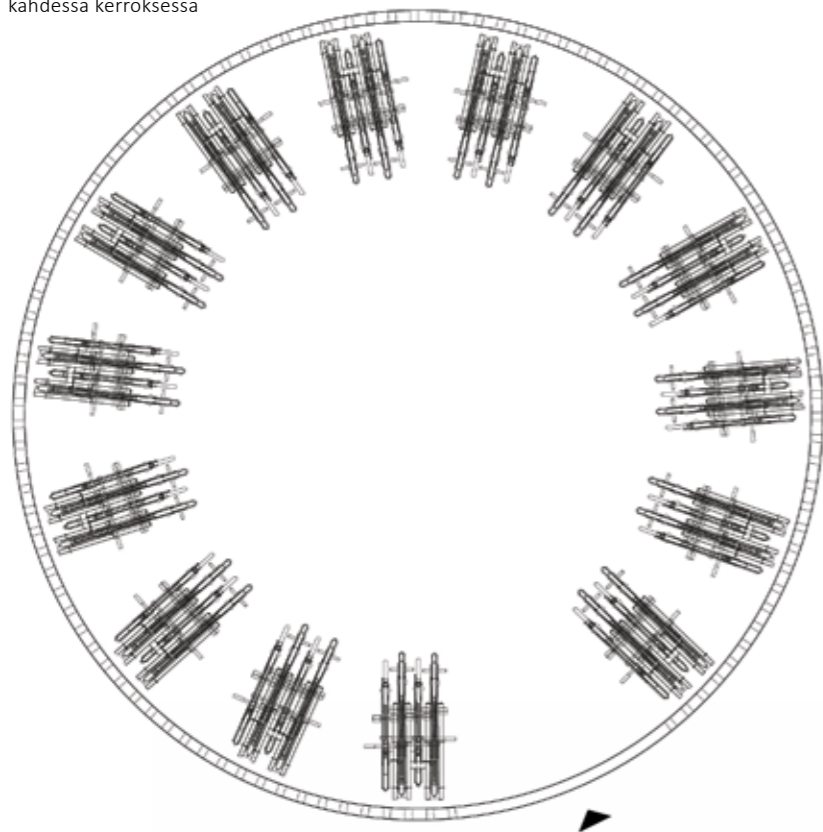
*Olaf Nicolai for Boijmans.
Rotterdam, Holland.*



Keskitetty pyöräparkki Mosaikkitorin laidalla mahdollistaa pidempiaikaisen pysäköinnin julkisen liikenteen pysäkkien läheisyydessä. Pyöräparkin lisäksi erilaiset pyöränjättöpaikat sijoittuvat sisäänkäyntien läheisyyteen.

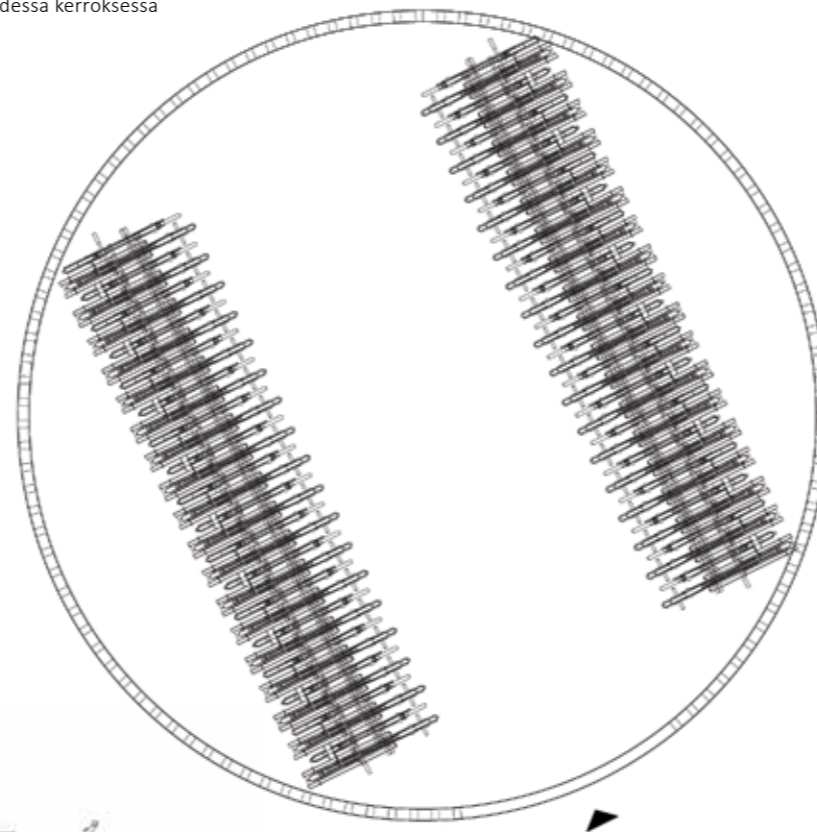
VAIHTOEHTO 1.

54 pyöräpaikkaa
kahdessa kerroksessa



VAIHTOEHTO 2.

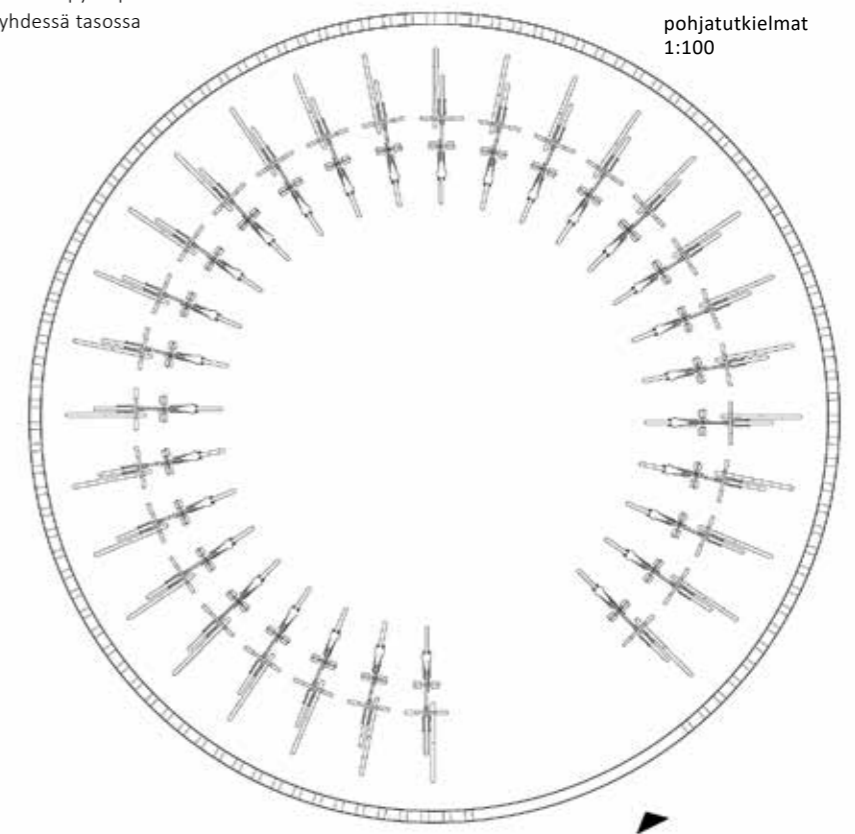
72 pyöräpaikkaa
kahdessa kerroksessa



kaksikerroksinen pyöräpysäköinti,
periaate 1:50

VAIHTOEHTO 3.

30 - 60 pyöräpaikkaa
yhdessä tasossa

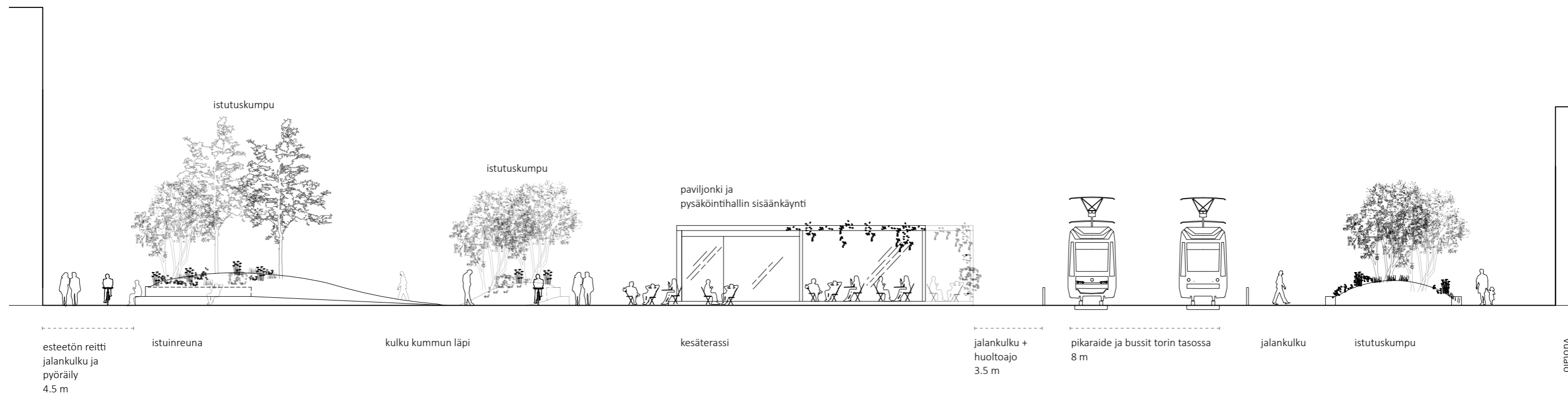
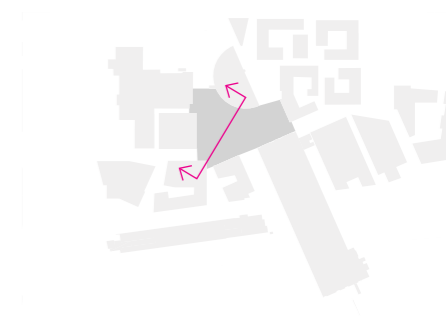


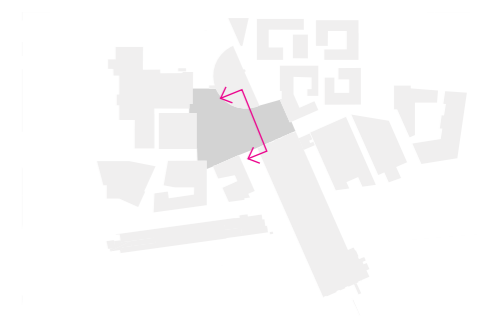
pohjatutkielmat
1:100



pyöräpysäköinti yhdessä kerroksessa,
periaate 1:50

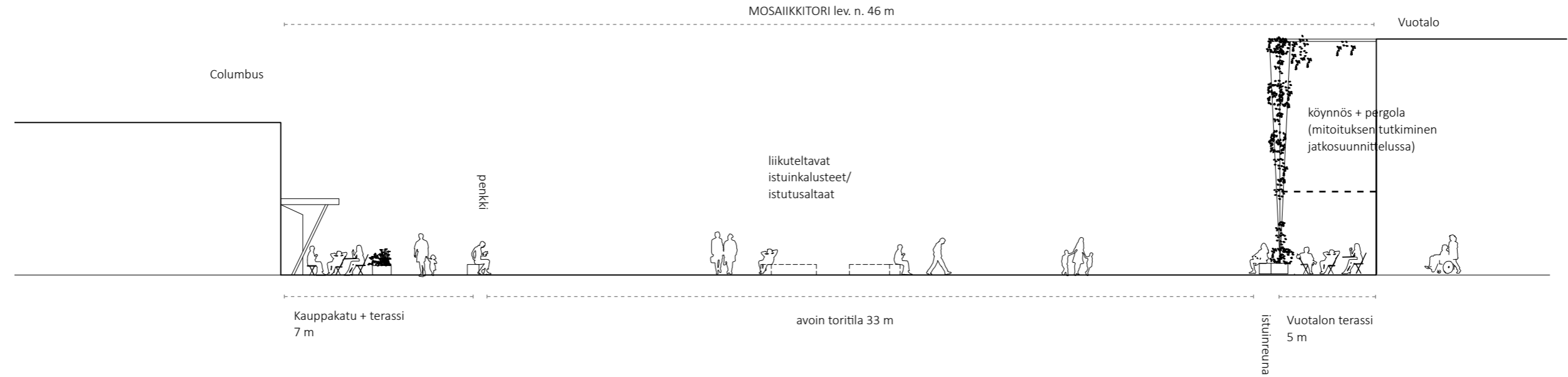






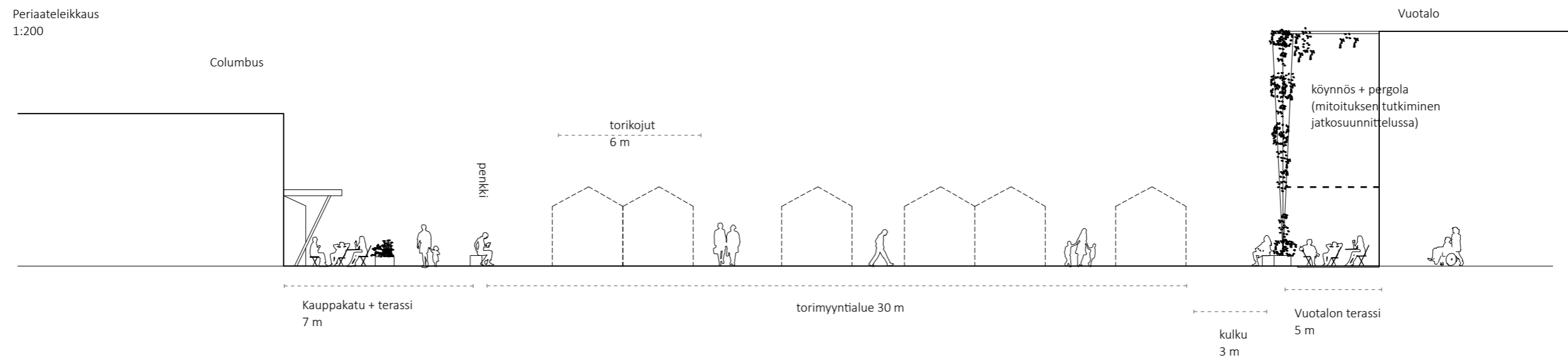
Mosaiikkitori tapahtumien välisenä aikana

Periaateleikkaus
1:200



Mosaiikkitori toritapahtuman aikaan

Periaateleikkaus
1:200





VUOTORIN LAAJENNUS

Vuosaaren keskustan rakentuessa Vuotori laajenee Vuotalon sisäänkäynnin edustalle.

Vuotori muodostaa tärkeän saapumispisteen pohjoisesta keskusta-alueelle.

Nykyisellään Vuotorin aluetta määrittelevät 1990-luvun maisema-arkkitehtoniset muotoistutusaiheet: suoralinjainen pensasrivistö pohjoisessa ja Vuotalon edustalla alas lasketun aukion pihlajaistutukset. Vuotalon ohi kauppakeskus Columbukselle kulkevaa akselia korostavat teräksiset porttiaiheet.

Vuotorin keskeisenä tehtävänä on mahdollistaa Vuotalon toimintojen ja tapahtumien järjestämisen ja levittäytymisen rakennusta ympärivään kaupunkitilaan. Samalla olevia pensas ja puuistutuksia uudistetaan niin että toiminnoille ja tapahtumille vapautuu niiden tarvitsemaa tilaa.

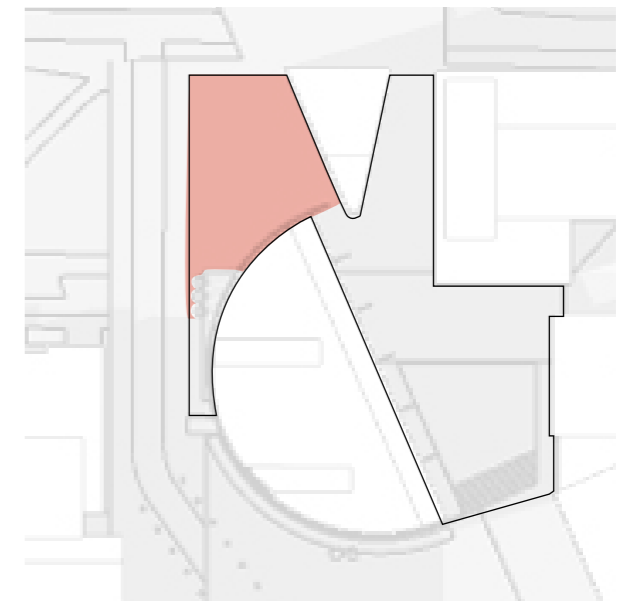
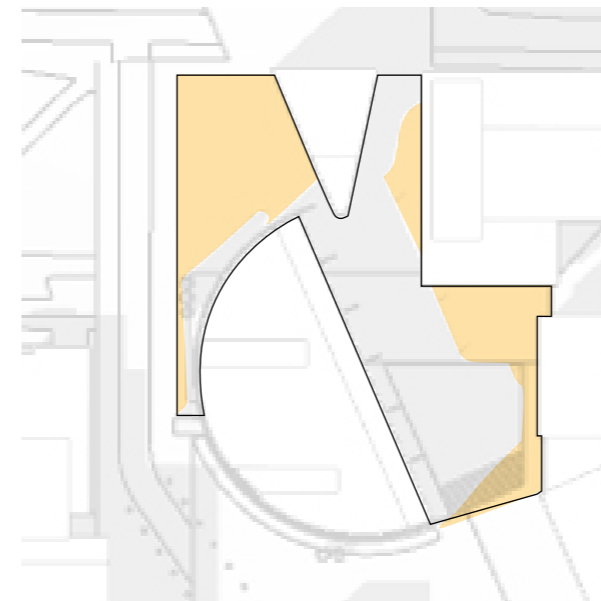
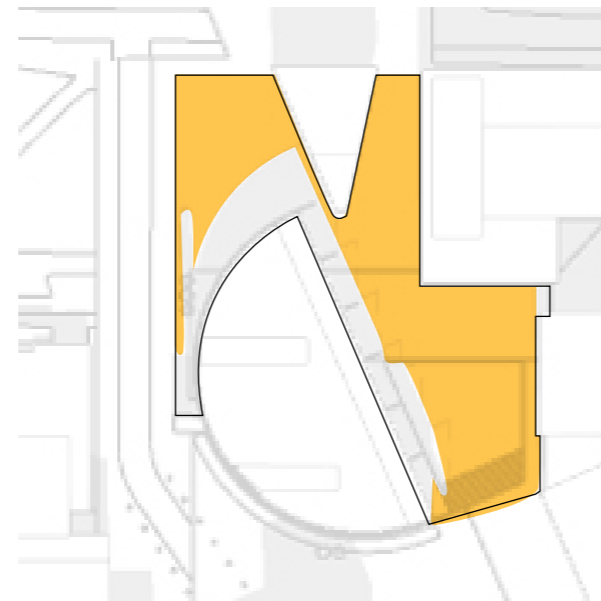
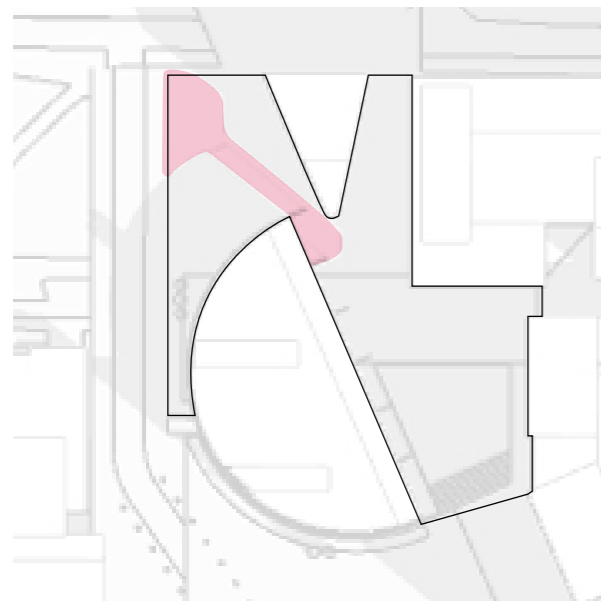


Nykytilassa Vuotalon ympäristöä määrittelevät 1990-luvun suoraviivaiset pensasaiheet ja alasasketun aukion pihlajaisutukset. Valkopaadentien toisella puolella kohoava männikkö luo pensasistutuksille näyttävän taustan.

AAMU

PÄIVÄ

ILTA



9.00

12.00

15.00

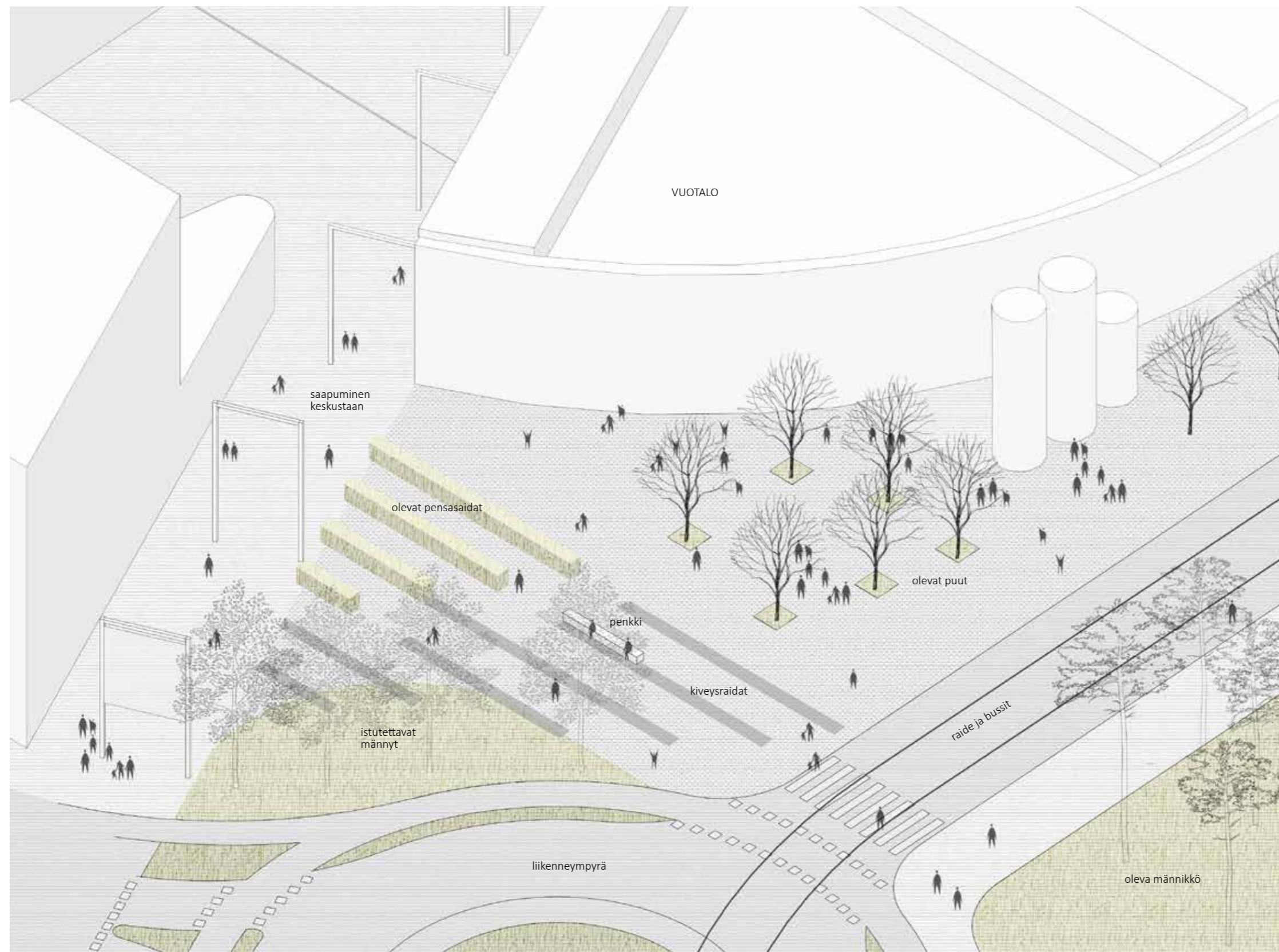
18.00



Päivänvalo-olosuhteet

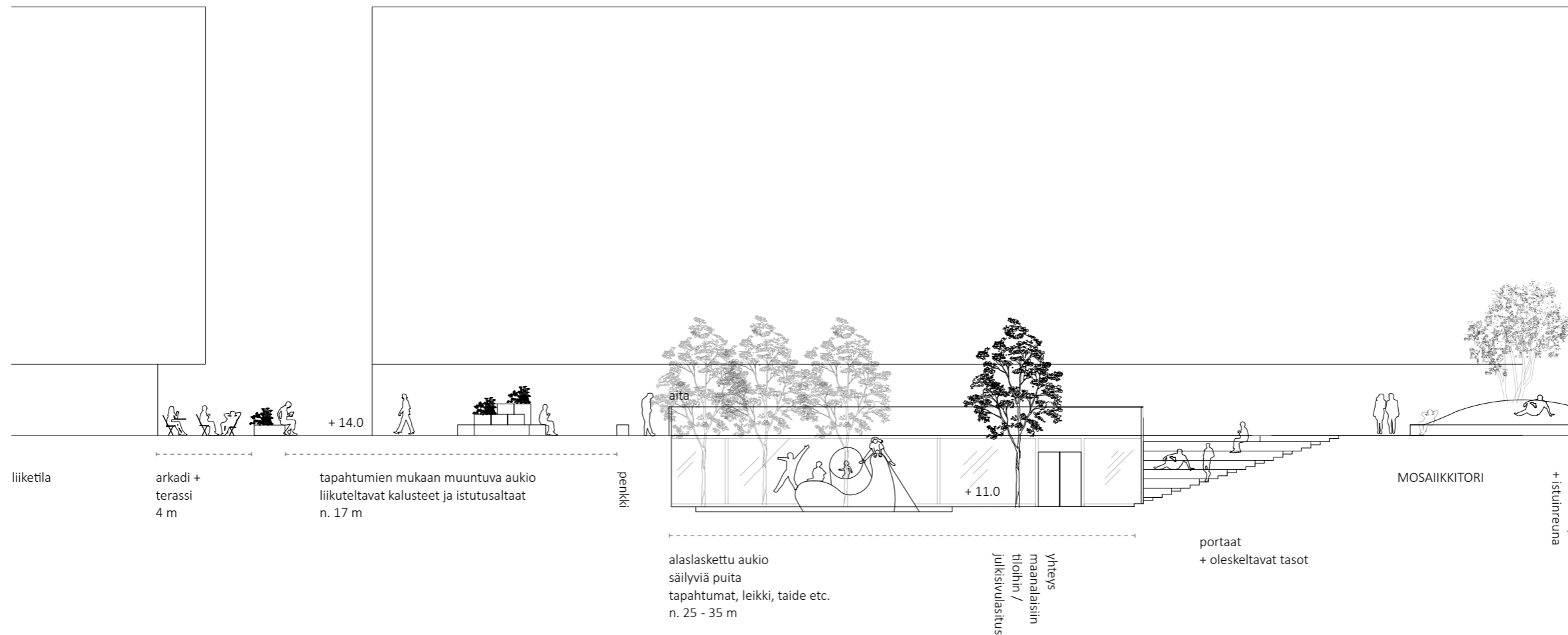
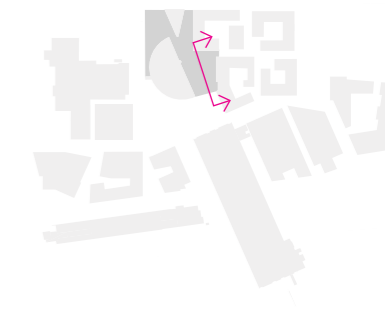
Vuotorin päivänvalo-olosuhteet ovat aamusta iltaan suotuisat painottuen eri kellonaikoina kaupunkitilan eri osiin. Aamulla auringon ensimmäiset säteet osuvat Vuotalon pohjoispuolelle, josta valo leviää kattamaan lähes koko Vuotorin aluetta keskipäivän aikaan. Iltapäivällä aurinkoiset paikat löytyvät jälleen Vuotalon pohjoispuolelta sekä länsireunan julkisivujen edustalta.

Valoisuusmallinnus on tehty syys- / maaliskuun päivänvalo-olosuhteiden mukaan.



Vuotori – Vuotalon pohjoispuolen saapumisaukio

Vuotalon pohjoispuolen aukion nykyiset pensasrivit jäävät osittain tiivistyvän kaupunkirakenteen alle. Suunnitelmaluonnoksessa on ehdotettu säilytettäväksi osa alueen asukkaille laaditun kyselyn perusteella mieleisistä pensasaidoista, joista kuuluu lintujen liverrys ja jotka toimivat mm. lasten piileikkopaikkana. Aidanteiden linjauksesta muistamana alueelle on ehdotettu saman suuntaisia kiveysraitoja sekä penkkejä. Kadun suuntaan torilta rajautuu mäntyistutuksin, jotka luovat Urheilutalon edustalla nykyisin olevan, näyttävän männikön kanssa puustoisien porttiaiheen Vuosaaren keskustaan pohjoisesta tultaessa.



Vaihtuvat tapahtumat kalusteineen ja varusteineen elävöittävät Vuotoria.

Vuotorin laajennus – Vuotalon edustan tapahtuma-aukio

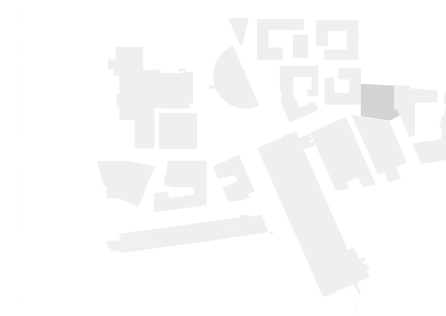
Vuotalon sisäänkäynnin edustan aukio on liiketilojen ja niiden terrassien kehystämä kaupunkitila, joka rajautuu etelässä alas laskettuun tilaan. Aukion tavoitteena on tuoda kulttuurikeskuksen toiminta näkyväksi kaupunkitilassa ja mahdollistaa erilaisten tapahtumien järjestäminen. Aukiolla ei ole kiinteitä kalusteita, jotta se on tapahtumien ja tilanteiden mukaan mahdollisimman muunneltavissa erilaisiin tarpeisiin. Kiinteitä istuinaiheita on esitetty tilan laiduille, mikä mahdollistaa myös tilassa pysähtymisen ja kohtaamisen tapahtumien ja väliaikaisten kalusteiden välisenä aikana. Aukion muunneltavat kalusteet ja rakenteet voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa esimerkiksi kiskoin liikuteltavina ratkaisuin.

Alas laskettu tila toimii valoaukkona Vuotalon kellarikerrokseen, sekä sieltä voi tulevaisuudessa olla yhteys uusien rakennusten kellarikerroksen tiloihin. Tilaa kehitetään harventamalla puuistutusta niin, että sen keskelle avautuu tila tapahtumille, taiteelle tai esimerkiksi leikkipaikalle. Portaiden yhteyteen sijoittuvat istuintasot mahdollistavat alas lasketun aukion tapahtumien seuraamisen ja oleskelun.



MOSAIKKIAUKIO

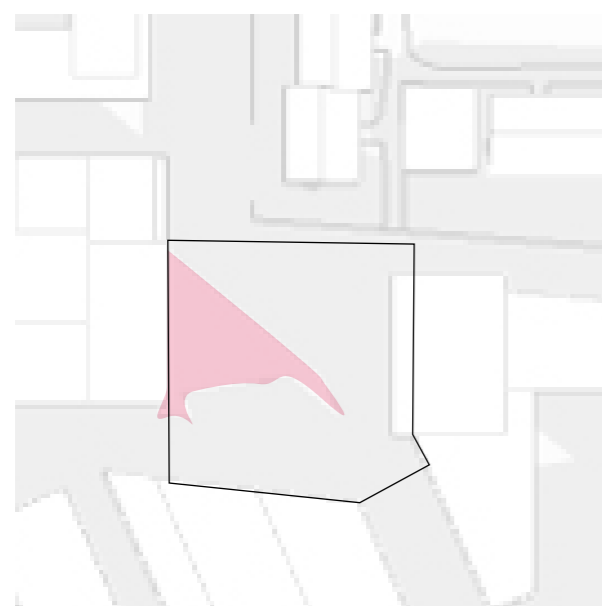
Mosaikkiaukio rakentuu nykyisen Omenapuurinteen joutomaalla sijaitsevan hiekkakentän paikalle. Kehittyvän Vuosaaren keskustan läntisimmän aukon luonne on keskeisimpiin Mosaikkitoriin ja Vuotoriin nähden pienimittakaavaisempi ja sen rooli on palvella etenkin alueen asukkaita yhteisenä kaupunkitilaan laajenevana 'olohuoneena'. Aukion länsireunalla sijaitseva vanhusten ja päiväkodin palveluja yhdistävä sukupolvitalo julkisena rakennuksena monipuolistaa aukion käyttäjäkuntaa.



Päivänvalo-olosuhteet

Syys- ja kevätpäiväntasauksen aikoihin pienehkö rakennusten ympäröimä aukio on jokseenkin varjoisa etenkin illalla. Eniten auringonvaloa tori saa keskipäivän aikaan, jolloin lähes koko kaupunkitila saa päivänvaloa. Vuorokauden aikana eniten auringossa on aukion koilliskulma, mikä on otollinen sijainti oleskelulle.

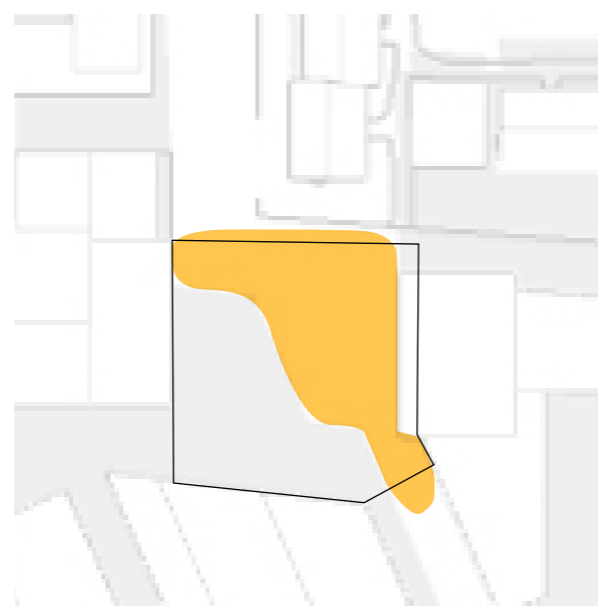
AAMU



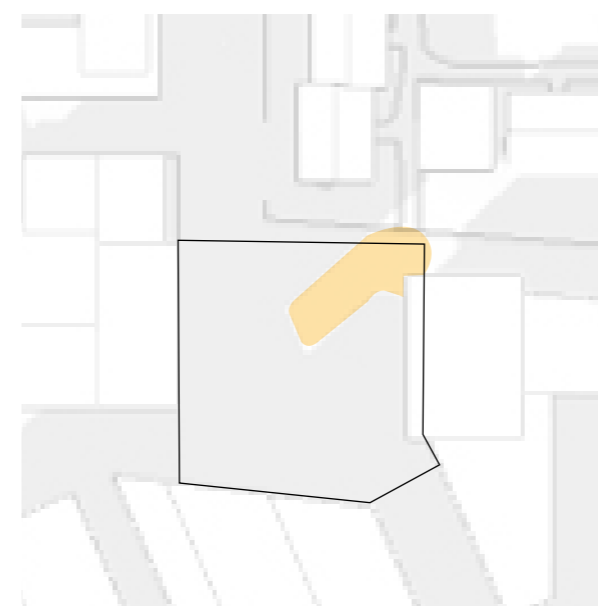
9.00



PÄIVÄ



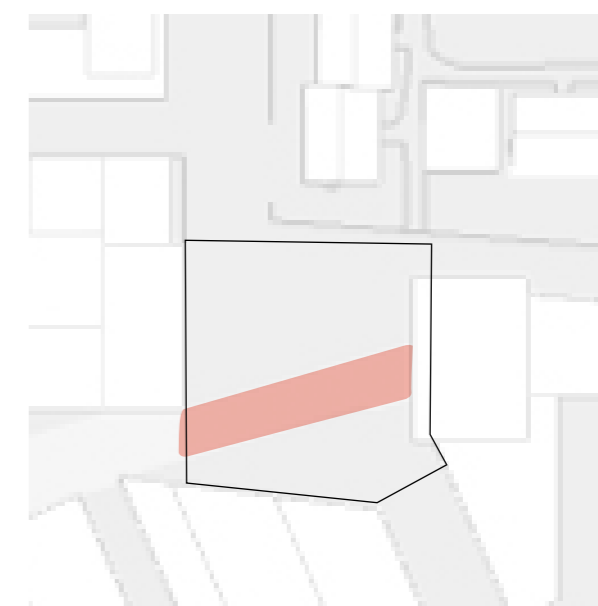
12.00



15.00



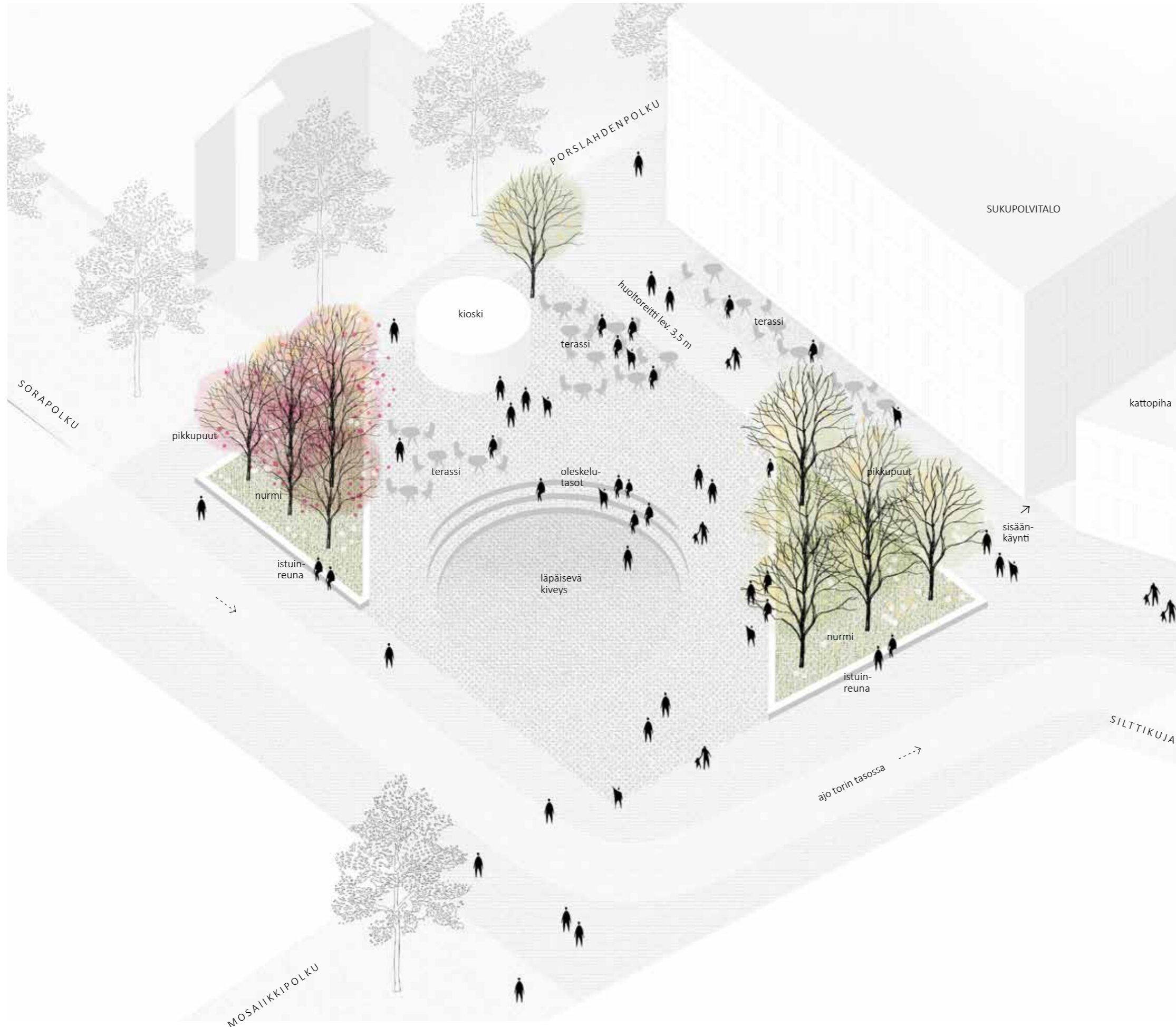
ILTA



18.00



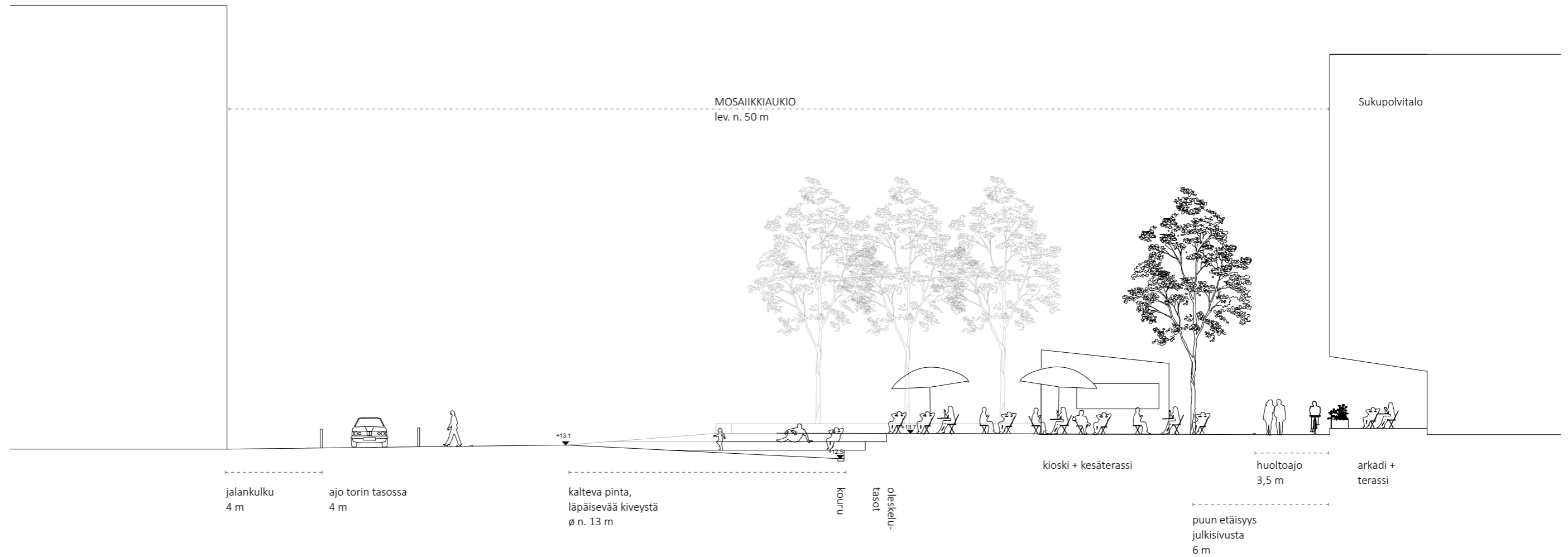
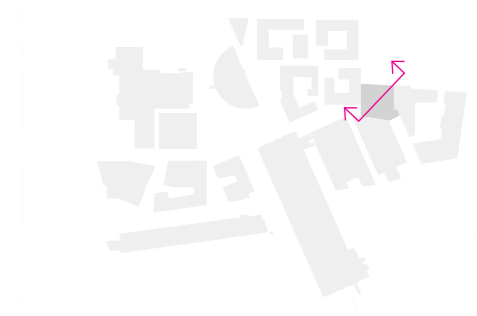
valoismallinnus on tehty syys- / maaliskuun tilanteen mukaan



Mosaikkiaukio on ilmeeltään selkeälinjainen ja eri-ikäisten käyttäjien tarpeet huomioiva. Aukio on kauttaaltaan esteetön ja se sisältää runsaasti erilaisia oleskelu- ja levähtämispaikkoja. Istumakorkeudelle nostettuja istutusaltaita kehystävät istuinreunat, joihin on mahdollista integroida esteettömiä, selkä- ja käsinojin varustettuja istuimia. Istuinreunat ohjaavat myös kulkua. Istutusaltaita voidaan toteuttaa myös kevyemmin rajattuina nurmi- tai sorapintaisina alueina.

Mosaikkiaukio on yksi keskustan kaupunkitiloista, joka ei sijoitu kansirakenteen päälle. Tämä mahdollistaa kookkaamman puuston istuttamisen alueelle sekä paikallisen hulevesien imeyttämisen. Aukion keskeisenä aiheena on pyöreä, läpäisevästä kiveyksestä tehty painanne, joka lähtee torin tasosta kallistuen vähitellen kohti koillista. Syvässä päässä on kouru, joka kerää paikallisesti pintavaluntana aukiolle satavia hulevesiä. Painanteen reuna porrastuu oleskelutasoina takaisin toripinnan tasoon luoden miellyttävän aurinkoon katsovan oleskeluaiheen.

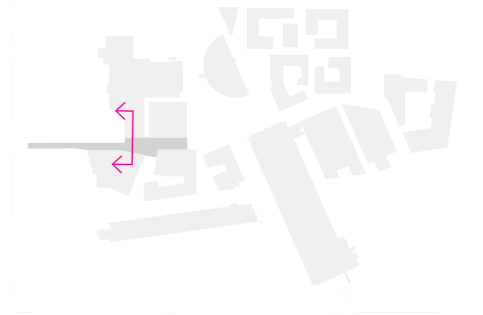
Liikkuminen aukiota ja sen läpi on sujuvaa ja selkeää. Aukion keskus, jota korotetut istutusaltat ja puuistutukset kehystävät eroaa muusta ympäristöstä hienovaraisesti erottuvalla pintamateriaalilla tai kiveyslaidonnalla. Keskeistä aluetta ympäröivät ohikulun sekä huolto- ja pelastusajon mahdollistavat reitit. Diagonaalinen yhteys Mosaikkipolulta Porslahdenpolun kautta on tärkeä yhteys Vuosaaren liikuntapuiston ja Nordsjön kartanopuiston suuntaan. Aukion elementit kuten istutusaltat on linjattu niin, että ne mahdollistavat ja johdattelevat kulkua myös poikittain kaupunkitilan läpi.



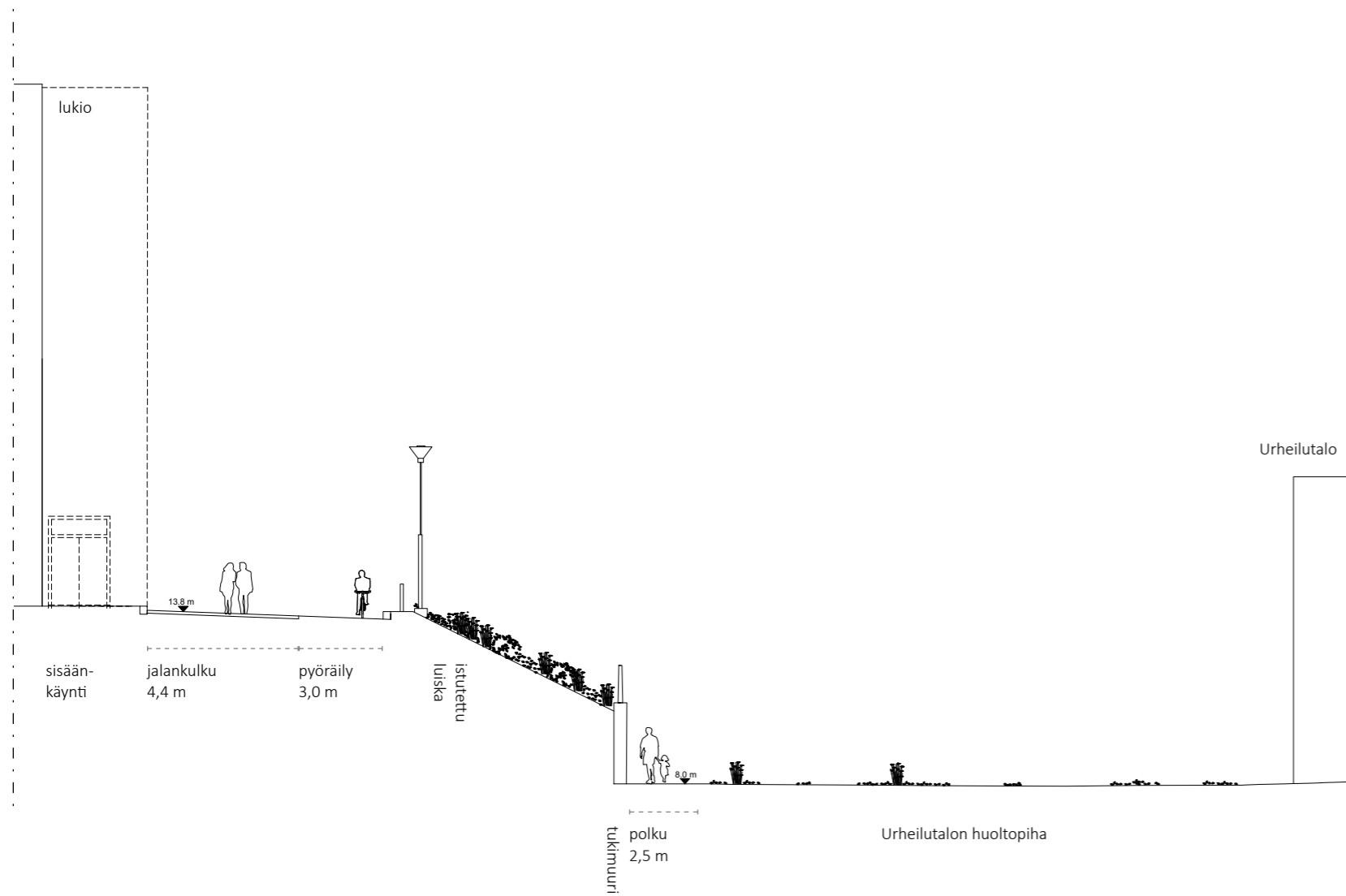


MOSAIKKIRAITTI JA MOSAIKKIPOLKU

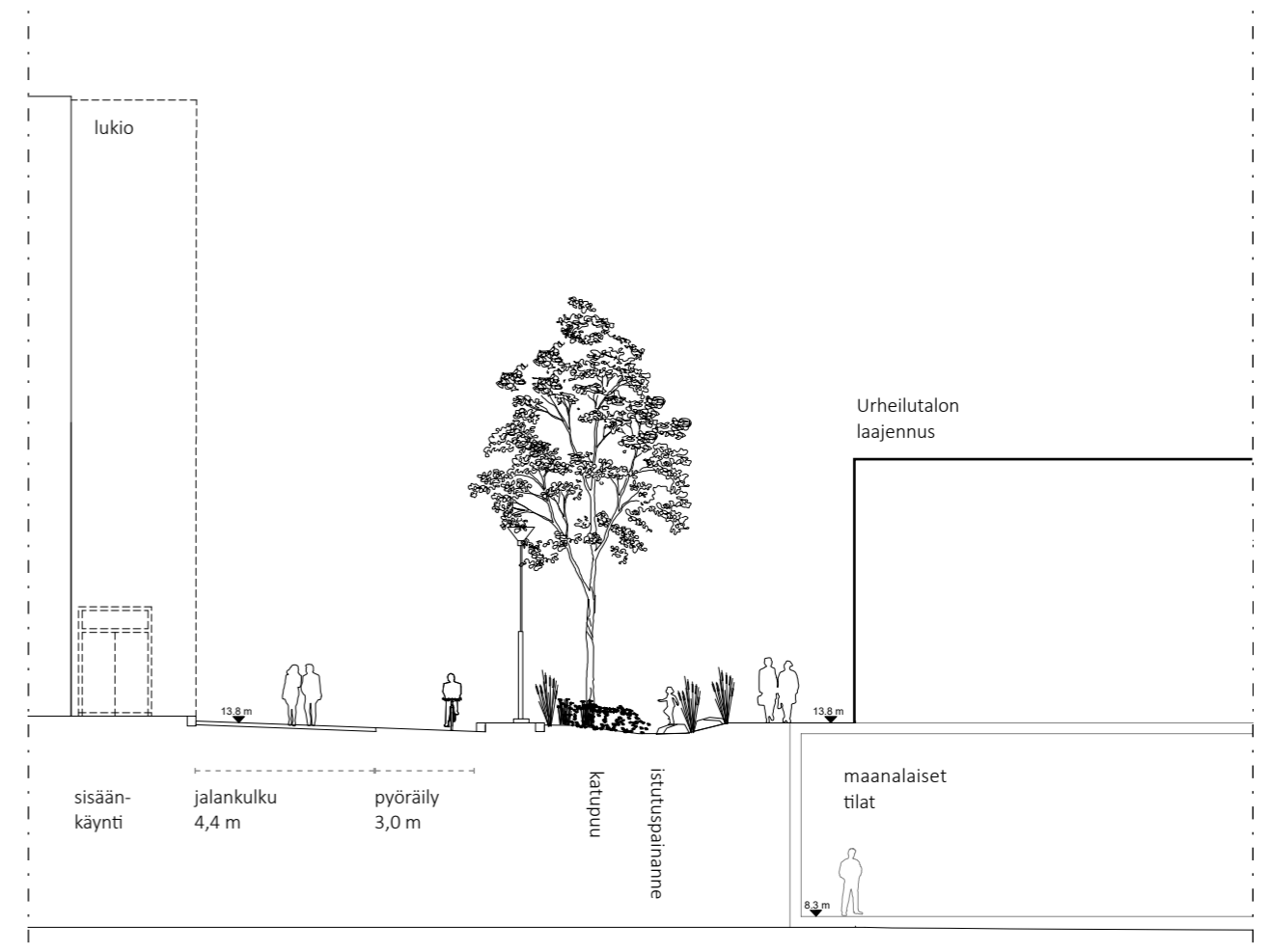
Mosaiikkiraitti ja Mosaiikkipolku muodostavat yhdessä Vuosaaren keskustan itä-länsisuuntaisen selkärangan. Mosaiikkiraitin ja polun lähtökohdat ovat hyvin erilaiset. Mosaiikkiraitin ensimmäinen osa rakentuu uuden lukion yhteydessä. Tulevaisuudessa raitti täydentyy, kun sen pohjoispuolella Urheilutalo laajenee ja Mosaiikkipuisto uudistuu. Raitin haasteena ovat sen alapuolisesta huolto- ja pysäköintialueesta syntyvät kansirakenteet, mikä asettaa reunaehdot kasvillisuudelle ja hulevesien hallinnalle. Istutuspainanteita ja katupuustoa esitetään raitin varrelle niiltä osin, missä se on mahdollista. Mosaiikkipolku puolestaan sijaitsee kansirakenteiden ulkopuolella, mikä mahdollistaa istutusten ja hulevesipainanteiden toteuttamisen. Painanteille johdetaan paikallisia hulevesiä kouruin tai pintavaluntana.

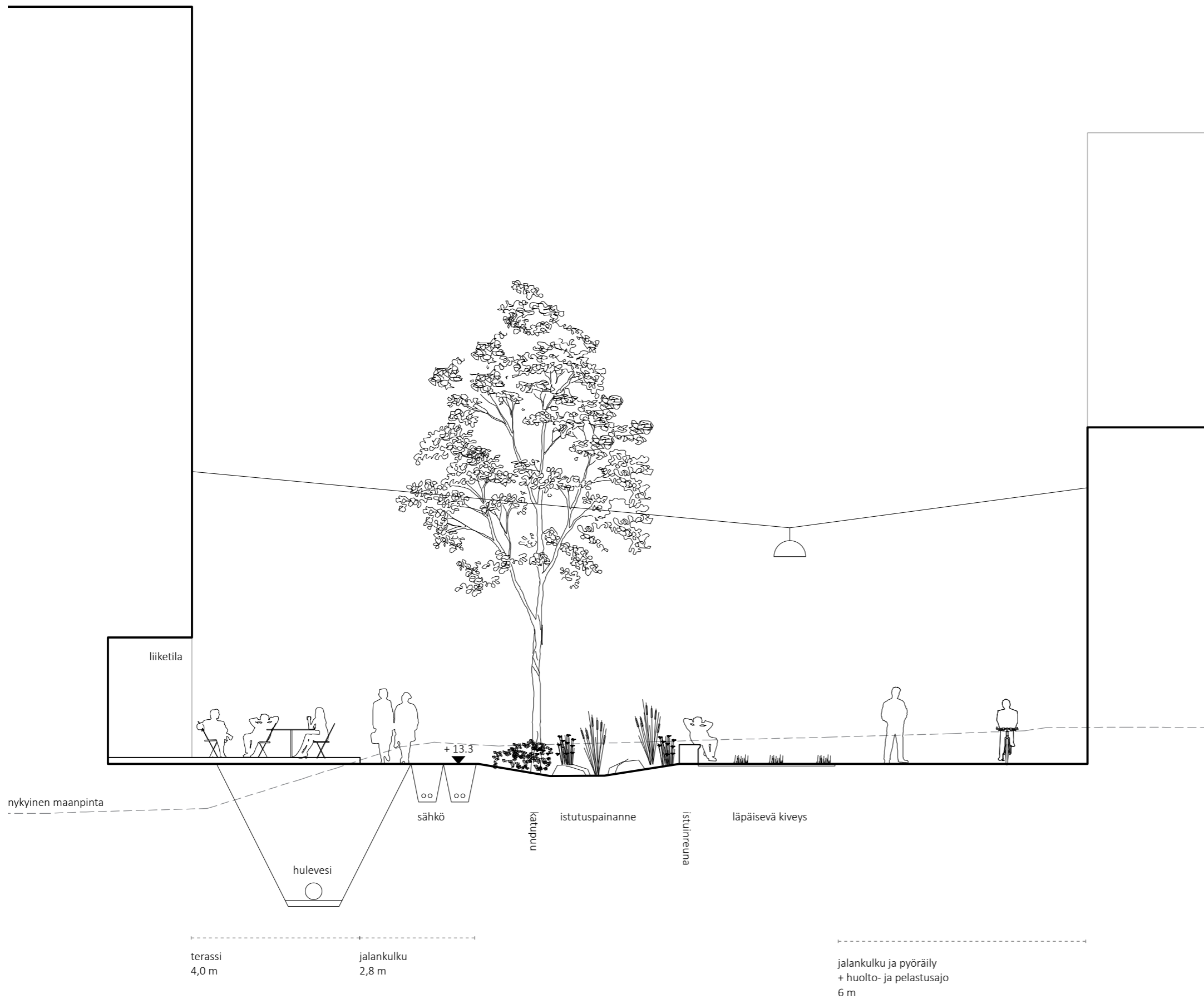
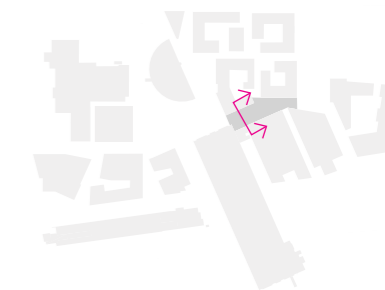


1. VAIHE: UUSI LUKIO



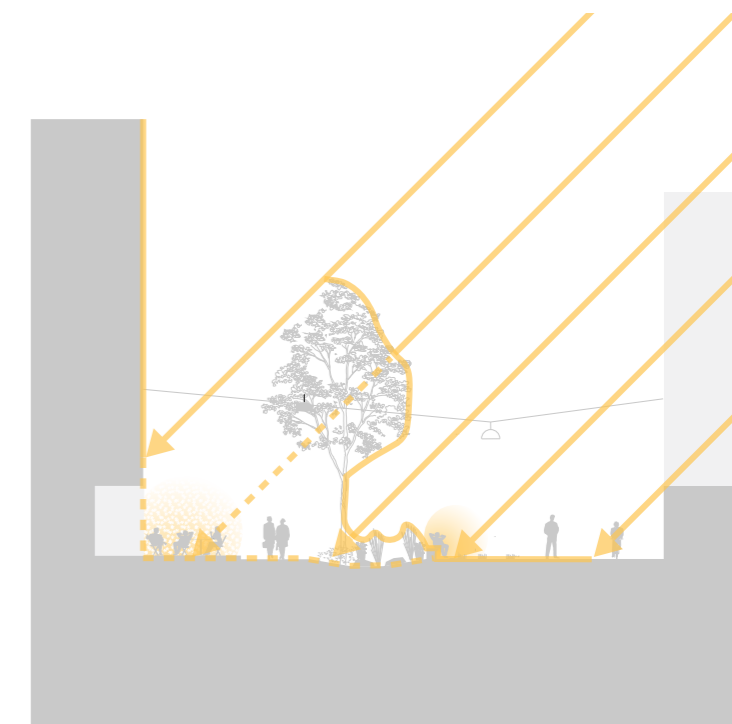
2. VAIHE: URHEILUTALON LAAJENNUS





Mosaikkipolku on osa koko kehittyvän keskustan läpi kulkevaa kauppakatua, joka on keskeinen ohikulkureitti kohti keskustan palveluita ja julkisen liikenteen solmukohtaa. Katua kehitetään myös itsessään elävänä, kivijalan palveluja, liikkeitä ja toimitiloja tarjoavana alueena, jonka varrella on mukava myös pysähtyä. Kadulla on mahdollista imeyttää ja viivyttää alueen hulevesiä, joten istutusaiheet esitetään toritason alle painuvina istutuspainanteina, jotka keräävät ja puhdistavat paikallisia ja katoilta johdettuja hulevesiä. Vettä läpäiseviä kiveyksiä ja pintamateriaaleja käytetään mahdollisimman laajasti. Istutusalueiden ja katupuiden sijoittumisessa tulee huomioida kadun käyttö huolto- ja pelastusajoreittinä.

Poikkileikkaus on alustava ja johtojen sijaintia tarkastellaan vielä jatkosuunnittelussa muun muassa huomioiden mahdolliset maanalaiset tilat.

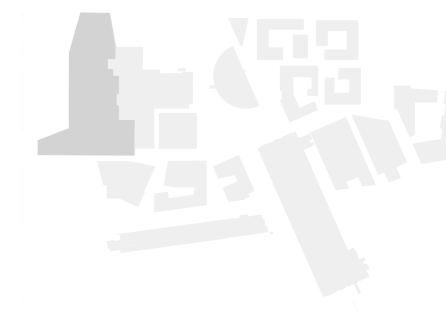


Mosaikkipolun toiminnot ja pysähtymisen paikat sijoittuvat pienilmastollisesti suotuisille paikoille. Avointa katutilaa reunustavan kasvillisuusalueen edustalla voi pysähtyä paistattelemaan päivää. Kadun eteläjulkisivun kivijalkatoiminnot ja terassit nauttivat myös päivänvalosta. Paahteella katua rytmittävät puut luovat myös päivän mittaan vaihtuvia, suojaisia varjon paikkoja.

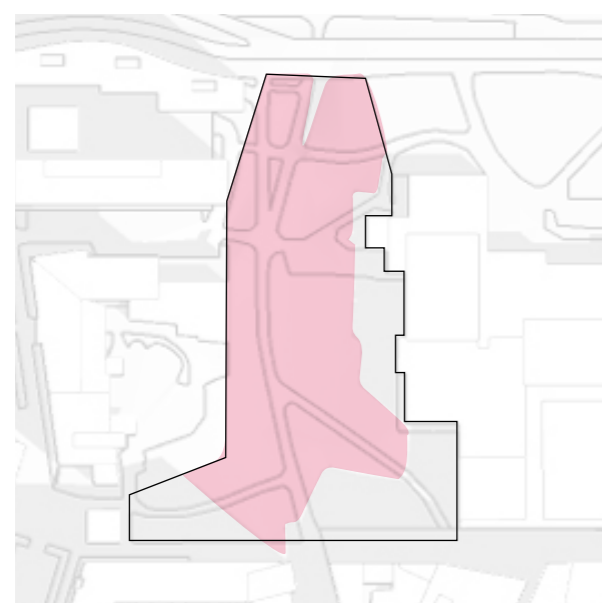


MOSAIKKIPUISTO

Mosaiikki puisto sijaitsee Vuosaaren keskustan suunnittelun alueen länsireunalla monitoimitalo Rastiksen, Urheilutalon ja Vuosaaren lukion rakennusten ja piha-alueiden ympäröimänä. Puisto on keskeinen viher- ja virkistysalue, joka liittyy osaksi pohjoiseteläsuuntaista viher- ja virkistysalueiden verkostoa, Vuosaaren keskuspuistoa.



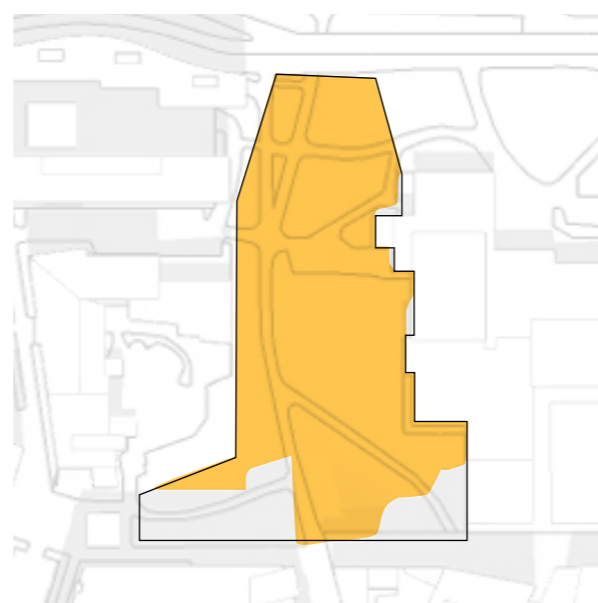
AAMU



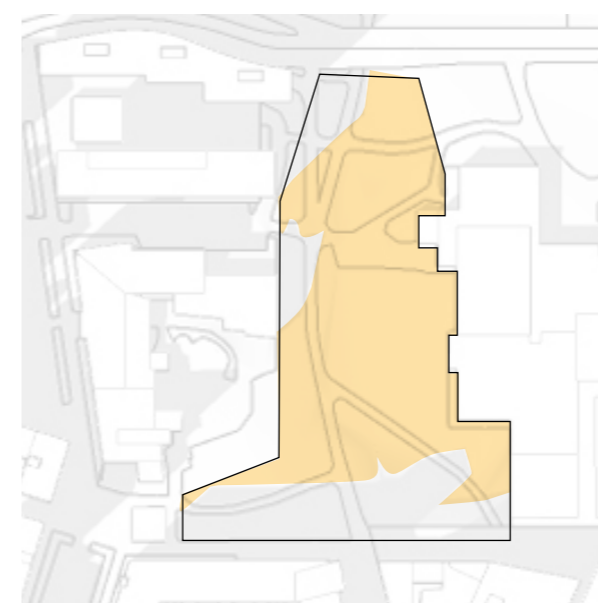
9.00



PÄIVÄ



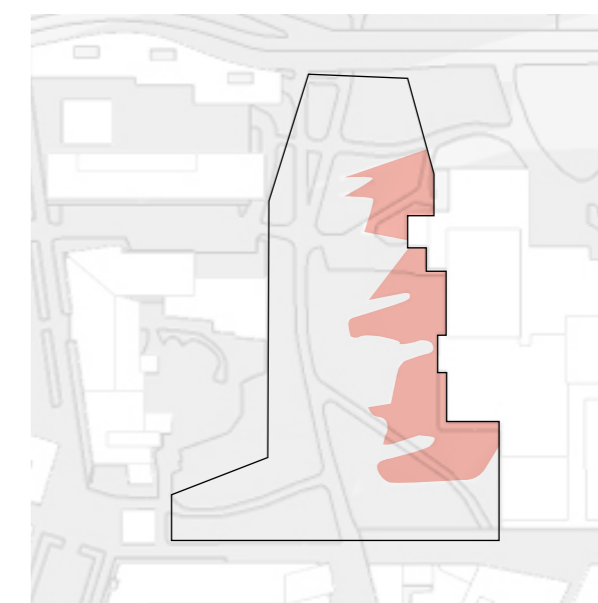
12.00



15.00



ILTA



18.00



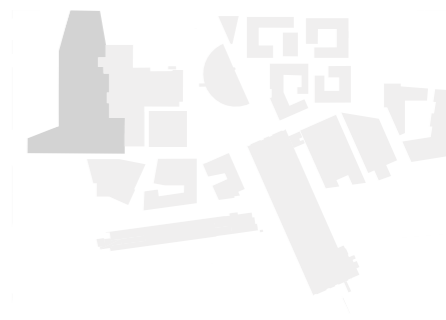
Päivänvalo-olosuhteet

Mosaiikkipuisto saa hyvin päivänvaloa vuorokauden ympäri. Puustolla ja kasvillisuudella on viilentävä vaikutus, joten puustoisena säilyvä ja kehitettävä puisto mahdollistaa paahteisina kesäpäivinä miellyttävän viilentyksen paikan rakennetun keskustan välittömässä läheisyydessä.

*Valoisuusmallinnus on tehty syys- / maaliskuun tilanteen mukaan.
Mallinnuksessa ei ole otettu huomioon puuston varjostavaa vaikutusta.*



MOSAIKKIPUISTO
LÄHTÖKOHDAT

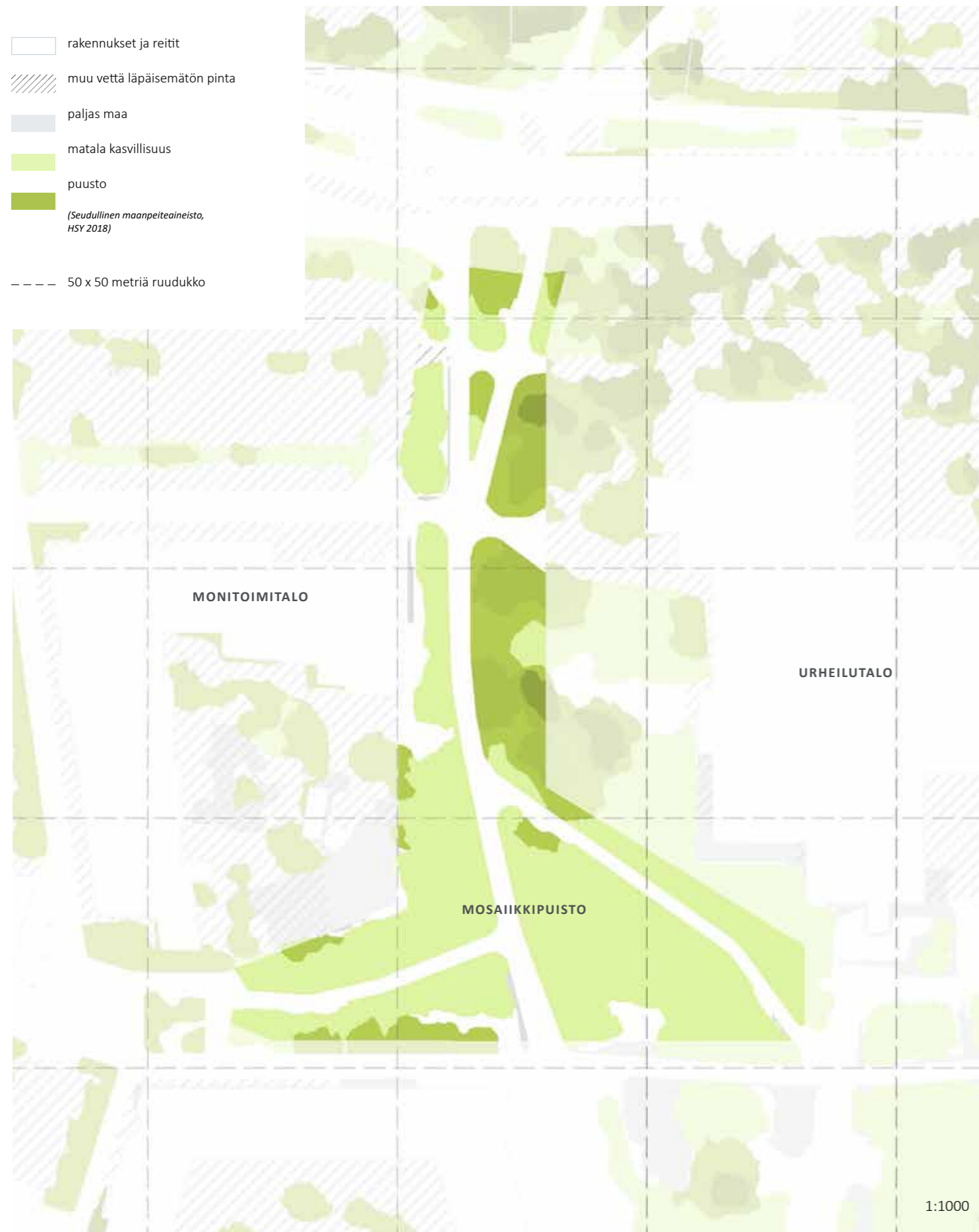


Mosaiikki puisto osana Vuosaaren keskeistä puistoakselia

Mosaiikki puisto on osa Vuosaaren kaupunginosan läpi pohjoiseteläsuunnassa leikkaavaa puistoakselia, joka liittyy pohjoisessa metsäiseen Punakivenpuistoon ja etelässä avoimempaan ja rakennetumpaan Mustankivenpuistoon. Puistojen vihreä ketju katkeaa Vuotien ylittävän Ulappasilan kohdalla. Yhteyttä voidaan voimistaa tulevaisuudessa esimerkiksi Vuotien ylittävällä vihersillalla.

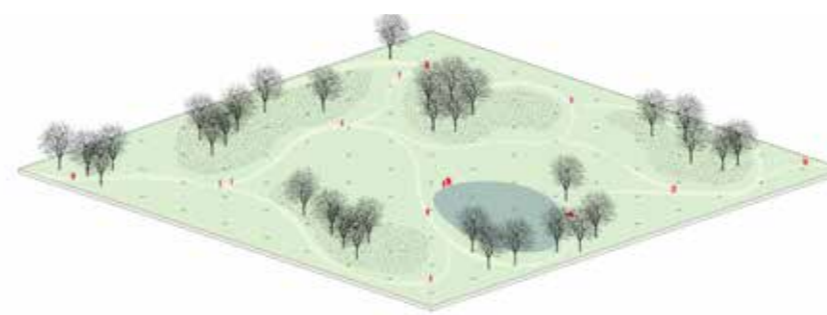
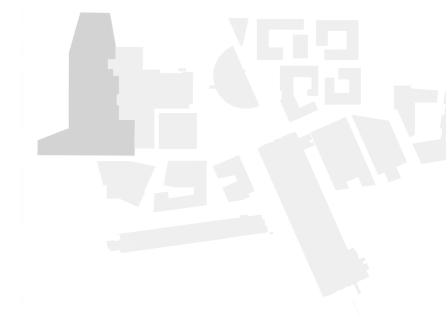
- ➔ Keskeinen, tavoitteellinen ja kehitettävä viher- ja virkistysyhteys
- ||||| Katkos tavoitteellisessa viher ja virkistysyhteydessä
- //// Vettä läpäisemätön pinta
- Paljas maa
- Matala kasvillisuus
- Puusto
- ...➔ Metsä- ja puustoinen verkosto: paikallinen yhteys

(Vuosaaren aluesuunnitelma 2020-2029)



Alueen mittakaava

Mosaiikkipuisto kehittyi uuden keskusta-alueen vihreänä sydämenä, jolla on tärkeä rooli sekä virkistyspalveluja tarjoavana viheralueena että hulevesien imeyttämiseksi. Kaaviossa on tarkasteltu 50 x 50 metrin ruudukon avulla puiston tilallista ilmettä. Puiston pohjoispääty on kapeahko puistikkonauha, joka painottuu ohikulkuun ja vaihettuu idässä Urheilutalon pihaan. Leveämpi eteläpää muodostaa puistomaisemman tilan lukion edustalle.



100 x 100m – "PUISTO"



50 x 50m – "PUISTIKKO"

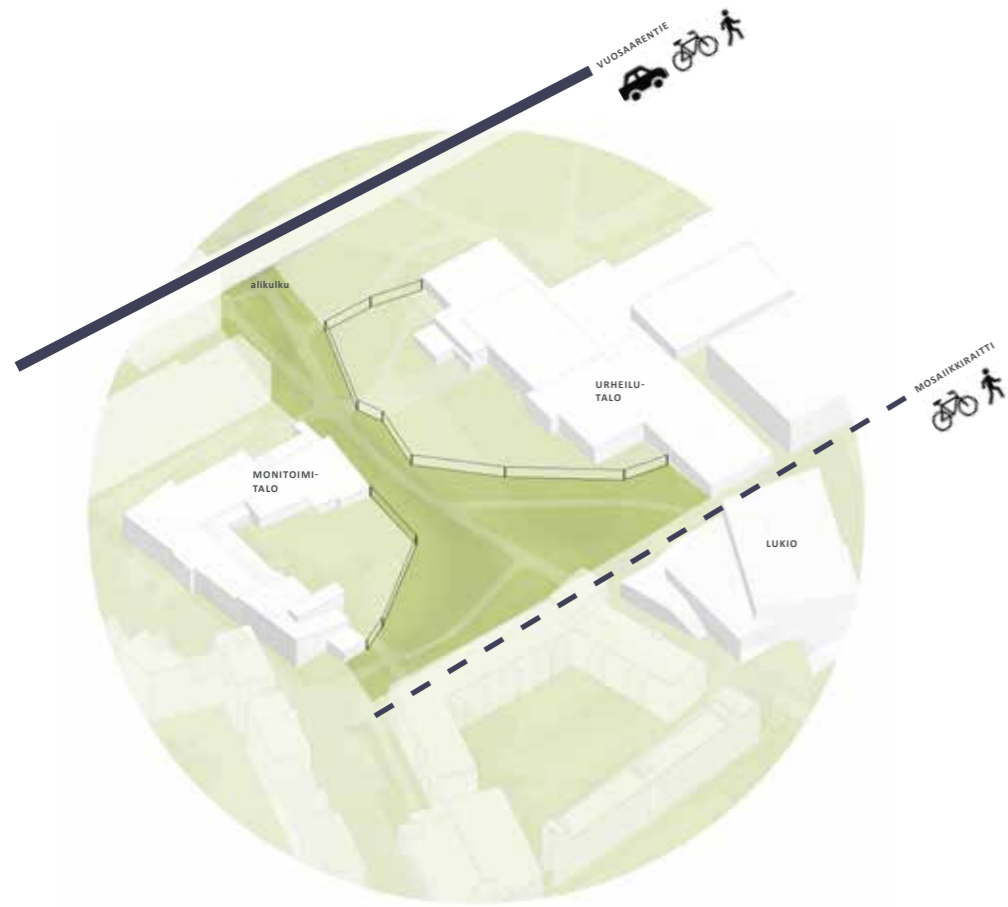


25 x 25m – "PUISTIKKO"



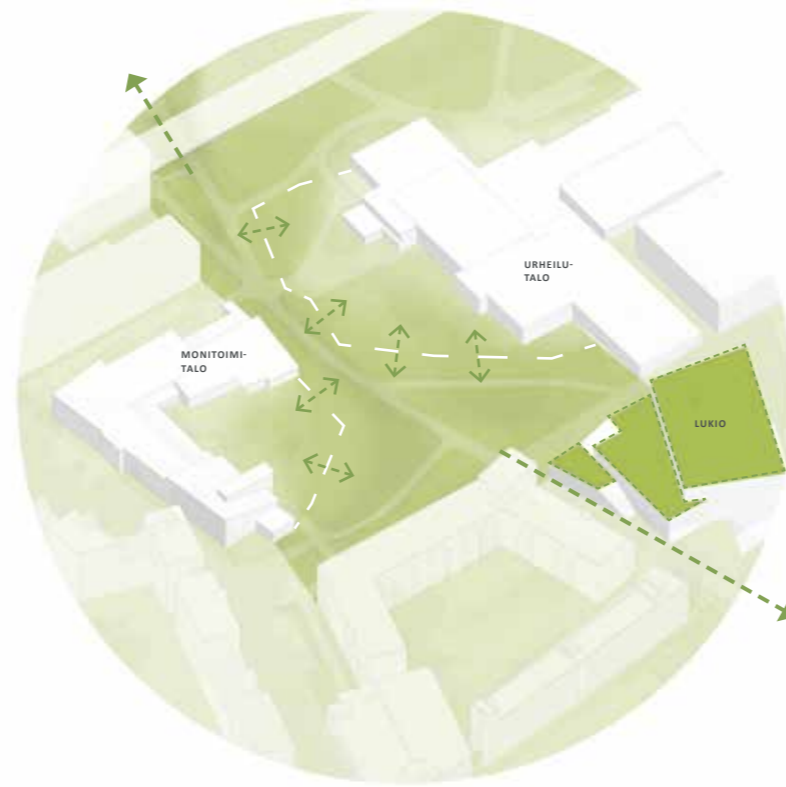
10 x 10m – "PIHA"





Rajautuminen

Mosaiikkipuisto rajautuu pohjoisessa Vuosaarentiehen ja etelässä Mosaiikkiraitin jalankulun ja pyöräilyn reittiin. Yhteys Punakivenpuistoon kulkee Vuosaarentien ali. Urheilu- ja monitoimitalojen tontteja ympäröivät aidat rajaavat nykyisellään puiston nauhamaiseksi reitiksi viheryhteyksien välillä.



Rajojen häivyttäminen

Tonttien välisten aitojen korvaaminen mahdollisuuksien mukaan pehmeämmillä ratkaisuilla, esimerkiksi maastonmuotojen ja kasvillisuuden avulla luo puistolle uusia tilallisia ja toiminnallisia mahdollisuuksia. Rakennusten toimintojen ja puiston käyttäjien käyttämä tila laajenee. Lukion puolijulkiset kansipihat ja viherkatto laajentavat Mosaiikkipuiston maisematilaa etelään ja voimistavat Ulappasillan kapean virkistysyhteyden vehreyttä.



Alueen käyttäjät ja toimintojen levittäytyminen

Puisto vastaa erilaisten käyttäjien tarpeisiin. Lukioikäiset pääsevät puistoon pelaamaan, Monitoimitalon lapset ja nuoret leikkimään ja oleskelemaan ja Urheilutalon pihalla voidaan kehittää ulkokuntoilun ja liikunnan mahdollisuuksia. Myös puiston läpi kulkeva puistoraitti mahdollistaa sujuvan ulkoilun, retkeilyn ja ohikulun keskuspuiston viheralueiden välillä.



Puiston luonne

Mosaikkipuiston sijainti kahden luonteeltaan erilaisen viheralueen välissä heijastuu puiston ilmeeseen. Puiston maisematila vaihtuu Punakivenpuistoon liittyvän pohjoisen puustoisesta, luonnontilaisemmasta ja sulkeutuneemmasta puistometsästä Mosaikkiraittiin rajautuvaan avoimeen puistomaiseen tilaan. Avoimen puiston osan keskiössä on kulhomainen nurmipainanne, joka mahdollistaa paikallisten hulevesien imeyttämisen. Hulevesiä imeytetään pohjavedeksi myös pumppaamorakenteen avulla. Avointa tilaa kehystävät maastokummut ja istutukset, jotka luovat pehmeää rajaa urheilutalon ja monitoimitalon pihojen ja julkisen puiston välille. Vapaamuotoiset puistokäytävät ovat sora-/kivituhkapintaisia.

Kasvillisuus

Puiston kasvillisuus on luonteeltaan monimuotoista, joka vaihtuu luonnontilaisemmasta metsälajistosta nurmialueeseen kehystäviin puistomaisempiin lajeihin. Kukkivat puut, pensaat ja niittykasvillisuus luovat vuodenaikojen mukaan vaihtuvan julkisivun puistolle etelästä päin tultaessa tai katseltaessa puistoa lukion kansipihalta. Olevaa puustoa säilytetään puistossa mahdollisimman paljon.

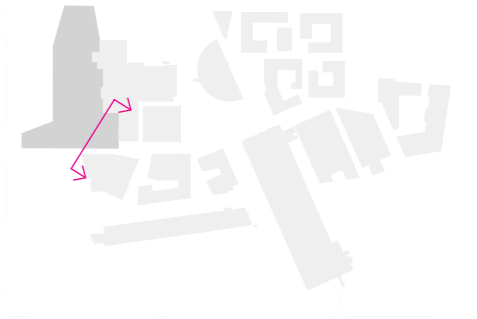
Toiminnot

Puiston toiminnot keskittyvät hyvien pitkä- ja poikittaisyhteyksien varrelle etelän avoimen tilan reunalle. Paikkaan voidaan sijoittaa esimerkiksi koripallokenttä, jossa lukiolaiset voivat viettää aikaa välitunneilla. Pelikentälle on avoin näköyhteys lukion kansipihalta, mikä mahdollistaa paikan tapahtumien seuraamisen myös etäältä. Urheilutalon pihan nykyinen verkkoita esitetään korvattavaksi pehmeämmällä tilojen rajaamisella, kuten maastokummut ja kasvillisuuden istuttaminen. Tämä mahdollistaa urheilutalon liittyvien toimintojen, kuten ulkokuntoilu tai minigolf, levittäytymisen puistoon niin että ne ovat myös kaikkien puistoa käyttävien saavutettavissa. Monitoimitalon piha toimintoihin rajautuu puiston ja kukkivan rinteiden avulla. Pihan toiminnot kuten päiväkodin käyttöön osoitettu piha tulee säilyä aidattuna, mutta muilta osin suositetaan häilyvämpää rajaa tonttien välillä.

Yhteydet

Sujuva läpikulku keskuspuiston viheralueiden välillä luo Mosaikkipuiston reittiverkoston selkärangan. Mosaikkiraitilta Punakivenpuistoon johtaa leveä talvikunnossapidettävä puistokäytävä, jota ympäristöön liittyvät ja avointa puistotilaa kehystävät reitit täydentävät. Puiston etelärajassa kulkeva Mosaikkiraitti on keskeinen poikittaisyhteys Vuosaaren keskusta. Raittia reunustavat katupuut johdattavat kulkua ja luovat suoralinjaisen rajan puistolle.





paikallisia hulevesiä keräävä, imeyttävä ja viivyttävä nurmipainanne on viittaus Mustankivenpuiston avaimesta maisemasta



pyöreä, kovapintainen lava mahdollistaa monipuolisesti eri toimintoja (oleskelu, pelailu, esiintymisen etc.)



Mosaiikki puiston eteläosassa maisematila avautuu puistomaiseksi



Monilajiset kasvillisuusalueet rajaavat ja kehystävät keskeistä maisematilaa

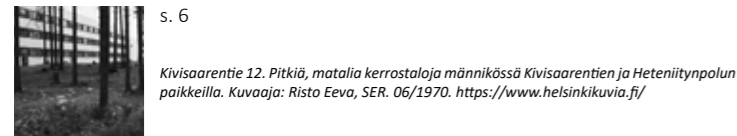


Maastokummut luovat vaihtelua ja pehmeää rajaa tonttien välillä





Kuvat ovat tekijän ellei toisin mainita. Internet-lähteet on tarkistettu 04.08.2020. Kuvia on voitu raporttiin rajata tai muokata alkuperäisestä.



s. 6

Kivisaarentie 12. Pitkiä, matalia kerrastaloja männikössä Kivisaarentien ja Heteniitynpolun paikkeilla. Kuvaaja: Risto Eeva, SER. 06/1970. <https://www.helsinkikuvi.fi/>



Helsingin kartanot ja huvilat: Vuosaaren kartano. Kuvaaja: Tony Hagerlund. <https://www.hagerlund.net/fi/helsingin-kartanot-ja-huvilat-vuosaaren-kartano>



Poliitikot painostivat Helsingin virkamiehet löytämään paikan rakkaudelle – ensimmäinen rakkauden puisto perustetaan Vuosaareen. Kuvaaja: Maija Aalto, Helsingin Sanomat. <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000005367623.html>



Keski-Vuosaari kesällä. Kuvaaja: Mika Lappalainen, 08.06.2010. Helsingin kaupungin museo. <https://hkm.finna.fi/Record/hkm.HKMS000005:km0000owfu>



“Dying swan” - a dance for the construction site of Vuosaari High School. Kuvaaja: Kastehelmi Korpjääko, 06/2019. <https://www.valokuvataiteenmuseum.fi/en/vuosaari-21>



Aurinkolahti, Kahvipajukuja 2. www.etuovi.com



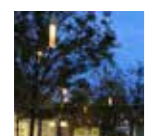
Vuotie Källvikintien kohdalla. Wikipedia. <https://fi.wikipedia.org/wiki/Vuotie>



Vuosaari, Vuotie illalla. Kuvaaja: Kuru Sakari HKM, Valokuvaaja 13.11.2001. Helsingin kaupungin museo. <https://hkm.finna.fi/Record/hkm.HKMS000005:km002fjp>



Näkymä Uutelasta. Kuvaaja: Timo Newton-Syms. Vuosaari, Kuvagalleria. <https://vuosaari.fi/kuvapankki-ja-esite/>

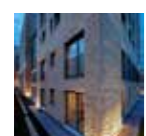


s. 18

Nationwide Children's Hospital, Columbus Ohio. MKSK & OLIN. Kuvaaja: Randall Scheiber. <https://worldlandscapearchitect.com/nationwide-childrens-hospital-columbus-ohio-mksk-olin/#.Xv7RESgzaUk>



Quarteirao de Santa Maria Public Market, Funchal. Paulo David. <https://afasiaarchzine.com/2016/03/paulo-david-2/paulo-david-quarteirao-de-santa-maria-public-market-funchal-1/>



Collective Architecture, Argyle Street Anderston, Glasgow. <https://www.collectivearchitecture.com/projects/716-argyle>



s. 18

ZERO INTERIOR 2020. Swazens valv, Järnbrögratan i Norrköping. <https://www.zerolighting.com/camouflage-7>



Tehomet. Vuotie. <http://www.tehomet.com/index.php/fi/tarinat/helsinki#prettyPhoto>



Pinterest. <https://fi.pinterest.com/pin/342484746656210036/>



s. 19

Mandela Park (WTC), Almere. <https://www.competitionline.com/de/projekte/47351>



Stig Lommers Plads, MASU Planning. <https://1til1landskab.dk/stig-lommers-plads/>



Twitter. (Nigel Dunnett) Raingarden in Sheffield. <https://twitter.com/NigelDunnett/status/769120129561092096>



Pinterest. <https://www.pinterest.de/pin/354095589424484558/>



Landezine. Passeig De St Joan Boulevard by Lola Domènech. <http://landezine.com/index.php/2012/07/passeig-de-st-joan-boulevard-by-lola-domenech/passeig-de-st-joan-boulevard-by-lola-domenech-04/>



Landezine. Roche Campus Kaiseraugst. <https://landezine-award.com/roche-campus-kaiseraugst/>



s. 20

Pinterest. <https://www.pinterest.ca/pin/489344315760856574/>



Kunst-Werke, Berlin. Pinterest. <https://www.pinterest.es/pin/772719248550122504/>



Shoeherr: Kjær & Richter. Brandts klaedefabrik, Odense. <https://schoherr.dk/projekter/brandts-klaedefabrik/>



Lunix Lawn Pavers, Gadelman. Pinterest. <https://www.pinterest.at/pin/495114552760381480/>



The High Line, New York. Diller Scofidio, Renfro. Pinterest. <https://www.pinterest.co.kr/pin/507851295476346374/>



Valoa. Lutakon ledpuisto, Jyväskylä.



Adobe Stock.



Majssten, Dansk Overfladebehandling. <https://dob.dk/project/toemmergaarden-almenbolig/>



Market Street Future — Bikeway view. Credit: San Francisco Public Works Landscape Architecture. <https://gehlpeople.com/projects/transforming-san-franciscos-busiest-transit-corridor/>



Vastavalo. <https://www.vastavalo.net/puutarha-vijelyalpa-sta-putarhanhoitoa-228569.html>



The Village of Yorkville Park (asla) by MSLA. <https://moool.com/en/the-village-of-yorkville-park-by-msla.html>



s. 23

Harviala. Tervaleppö, Alnus glutinosa. <https://www.harviala.fi>



Peda. Koivu. <https://peda.net>



Muhevainen. Rusokirsikka. <https://muhevainen.fi/pihakasvit/9/>



Mänty kalliolla. www.vastavalo.net



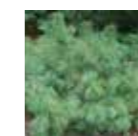
Kekkilä. Rohtokataja <https://www.kekkila.fi/kasvikirjasto/rohtokataja/>



Heikkisen Kukkatarha. Vuorimänty. <https://kukkatarha.fi/vuorimanty-pinus-mugomughus>



Luontoportti. Tyrni, Hippophaë rhamnoides. <http://www.luontoportti.com/suomi/fi/puut/tyrni>



Taimisto Huutokoski. Pensasembra. <http://huutokoski.fi/havupuut/pensasembra-pinuspumila/>



Viherlassila. Paljakkapaju. <https://viherlassila.fi/kasvit/koristepensaat/paljakkapaju-haltia-fine/>



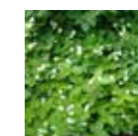
KH Puutarhakeskus. Timanttikastikka. <https://www.khpuutarhakeskus.fi/tuotteet.html?id=11/473458>



Pinterest. Koristekastikka. <https://fi.pinterest.com/pin/303711568592106337/>



Siniheinä, Molinia caerulea. <https://tuinenstruinen.org/2015/04/21/combineren-met-vaste-planten-in-de-border/>



Ahosen taimisto. Ahomansikka. <https://ahosentaimisto.fi/tuote/ahomansikka/>



Luontoportti. Kissankäpäle. <http://www.luontoportti.com/suomi/en/kukkakasvit/mountain-everlasting>




Matleena Laakso. Sinipallo-ohdake. <https://www.matleenaalakso.fi/2013/08/avointen-putarhojen-paiva.html>




Solidago virgaurea. <https://www.earth.com>

Kuvat ovat tekijän ellei toisin mainita. Internet-lähteet on tarkistettu 04.08.2020. Kuvia on voitu raporttiin rajata tai muokata alkuperäisestä.


s. 23




Betoni-lehti, 3, 2011, Eiranranta ja Merisatamanranta. https://issuu.com/kivirakentaminen/docs/bet1103_koko_lehti/18




Keikkilä. Mäkimeirami. <https://www.kekkila.fi/kasvikirjasto/makimeirami-oregano/>



The Nature Conservancy. Long Island Central Pine Barrens. <https://www.nature.org/en-us/get-involved/how-to-help/places-we-protect/long-island-central-pine-barrens/>



Vihreät syyli. <https://vihreatsyyliit.fi/rantakallionpuisto/>



Keikkilä. Rantatädyke. <https://www.kekkila.fi/kasvikirjasto/rantatadyke/>

s. 30



Joonas Suominen, 2014. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vuotalo_2014_03.jpg




Vuotalo.fi <http://www.vuotalo.fi/vuotalo>




Vuotalo Urban Garden. <http://www.paiviraivio.com/VUOTALO-URBAN-GARDEN>


s. 34



Harviala. Ruotsinpihjala. <https://www.harviala.fi/tuotteet/lehtipuut/lehtipuut.html>



Houzz. MFO Park. <https://www.houzz.com.au/photos/mfo-park-contemporary-garden-new-york-phvw-vp~1477404>



Vastavalo. <https://www.vastavalo.net/mukulakivi-kiveys-cobblestones-paving-mukulakiveys-376152.html>

s. 34



Pinterest. <https://fi.pinterest.com/pin/475129829436471309/>



Pinterest. Ikikaura. <https://fi.pinterest.com/pin/709809591249641005/>



Renate Wertheim Platz. RAIBLE, LandschaftsArchitekten + Ingenieure AKRP. 2018 Ingelheim am Rhein, Germany. <https://www.escofet.com/en/projects/streetscape/renate-wertheim-platz>



Courtyard in Classensgade | Copenhagen | 1:1 Landskab. World Landscape Architect. <https://worldlandscapearchitect.com/courtyard-classensgade-copenhagen-11-landskab/#.XyKYQigzYuU>



Wienerberger. <https://www.wienerberger.nl/referentie/openbare-ruimte/filter-tussen-stad-en-park-artisplein-amsterdam.html>




Pinterest. <https://fi.pinterest.com/pin/445926800584427676/>

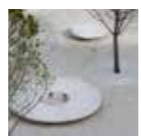


Pinterest. <https://fi.pinterest.com/pin/14496030038693694/>

s. 35



Underpass Park, Toronto. Landezine Award. <https://landezine-award.com/underpass-park/>



C+S Architects, Piazza del Cinema. Archlovers. <https://www.archlovers.com/projects/244634/piazza-del-cinema.html>

s. 36




Boijmans museum. Olaf Nicolai. <https://www.boijmans.nl/en/exhibitions/interventie-7-apollo-olaf-nicolai-en-thonik>




Boijmans museum. Olaf Nicolai. <https://www.boijmans.nl/en/exhibitions/interventie-7-apollo-olaf-nicolai-en-thonik>


s. 36




Boijmans museum. Olaf Nicolai. <https://www.boijmans.nl/en/exhibitions/interventie-7-apollo-olaf-nicolai-en-thonik>




s. 43
Installation by Yuri Suzuki. Photo by Michael McKelvey, Dezeen. <https://www.dezeen.com/2018/07/12/yuri-suzuki-colourful-sound-high-museum-of-art-atlanta-installation/>




Transformer bench by Enorme Studio. Pinterest. <https://fi.pinterest.com/pin/32510428547753014/>



Planning Institute Australia. <https://www.planning.org.au/awards/2015-winners-commendations/aud-2015-winners-and-commendations>

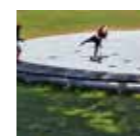


Profile New York. <https://www.profilenewyork.com/profilenyc/2017/6/30/two-trees-management-unveils-15000-sf-public-plaza-at-300-ashland-place>




Pinterest. <https://www.pinterest.nz/pin/554927985331261846/>


s. 58




Lindevangs Park by Marianne Levinsen Landskab. Landezine. <http://landezine.com/index.php/2017/11/lindevangs-park-by-marianne-levinsen-landscape/>



Lindevangs Park by Marianne Levinsen Landskab. Landezine. <http://landezine.com/index.php/2017/11/lindevangs-park-by-marianne-levinsen-landscape/>



Seaside Körbecke by WBP Landschaftsarkitekten. Landezine. <http://landezine.com/index.php/2016/12/seaside-korbecke-by-wbp-landscape-architects/>



Sensomoto. <https://www.sensomoto.org/portfolio/overflow/>